Մասիս Շաբաթաթերթ

34ՐԴ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 34 (1684) ՇԱԲԱԹ, ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 20, 2014
VOLUME 34, NO. 34 (1684) SATURDAY, SEPTEMBER 20, 2014

MASSIS Weekly
1060 N. Allen Ave. Suite 101
Pasadena, California 91104

Երեւանի Մէջ Տեղի Ունեցաւ Ընկ. Եղիկ Ճէրէճեանի «Յաւերժի Ճամբու Կերտիչներէն» Գրքի Շնորհանդէսը

Հանդիսութեան ընթացքին՝ Տիկ. Հրանոյշ Յակոբեան, Ընկ. Յակոբ Տիգրանեան եւ գրքի հեղինակ Ընկ. Եղիկ Ճէրէճեան

Սեպտեմբեր 17-ին ՀՀ սփիւռքի նախարարութեան եւ ՀՀ ԳԱԱ պատմութեան ինստիտուտի նախաձեռնութեամբ տեղի ունեցաւ լիբանանահայ հասարակական-քաղաքական գործիչ, պատմաբան Եղիկ Ճէրէճեանի՝ Պէյրութի մէջ լոյս տեսած «Յաւերժի Ճամբու Կերտիչներէն» գրքի շնորհանդէսը, որ հեղինակի 6-րդ գիրքն է:

Հանդիսութեան ներկայ էր ՍԴՀԿ Կեդրոնական Վարչութեան Ատենապետ Ընկ. Յակոբ Տիգրանեան, գրքի հեղինակ, Կեդրոնական Վարչութեան անդամ Ընկ. Եղիկ Ճէրէճեան եւ Հայաստան-Սփիւռք համաժողովին մասնակցելու նպատակով տարբեր երկիրներէն Երեւան ժամանած Հնչակեան ներկայացուցիչներ:

Միջոցառման սկիզբը ողջոյնի խօսքով հանդէս եկաւ ՀՀ սփիւռքի նախարար Հրանոյշ Յակոբեան: Ան նշեց, որ այս գրքի շնորհանդէսը իւրօրինակ խորհուրդ ունի, քանի որ Եղիկ Ճէրէճեանը տուն է բերած է ազգային ազատագրական շարժման մեր հերոսները:

«Մեր հերոսների մասին մենք քիչ տեղեկութիւններ ունենք: Պարոն Ճէրէճեանը մաքրել է դարի փոշին եւ այնտեղից բարցրացրել մեր ազնուագոյն տղաներին: Մարդիկ, որոնք իրենց կեանքը 19-րդ դարի վերջին եւ 20-րդ դարի սկզբին նուիրեցին հայկական ազատագրական շարժմանը, ապրեցին մի ժամանակահատուած, որը ամե-

Շար.ը էջ 4

Ըմբշամարտի Աշխարհի Ախոյեանութեան Հայաստան Նուաճեց Երկու Ոսկի Մետալ

Ուզպէքիստանի մայրաքաղաք Թաշկէնդի մէջ աւարտած Յունահռոմէական ոճի ըմբշամարտի աշխարհի ախոյեանութեան ընթացքին Հայաստանի ներկայացուցիչները հասան փայլուն յաղթանակներու, նուաճելով երկու ոսկի մետալ:

Առաջին անգամ ըլլալով աշխարհի ախոյեան դարձան 75 քիլոկրամ ծանրութեան մէջ Արսէն Ջուլֆալակեան եւ 98 քիլոկրամ ծանրութեան մէջ Արթուր Ալեքսանեան:

Յունահռոմէական ոճի ըմբշամարտի աշխարհի այս ախոյեանութեան Հայաստանը միակ երկիրն էր որ, նուաճեց 2 ոսկիէ մետալ: Ռուսաստան, Սերպիա, Իրան, Հունգարիա, Գուպա եւ Ֆրանսիա, իւրաքանչիւրը բաւարարուեցան մէկական տիտղոսով:

Ժամանելով Երեւան, Հայ ըմբիշները «Զուարթնոց» օդանաւակայանին մէջ բազմաթիւ երկրպագուներու կողմէ արժանացան խանդավառ ընդունելութեան:

Սէյրան Օհանեան. «Թուրք-Ատրպէյճանական Զինավարժութիւնները Հայաստանին Չեն Սպառնում»

ՀՀ պաշտպանութեան նախարար Սէյրան Օհանեան

Թուրք-Ատրպէյճանական զինավարժութիւնները ոչ մէկ կերպ չեն սպառնար Հայաստանին: Այս մասին Սեպտեմբերի 16-ին, լրագրողներուն յայտարարեց ՀՀ պաշտպանութեան նախարար Սէյրան Օհանեան՝ անդրադառնալով այս օրերուն կատարուող թուրք-ատրպէյճանական ռազմական զինավարժութիւններուն:

Սէյրան Օհանեանի համաձայն, Թուրքիան եւ Ատրպէյճանը ռազմավարական միջոցառումները միատեղ կատարելու ծրագիր ունին եւ ռազմական զինավարժութիւնները այդ ծրագրի մէկ մասն կը կազմեն: «Այդ ռազմական զինավարժութիւնները պլանային են, մենք հետեւում ենք դրանց», - շեշտեց պաշտպանութեան նախարարը:

Անդրադառնալով ՆԱԹՕ-Հայաստան յարաբերութիւններուն Օհանեան ըսաւ, որ որպէս ՀԱՊԿ անդամ-երկիր, Հայաստան ինչպէս բազմակողմ, այնպէս ալ երկկողմ ձեւաչափերով կը համագործակցի

Շար.ը էջ 4

Ռուսաստանէն Հայաստան Եկող Դրամական Փոխանցումները Նուազած Են

Հայաստանի Կեդրոնական Դրամատան նախկին նախագահ՝ Բագրատ Ասատրեան «Ազատութիւն» ռատիօկայանի հետ հարցազրոյցի ընթացքին յայտնած է որ Ռուսաստանը այսօր կը մեկուսանայ աշխարհէն, որու հետեւանքով կը վատթարանայ այդ երկրի տնտեսական իրավիճակը՝ բացասական ազդեցութիւն ձգելով նաեւ հայաստանեան տնտեսութեան վրայ:

Ըստ Հայաստանի կեդրոնական Դրամատան հրապարակած տուեալներուն, Ռուսաստանէն Հայաստան անհատներու կողմէ կատարուած դրամական փոխանցումները նախորդ մի քանի ամիսներուն նուազած են: Մայիս-Յունիս-Յուլիս ամիսներուն Ռուսաստանէն մօտ 4 տոկոսով աւելի քիչ գումար փոխանցուած է Հայաստան, քան նախորդ տարուայ նոյն ժամանակամիջոցին: Փոխանցուած է 455 հազար 82 միլիոն տոլար:

«Մասնաւոր տրանսֆերտները մեր տնտեսութեան ճիւղերից մէկն են: Եթէ վերցնենք ՀՆԱ-ի կառուցուածքը, մասնաւոր, արդիւնաբերութիւնը կամ գիւղատնտեսութիւնը ինչքա՞ն է արտադրում, մօտաւորապէս 2-2.5 միլիարդ տոլար ծաւալի արտադրանք է տալիս: Մենք էդ ծաւալը մօտաւորապէս ստանում ենք Ռուսաստանից մասնաւոր տրանսֆերտների տեսքով», - ըսած է Ասատրեան:

Անոր հաշուարկով, որպէսզի Հայաստանի տնտեսութիւնը տարեկան աճի 7 տոկոսէն աւելի, հարկաւոր է, որպէսզի տարեկան մեր երկիր եկող դրամական փոխանցումները աւելնան առնուազն 15 տոկոսով: Բազմաթիւ գնահատականներու համաձայն՝, Ռուսաստանի տնտեսական վիճակը յառաջիկային միայն պիտի վատանայ, իսկ դրամական փոխանցումներն ալ արդէն այսօր կը կրճատուին, ապա, ըստ Ասատրեանի, 2016-2017 թուականներուն իշխանութիւնները ըլլան ստիպուած պիտի յայտարարել, որ Հայաստանի տնտեսական աճը զէրօ է:

Հայաստանի մէջ մարդիկ, որոնք կ՚ապրին Ռուսաստանէն եկող դրամական փոխանցումներու հաշւոյն, արդէն կը յայտնեն, որ իրենց կեանքը վատացած է: Ռուբլիի աննախադէպ անկումը տոլարի նկատմամբ, հանգեցուցած է դրամական փոխանցումներու կրճատման, քանի որ արժէզրկուելով՝ ռուբլին այսօր աւելի քիչ կ՚արժէ նաեւ Հայաստանի մէջ:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆ 23-ԱՄԵԱԿԻ ՆՈՒԻՐՈՒԱԾ
ԱՆԿԱԽՈՒԹԵԱՆ ՕՐՈՒԱՅ ՓԱՌԱՏՕՆ

ARMENIAN INDEPENDENCE DAY FESTIVAL

ԿԻՐԱԿԻ ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 21, 2014
VERDUGO PARK - ԿԼԷՆՏԷՅԼ

FREE ADMISSION
ՄՈՒՏՔԸ ԱԶԱՏ

Խաբէութեան եւ ինքնախաբէութեան վարպետները

ԱՐՄԷՆ ԱՌԱՔԵԼԵԱՆ

Խորհրդարանի աշնանային նստաշրջանի մեկնարկի նախօրէին նախագահ Սերժ Սարգսեանն ազդարարեց այն հիմնական ուղղութիւնները, որոնցով իշխանութիւնը զարգացնելու է քաղաքական պրոցեսները:

Ըստ էութեան, նախագահը չթաքցրեց, որ հետապնդում է երկու կարեւոր խնդիր. ցանկացած գնով աւարտին հասցնել սահմանադրական փոփոխութիւնների եւ այդ շրջանակում պառլամենտական կառավարման համակարգի ներդրման՝ սկսած գործընթացը եւ այդ համատեքստում իշխանութեան անցնցում վերարտադրման այսպէս կոչուած իրական հիմքերի ստեղծումը:

Այդ նպատակով նա փաստացի յայտարարեց իշխանական ռեսուրսների մոբիլիզացա՝ խորհրդարանը հռչակեց որպէս հիմնական ռազմաճակատ, իսկ ՀՀԿ խորհրդարանական խմբակցութեանը՝ այնտեղ խրամատաւորուած զինուորներ: Այս նախապատրաստութիւնները վկայում են, որ նա պատրաստւում է ներքաղաքական վճռական ճակատամարտի, որտեղ որոշուելու է ոչ միայն իր քաղաքական ապագայի, այլեւ գուցէ ողջ իշխանական համակարգի ամբողջականութիւնը պահպանելու ճակատագիրը: Դրան նախագահը գնում է գործողութիւնների յստակ պլանով, տեսլականով, բազմաքայլ կոմբինացիաների պահեստային տարբերակներով, որոնք ուղղուած են մի կողմից համակարգին եւ թիմին վստահութիւն, միւս կողմից՝ մրցակիցներին ու հասարակութեանը իր ուժեղ լինելու մէջ համոզուածութիւն ներշնչելուն: Եւ նա, թւում է, ընտրել է դրա համար ամենայարմար պահը՝ հաշուի առնելով այն իրողութիւնը, որ հակառակ ճամբարը հիմա ամենաքիչն է ընդունակ խոչընդոտելու նպատակների կենսագործմանը:

Զնայած յետագայ անելիքները, մարտավարութիւնը ճշտելու փորձերին՝ ոչ իշխանական ուժերն իրականում զբաղուած են կեղծ օրակարգերի մշակմամբ թէ՛ հասարակութեանը եւ թէ՛ իրենք իրենց խաբելով՝ չկարողանալով դուրս գալ անսկզբունքայնութեան եւ անհետեւողականութեան ճիրաններից:

Բացառութեամբ ՀԱԿ-ի, խորհրդարանական ոչ իշխանական միւս ուժերը դեռ երկու տարի առաջ էին ամրագրել, որ Հայաստանի հասարակական-քաղաքական զարգացման բանալին օր առաջ կառավարման կիսանախագահական համակարգից հրաժարուելը եւ խորհրդարանական համակարգին անցնելն է: Սակայն հիմա, երբ իշխանութիւնն ինքն է նախաձեռնել դրան ուղղուած սահմանադրական փոփոխութիւնները, այդ ուժերը, բացառութեամբ ՀՅԴ-ի, համակարգի փոփոխութիւնը հռչակեցին ժամանակավրէպ: Միակ բացատրութիւնը, որը շրջանառութեան մէջ դրուեց պառլամենտական համակարգին անցնելու հնարաւորութեան մասին առաջին իսկ ակնարկից յետոյ, այն էր, որ Սերժ Սարգսեանն այս նախաձեռնութիւնը սկսել է իր իշխանութիւնն արդէն ԱԺ նախագահի կարգավիճակով յաւերժացնելու նպատակով:

Բայց նման կանխակալ կարծիքն այն պաշտպանողներին երկու առումով դրեց անհեթեթ վիճակի մէջ: Նախ՝ բացի հայեցակարգային որոշ ընդհանրական մօտեցումներից, որոնք ընդամէնը փորձեր էին՝ հիմնաւորելու նոր կառավարման համակարգին անցնելու անհրաժեշտութիւնը, փոփոխութեան որեւէ նախագիծ դեռեւս շրջանառութեան մէջ չկայ, եւ հնարաւոր չէ ասել՝ ինչպիսի՞ լիազօրութիւններով են օժտուելու ԱԺ նախագահն ու վարչապետը, իրական իշխանութիւնը նրանցից որի՞ն է պատկանելու: Այսինքն՝ Սահմանդրական փոփոխութիւնները որպէս իշխանութեան վերարտադրման մեխանիզմ դիտարկողները ոչ թէ կարող են պնդումներ անել եւ վերջնական ախտորոշում տալ, այլ կասկածներ յայտնել: Երկրորդ՝ փաստօրէն դեռ անգամ փոփոխութիւնների նախագիծը հանրութեանը չի ներկայացուել, բայց ընդդիմութիւնը համոզուածութիւն է յայտնում ոչ միայն հանրաքուէի միջոցով փոփոխութիւններն արդէն իսկ անցկացուած լինելու մասին, այլեւ կանխորոշում է ՀՀԿ-ի յաղթանակը գալիք խորհրդարանական ընտրութիւններում եւ ԱԺ նախագահի պաշտօնում Սերժ Սարգսեանի ընտրուելը: Սա ոչ աւել, ոչ պակաս թէ՛ սահմանադրութեան բարեփոխումների պրոցեսում եւ թէ՛ խորհրդարանական գալիք ընտրութիւններում սեփական պարտութիւնը ճանաչելու անուղղակի ինքնախոստովանութիւն էր: Բայց սա դեռ ոչինչ:

Եթէ ընդդիմութիւնը հայաստանեան բոլոր ախտերի, ձախողումների, կուտակուող խնդիրների պատճառ համարում է ներկայիս իշխանութեան բնոյթը, ինչպէս նաեւ՝ պետական իշխանութիւնն ուզուրպացնելու, մոնոպոլացնելու ներկայիս «սահմանադրական» նկրտումները, ապա հենց դա էլ ընդդիմութիւնը պէտք է դարձներ իր հիմնական պոտենցիալ թիրախը եւ այդ հեռանկարի շուրջ էլ կառուցեր իր ռազմավարութիւնը: Երկու օր առաջ տեղի ունեցաւ քառեակի երկու առանցքային ուժերի՝ ԲՀԿ-ի եւ ՀԱԿ-ի ղեկավարներ Գագիկ Ծառուկեանի եւ Լեւոն Տէր Պետրոսեանի հերթական հանդիպումը: Սակայն դատելով հանդիպման մասին հրապարակուած համատեղ պաշտօնական տեղեկատուութիւնից՝ իշխանութեան վերարտադրման կանխարգելման հնարաւոր մեխանիզմների խնդիրն, ըստ էութեան, չի էլ քննարկուել:

Շար.ը էջ 18

Նախապատրաստուում է նոր հարուած Հայաստանին

ՅԱԿՈԲ ԲԱԴԱԼԵԱՆ

Ատրպէյճանի առաջին փոխվարչապետ Եագուբ Էյուբովը եօյթ ունենալով ռուս-ատրպէյճանական միջկառավարական յանձնաժողովի նիստում յայտարարել է, թէ Ռուսաստանն այն երկիրը չէ, որի հետ կարելի է խօսել պատժամիջոցներով: Նա յայտարարել է, որ ԱՄՆ ու Եւրամիութիւնը սխալ են գործել՝ երկխօսութիւնը փոխարինելով պատժամիջոցներով: Էյուբովը յայտարարել է, որ Ռուսաստանը ծնկի չի գայ, այլ էլ աւելի կ՚ամրանայ:

Հասկանալի է, որ Ատրպէյճանի փոխվարչապետը ռուս-ատրպէյճանական միջկառավարական յանձնաժողովի նիստում չէր կարող Ռուսաստանի ականջը շշոյել, բայց այդ գործողութեան չափազանց բաց եւ ջերմեռանդ տոնը վկայում է, որ Ատրպէյճանը թերեւս իսկապէս բաւականին խոցուել է ՆԱՏՕ-ի Ուէլսի վեհաժողովում անբարեացակամ այն վերաբերմունքից, որ արժանացաւ մի շարք դրուագներում: Ըստ ամենայնի հենց դրա պատճառով է այդօրինակ բաց ռեվերանսը Ռուսաստանի հանդէպ, որն էլ իր հերթին բնականաբար ամրապնդւում է ռուս-ատրպէյճանական ռազմա-տեխնիկական գործակցութեամբ: Օրերս տեղեկութիւն տարածուեց, որ Ռուսաստանը Ատրպէյճանին առաջարկել է արդիականացնել Տ-72 տանկերը: Հաւանաբար Պաքուն ձգտում է հնարաւորինս էժան գին ստանալ Մոսկուայից դրա համար եւ արեւելեան յատկանիշներին բնորոշ շողոքորթութեամբ է զբաղուած:

Իրականում Պաքուի վիճակն իսկապէս մտահոգիչ է, քանի որ Ուէլսում Սարգսեան-Ալիեւ հանդիպման ժամանակ, որ տեղի ունեցաւ ԱՄՆ պետքարտուղար Ջոն Քերիի հովանաւորութեամբ, Քերին փաստացի Ալիեւին բաւական յստակորեն զգուշացրեց ուժի կիրառումը բացառելու մասին, ինչն օրինակ տեղի չէր ունեցել Սոչիում՝ Պուտինի հովանու ներքոյ: Աւելին, ի տարբերութիւն Ռուսաստանի, ԱՄՆ եւ Ֆրանսան բաւական յստակ եւ առարկայօրէն մատնացոյց արեցին Ատրպէյճանի իշխանութեան պատասխանատուութիւնը հայ գերի Կարէն Պետրոսեանի սպանութեան համար:

Պաքուի յոյսն իսկապէս մնացել է Մոսկուան, հակառակ դէպքում Ալիեւն այլեւս անկարող է զբաղուել սահմանային ապակայունացման շանտաժներով, դա կարող է թանկ նստել Պաքուի վրայ: Միաժամանակ պէտք չէ բացառել, որ Ալիեւը Արեւմուտքին ներկայումս էլ շանտաժում է Մոսկուայի հետ յարաբերութեան էլ աւելի սերտացումով: Բայց դա ներկայումս հազիւ թէ յուզի Արեւմուտքում որեւէ մէկին, առաւել եւս, որ հակառակ դէպքում չէր լինի նաեւ Ուէլսի անբարեացկամութիւնը:

Ամենայն հաւանականութեամբ Պաքուն Մոսկուայից ակնկալում է սահմանային ապակայունացման եւս մի փորձի վերաբերեալ համաձայնութիւն: Որ առաջին, կամ օգոստոսեան փորձը Մոսկուայի համաձայնութեամբ էր, բացայայտօրէն ասում էին հենց կրեմլամերձ քաղաքագէտները, ովքեր տեղ ունեն Պուտինին կից խորհուրդներում եւ յանձնախմբերում:

Արեւմուտքն արգելել է Պաքուին լարուածութիւն առաջացնել հակամարտութեան գօտում, բայց եթէ Մոսկուան համաձայնի աջակցել, Պաքուն կարող է մտածել նաեւ չենթարկուելու մասին: Առաւել եւս, որ Մոսկուայի շահագրգռութիւնը նոր լարուածութեան հարցում կարող է մեծ լինել, ակնկալիքով, որ այդ կերպ հնարաւոր կը լինի հակամարտութեան կարգաւորման հարցում Արեւմուտքի բանակցային յաջող նախաձեռնութիւնները տապալել՝ Ուէլսի հանդիպում, Ֆրանսայում ծրագրուող հանդիպում, ու ամէն ինչ կրկին վերադարձնել միանձնեայ ռուսական ազդեցութեան փուլ:

Զի բացառւում, որ հենց դրանով են նաեւ պայմանաւորուած Ուէլսի վեհաժողովից յետոյ ՆԱՏՕ-ի առաջատար երկրների ինտենսիւ շփումները Հայաստանի պաշտպանութեան նախարարութեան հետ: Եղել են հանդիպումներ ԱՄՆ նոր ռազմական կցորդի հետ եւ գործակցութեան խորացման հաւաստիացում, եղել է հանդիպում պաշտպանական ռազմավարութեան վերանայման ամերիկա-բրիտանական պատուիրակութեան հետ, հանդիպում եւ ՆԱՏՕ վեհաժողովի արդիւնքի քննարկում Հայաստանում Մեծբրիտանիայի դեսպանի հետ:

Այդ ամէնը նաեւ օրինաչափ է ու հասկանալի, Օգոստոսին հայկական զինուժը ցոյց տուեց, որ հանդիսանում է տարածաշրջանային կայունութեան եւ խաղաղութեան առանցքային գործօն եւ տարածաշրջանային լարուածութեան որեւէ հեռանկար կանխելու հարցում առանցքային է աջակցութիւնը հենց հայկական զինուժին: Հետաքրքրական է, որ ՆԱՏՕ-ն այդ հանգամանքին արձագանքեց բաւական արագ եւ բաւական պատրաստակամօրէն, այն դէպքում, երբ Ռուսաստանն ընդամէնը ռազմա-տեխնիկական գործակցութեան նոր առաջարկներ ներկայացրեց Ատրպէյճանին:

«ԼՐԱԳԻՐ»

ՄԱՍԻՍ ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ
ՊԱՇՏՕՆԱԹԵՐԹ՝
ՍՈՑԻԱԼ ԴԵՄՈԿՐԱՏ ՀՆՉԱԿԵԱՆ
ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹԵԱՆ
Արեւմտեան Ամերիկայի Շրջանի

ԽՄԲԱԳԻՐ՝
ՏՕՔԹ. ԱՐՇԱԿ ԳԱԶԱՆՃԵԱՆ

ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԲԱԺԻՆ
ԼԵՆԱ ՄԱՆՈՒԿԵԱՆ

MASSIS Weekly
Organ of the Armenian Social
Democratic Hunchakian Party
of Western USA
1060 N. Allen Ave.
Pasadena, CA 91104
Phone: (626) 797-7680
Fax: (626) 797-6863
E:Mail: massis2@earthlink.net
http://www.massisweekly.com

(USPS 667-310) (ISSN 0744-334X)
Published Weekly
Except Two Weeks in August

ANNUAL SUBSCRIPTION RATES:
USA $50.00, $80.00 (First Class)
Canada $125.00 (Air Mail)
Overseas $250.00 (Air Mail).
All payments must be made in
US funds & Drawn on US banks.

Periodicals Postage Paid
at Pasadena CA.
Please Send Address Change To
MASSIS WEEKLY

ՀԱՅԱՍՏԱՆԵԱՆ ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

«ԶՈՒ-ն Իրաւունք Չունէր Մասնակցել Մարտի 1-ին».Անդրանիկ Քոչարեան

«Չի լինում այնպէս, որ մի կողմից Վլադիմիր Գասպարեանը յայտարարում է, թէ առնչութիւն չի ունեցել Մարտի 1-ին, միւս կողմից էլ հաստատում է, որ յանձնարարութիւն էր ստացել կառավարութեան շէնքը պահպանել»: Այս մասին NEWS.am-ի թղթակցին յայտնեց Մարտի 1-ի գ գործով «փաստահաւաք խմբի» նախկին անդամ» ՊՆ նախկին փոխնախարար Անդրանիկ Քոչարեանը՝ անդրադառնալով ոստիկանապետ Վլադիմիր Գասպարեանի յայտարարութիւններին:

«Մարտ 1-ի փաստահաւաք խումբի անդամ Անդրանիկ Քոչարեան

Նա նշեց, որ քննչական խումբը տեղեկատուութիւնն ունէր, որ գինուորական ոստիկանութիւնը ծառայութիւն տանում է կառավարութեան շէնքի մօտ, որովհետեւ այնտեղ տեղակայուած են եղել իրենց տեխնիկական միջոցները, որը, իրենց կարծիքով, եղել է անթոյլատրելի եւ նշանակում է, որ զինուած ուժերի որոշակի մասնակցութիւնն է եղել մարտիմեկեան դէպքերին:

Ինչ վերաբերում է Վլադիմիր Գասպարեանի հարցաքննութեանը, ապա Անդրանիկ Քոչարեանը դա համարում է նախաքննական մարմնի խնդիրը, «իրենք պէտք է գործողութիւններ իրականացնեն, որի մասին տեւական ժամանակ է՝ հասարակութիւնը տեղեկութիւն չունի՝ նախաքննական մարմին կայ, թէ չկայ, ղեկավարը փոխուել է, թէ ոչ, ընդհանրապէս Մարտի 1-ի թեման ինչ վիճակում է».«Խնդիրը նախաքննական մարմնի գործողութիւնների մէջ է, որը այս պահին ըստ էութեան գոյութիւն չունի, իսկ եթէ գոյութիւն չունի այդ մարմինը եւ ղեկավարը չկայ, ի՞նչ հարցաքննեն նրան: Եթէ մի բան գաղտնի են պահում, նշանակում է՝ այդ ղեկավարը գոյութիւն չունի իրականում: Մարտի 1-ին առնչութիւն ունեցել են բոլոր պետական կառոյցները, ուրիշ բան՝ նրանք գործել են իրենց սահմանադրական լիազօրութիւններ շրջանակում, թէ ոչ Զինուած ուժերի մասնակցութիւնը վիճահարոյց հարց է, որը խօսում է այն մասին, որ նրանք իրաւունք չունէին մասնակցել մարտիմեկեան դէպքերին»:

Յիշեցնենք, որ Վլադիմիր Գասպարեանը ասել էր հետեւեալը.«Ես որպէս էն ժամանակ ռազմական ոստիկանութեան պետ, հիմա որպէս ոստիկանութեան պետ, ուղղակի չեմ զբաղուել այդ գործով: Մարտի մէկին իմ մասնակցութիւնը եղել է այնքանով, որ ռազմական ոստիկանութիւնը կառավարութեան շէնքի պահպանութիւնն է վերցրել իր վրայ, եւ ես օպերատիւ խմբով արդէն դէպքի վայրից յետոյ տեղազննութիւններին մասնակցել ենք նոյնպէս: Քննութեան ընթացքի հետ ես ուղղակի ծանօթ չեմ, եւ կարծում եմ՝ այնքան ծեծուած թեմայ է. ես ինչ էլ ասելու լինեմ, ասելու եմ այն, ինչ որ կան լրատուամիջոցներում»:

«Քառեակի Կուսակցութիւնները Դարձել Են ԲՀԿ Կցորդը». Արամ Սարգսեան

«Հանրապետութիւն» կուսակցութեան առաջնորդ Արամ Սարգսեանի համոզմամբ՝ Գագիկ Ծառուկեանը երբեք չի պահանջի Սերժ Սարգսեանի հրաժարականը, իսկ ոչ իշխանական քառեակի քայլերը չեն կարող բերել համակարգային իշխանափոխութեան:

Յայտնի է, որ քառեակը մինչեւ Սեպտեմբերի 30-ը վերջնաժամկէտ է ներկայացրել իշխանութեանը՝ առաջ քաշուած 12 կէտերը կատարելու համար: Ընդդիմադիրները չեն բացառում «թէժ աշնան» տարբերակը, եթէ իշխանութիւնը հրաժարուի կատարել իրենց պահանջները, իսկ անցած շաբաթ ԲՀԿ-ն յայտարարեց, որ պատրաստ է ցանկացած ֆորսմաժորային զարգացման:

«Հանրապետութիւն» կուսակցութեան առաջնորդ Արամ Սարգսեան

«Գագիկ Ծառուկեանը երբեք չի ասել, որ ինքը գնում է իշխանափոխութեան, ինքը երբեք չի ասել, որ ինքը ընդդիմադիր է, ինքը երբեք չի պահանջել նախագահի հրաժարականը, ինքը չի ասել, որ ինքը արտահերթ ընտրութիւնների կողմնակից է: Ես համոզուած եմ, որ նման բան չի ասելու, որովհետեւ տեսնում եմ, որ էդ կուսակցութիւնները անկախ չեն ու մի մարդու որոշելով չեն», - «Ազատութեան» հետ զրոյցում ասաց Արամ Սարգսեանը՝ յաւելելով, թէ իրականում, «Բարգաւաճ Հայաստան» կուսակցութիւնը շատ քիչ է տարբերւում Հանրապետականից:

«Նոյն Բարգաւաճն էլ, Հանրապետականն էլ ընտրութիւնների ժամանակ փող են բաժանում: Քաղաքականութիւնը տեսնում են նիւթական միջոցներով եւ տնտեսական հնարաւորութիւններով եւ ամենակարեւորը՝ գաղափարական առումով երկուսն էլ Եւրասիական տնտեսական մոդելի կողմնակից են: Եւ երբ որ իրենք խօսում են համակարգային փոփոխութիւնից, ինձ համար ծիծաղելի է: Ի՞նչ համակարգային փոփոխութիւն, եթէ գնում ես Պուտին - Լուկաշենկօ - Նազարբաեւ օրինակին, որը ոչ միայն հետ է, այլեւ ծիծաղելի է առաջադէմ աշխարհի համար», - ընդգծեց Սարգսեանը:

Ըստ Սարգսեանի, անգամ եթէ ԲՀԿ-ն ու իր դաշնակիցները գան իշխանութեան, խոշոր հաշուով, Հայաստանում ոչինչ չի փոխուի, ու կը մնայ նոյն օլիգարխիկ համակարգը. - «Եթէ Հայաստանը պիտի զարգանայ Եւրասիական մոդելով, էական չի, թէ իշխանութեան ով է գալու: Բացի այդ՝ ես «Բարգաւաճ Հայաստան» կուսակցութիւնը երբեք էլ չեմ համարել կուսակցութիւն՝ քաղաքական առումով: Դա Ռոբերդ Քոչարեանի ստեղծած կառոյցն էր, որտեղ մարդիկ համախմբուել են Գագիկ Ծառուկեանի նիւթական ու ֆինանսական միջոցների շուրջ, ով էլ, իր հերթին, իր նիւթական ու ֆինանսական միջոցները պաշտպանելու համար քաղաքական ուժ է ձեւաւորել»:

«Հանրապետութիւն» կուսակցութեան առաջնորդի գնահատմամբ՝ ոչ իշխանական քառեակի կուսակցութիւնները այսօր դարձել են ԲՀԿ-ի կցորդը, ինչը հիասթափութիւն է առաջացրել հասարակութիւնում. - «Ռոբերդ Քոչարեանի իշխանութեան տարիներին խնդիրը բերուեց նրան, որ եթէ ընդդիմութիւն ես, չպիտի ունենաս աշխատելու, Հայաստանում գործունէութիւն ծաւալելու հնարաւորութիւն, որովհետեւ պետութիւնը չի կարող թողնել, որ դու տնտեսական միջոցներ ունենաս, որ կիրառէս պետութեան դէմ: Դա ուղիղ էր ասւում: Դրանով իսկ կազմակերպուած պետութիւն ձեւաւորելու էդ գաղափարի շուրջ Քոչարեանը փորձեց ձեւաւորել նաեւ կազմակերպուած կուսակցութիւններ, եւ էդ կոնտեքստում հիմնական բաղադրիչը դրեց փողը»:

«Իսկ մնացած կուսակցութիւնները, դժբախտաբար, ընդունեցին խաղի էդ կանոնները, որ քաղաքականութեան մէջ փող է պէտք, եւ ասեցին, որ եթէ փողով է, մենք էլ կը ճարենք փող ունեցող համապատասխան մարդու, եւ գնացին էդ մօտեցման յետեւից՝ վերածուելով ԲՀԿ-ի կցորդի՝ նրա ասածները հիմնաւորելու, նրան չհակադրուելու, ինչը հասարակութիւնից դուրս է, եւ հիասթափութիւն առաջացրեց քաղաքականութեան ու քաղաքական գործիչների հանդէպ, ինչն էլ բերեց էսօրուայ էս վիճակին», - նշեց ընդդիմադիր գործիչը:

Հարցին, թէ իր կարծիքով Դաշնակցութիւն, Հայ ազգային կոնգրէս եւ «Ժառանգութիւն» կուսակցութիւնները արդեօք ԲՀԿ կցորդներ են դարձել, Սարգսեանն արձագանքեց, որ պարզ ապէս տեսնում է դա:

Վերաքննիչը Մերժեց Վոլոդիա Աւետիսեանի Գործով Բողոքը

Վերաքննիչ քրէական դատարանը Սեպտեմբեր 16-ին մերժեց պահեստազօրի գնդապետ, ղարաբաղեան պատերազմի մասնակից Վոլոդիա Աւետիսեանի շահերի ներկայացուցիչ Արա Զաքարեանի վերաքննիչ բողոքը: Զաքարեանը խնդրում էր բեկանել Արաբկիր եւ Քանաքեռ Զէյթուն վարչական շրջանների ընդհանուր իրաւասութեան դատարանի դատավճիռը, որով Աւետիսեանը դատապարտուել էր ին 6 տարուայ ազատազրկման դատապարտելու մասին:

Դատարանը գործը քննեց ընդամէնը մի քանի ժամում: Վճռին սպասող Աւետիսեանի հարազատներն ու ընկերները որոշումն ընդունեցին ակնյայտ զայրոյթով:

Աւետիսեանի փաստաբան Արա Զաքարեանն ասաց, որ Վերաքննիչ դատարանի որոշումը կը բողոքարկի Վճռաբեկ դատարանում:

Զաքարեանը վերաքննիչ բողոքով պահանջում էր, որպէսզի դատարանը բեկանի Արաբկիր եւ Քանաքեռ Զէյթուն վարչական շրջանների ընդհանուր իրաւասութեան դատարանի որոշումը եւ գործն ուղարկի լրացուցիչ քննութեան Կենտրոն եւ Նորք Մարաշ վարչական շրջանների ընդհանուր իրաւասութեան դատարան կամ Արմաւիր մարզի ընդհանուր իրաւասութեան դատարան, քանի որ, ըստ պաշտպանի, Վոլոդիա Աւետիսեանին վերագրուող յանցագործութիւնը կատարուել է հենց այդ տարածքներում:

Պաշտպանը խնդրում էր մեղմացնել Վոլոդիա Աւետիսեանի պատժաչափը, որպէս զի նա հնարաւորութիւն ունենայ համաներմամբ ազատ արձակուել:

Պաշտպան Զաքարեանը նաեւ մի շարք միջնորդութիւններ ներկայացրեց, այդ թւում պահանջեց հարցաքննել պաշտպանութեան նախարար Սէյրան Օհանեանին:

«Վերջինս բազմաթիւ անգամ հրապարակաւ ասել է, որ 2013 թուականի Մայիս-Յունիս ամիսներին հանդիպել է Վոլոդիա Աւետիսեանին եւ ձեռք բերել որոշակի պայմանաւորուածութիւններ՝ կապուած վերջինիս կողմից բարձրացրած ազատամարտիկների սոցիալական պայմանների հարցի շուրջ: Սակայն Վոլոդիա Աւետիսեանը խախտել է պայմանաւորուածութիւնը, որի արդիւնքում յայտնուել է նման իրավիճակում: Պաշտպանութեան նախարարի յայտարարութիւնից ակնյայտօրէն երեւում է, որ նրան կարող են յայտնի լինել գործի համար նշանակութիւն ունեցող հանգամանքներ, մասնաւորապէս, նախարարի նշած՝ ձեռք բերուած պայմանաւորուածութիւնների խախտումը», - յայտարարեց պաշտպանը:

Դատաւորը մերժեց միջնորդութիւնները՝ նշելով, որ նախարար Օհանեանի՝ դատարանում ցուցմունք տալը որեւէ առնչութիւն չունի առաջադրուած մեղադրանքի հետ:

Նախքան դատական ակտի հրապարակումը Վոլոդիա Աւետիսեանը յայտարարեց, թէ չի վստահում Հայաստանի արդարադատութեանը:

Աւետիսեանի մարտական ընկեր Գագիկ Սարուխանեանի խօսքով՝ Հայաստանի դատարաններն այսօր կատարում են քաղաքական հրահանգներ. - «Մեր կարծիքը ճիշդ էր, որ Հայաստանում չկայ իրական դատարան, ազատ դատավարութիւն: Ասուած է մարդը պիտի նստի, ուրեմն՝ նստում է»:

Պաշտպանական կողմը շարունակում է պնդել, որ ազատամարտիկի նկատմամբ կայացուած վճիռը քաղաքական հաշուեյարդար է՝ իշխանութիւններին քննադատելու եւ հակակառավարական ցոյցեր նախաձեռնելու համար:

www.massisweekly.com

ԼՈՒՐԵՐ

Չինաստանի Հետ Համագործակցութիւնը Հայաստանի Առաջնահերթութիւններից Մէկն է

Հայաստանի Ազգային ժողովի նախագահ Գալուստ Սահակեանը Սեպտեմբերի 16-ին ընդունեց Հայաստանի Հանրապետութիւնում Չինաստանի Ժողովրդական Հանրապետութեան արտակարգ եւ լիազօր դեսպան Թիան Ջանչունին, ում դիւանագիտական առաքելութիւնը Հայաստանի Հանրապետութիւնում մօտենում է աւարտին:

ՀՀ ԱԺ հասարակայնութեան եւ տեղեկատուութեան հետ կապերի վարչութիւնից յայտնում են, թէ ՀՀ ԱԺ նախագահը նշեց, որ Չինաստանի Ժողովրդական Հանրապետութեան հետ համագործակցութեան Հայաստանի Հանրապետութեան առաջնահերթութիւններից մէկն է, եւ վերջին շրջանում Չինաստանի հետ համագործակցութիւնն աւելի է խորանում, ինչի ապացոյցն է Չինաստանի օժանդակութիւնը մեր երկրում իրականացուող բազմաթիւ ծրագրերին: ՀՀ ԱԺ նախագահ Գալուստ Սահակեանը բարձր գնահատեց Լեռնային Ղարաբաղի հարցում Չինաստանի Հանրապետութեան հաւասարակշռուած դիրքորոշումը: Անդրադառնալով Հայոց ցեղասպանութեան 100-ամեայ տարելիցին նուիրուած միջոցառումներին՝ ՀՀ ԱԺ նախագահ Գգալուստ Սահակեանը նշեց. «Միջոցառումների շարքը, որը նախատեսւում է յաջորդ տարի, նպատակ ունի հասնելու ցեղասպանութիւնների դատապարտմանը ողջ միջազգային հանրութեան կողմից»: Նա յոյս յայտնեց, որ յաջորդ տարի Երեւանում նախատեսուող միջոցառումներին կը մասնակցի նաեւ Չինաստանի Ժողովրդական Հանրապետութեան պատուիրակութիւնը:

Դեսպան Թիան Ջանչունը, իր երախտագիտութիւնը յայտնելով ՀՀ ԱԺ նախագահին արդիւնաւէտ համագործակցութեան համար, անդրադարձաւ հայ-չինական բարեկամութեանը, որը դարերի պատմութիւն ունի, եւ վստահեցրեց, որ Հայաստանի եւ Չինաստանի համագործակցութիւնը հետագայում առաւել կը խորանայ եւ կը զարգանայ:

Հանդիպման աւարտին ՀՀ Ազգային ժողովի նախագահ Գալուստ Սահակեանը շնորհակալութիւն յայտնեց դեսպանին արգասաբեր համագործակցութեան համար՝ մաղթելով նրան յաջողութիւններ բոլոր նախաձեռնութիւններում:

Թուրք Նախարար. «Մենք Մեր Լուման Ներդրել Ենք Հայաստանի Հետ Յարաբերութիւններում»

Թուրքիայի ԵՄ-ի հարցերով նախարար Վոլքան Բոզքըրը յայտարարել է, որ Թուրքիան իր լուման է ներդրել Հայաստանի հետ յարաբերութիւնների առաջխաղացման գործում:

Լիզպոն իր այցի ընթացքում՝ նախարարն անդրադարձել է հայ-թուրքական յարաբերութիւնների կարգաւորմանը, գրում է թուրքական «Sabah»-ը: Նա յատկապէս ընդգծել է նախագահ Ռեջեփ Թայիփ Էրդողանի նամակի կարեւորութիւնը, որում վերջինս ցաւակցել էր հայերին՝ Ապրիլի 24-ի նախօրեային:

«Այդ նամակով մենք ցոյց տուեցինք, որ թերթում ենք սրտաճմլիկ իրադարձութիւնների էջը եւ խաղաղութեան ձեռք պարզում: Եթէ մեր գործընկերները սեղմեն այն, մենք կը կարողանանք նոր էջ բացել: Չի կարելի ապագայ շարժուել ատելութեամբ», - յայտարարել է Բոզքըրը:

Նախարարը յոյս է յայտնել, որ երկու երկրների ապագան կառուցուելու է փոխադարձ հանդուրժողականութեամբ: «Այսուհետ բոլորը պէտք է խաղաղ ապրեն եւ մոռանան անցեալի միջադէպքերը: Մենք՝ որպէս Թուրքիայի Հանրապետութիւն, մեր լուման ներդրել ենք», - ընդգծել է նա՝ «մոռանալով» յիշատակել, որ հայ-թուրքական արձանագրութիւնները սառեցուել են՝ Անգարայի կողմից Ղարաբաղի հիմնախնդրի վերաբերեալ նախապայմաններ մտցնելու պատճառով:

Ադրբեջանը Բողոքի Նոտա Է Յղելու Իսպանիայի Իշխանութիւններին

Անցած շաբաթ Բասկերի երկրի խորհրդարանը ընդունել է մի բանաձեւ, որում ընդգծում է՝ Լեռնային Ղարաբաղի ժողովուրդն ունի ինքնորոշման իրաւունք, եւ հակամարտութեան կարգաւորման միակ հիմքը այդ ժողովրդավարական իրաւունքի իրականացումն է: Բանաձեւում նաեւ նշւում է, որ ԼՂ իշխանութիւնները պէտք է մասնակցեն բոլոր քննարկումներին, որոնք վճռորոշ կը լինեն երկրի ապագայի համար:

Բասկերի երկրի լրատուամիջոցները Լեռնային Ղարաբաղը, որի անկախութիւնը անցած շաբաթ ճանաչել է երկրի Գիպուզկոա նահանգը, ներկայացնում են այսպէս. - «Կովկասեան տարածաշրջանում գտնուող հայերով բնակեցուած մի փոքրիկ երկիր, որն ունի լրջագոյն դժուարութիւններ անկախութեան եւ ճանաչման հասնելու ճանապարհին»:

Ղարաբաղում այս իրադարձութիւնը որակում են որպէս Եւրամիութեան տարածքային խորհրդարանի կողմից Լեռնային Ղարաբաղի անկախութեան ճանաչման փաստ:

Պաշտօնական Բաքուի սպասուած արձագանքը չուշացաւ: «Թրենդ» գործակալութեան տեղեկացմամբ՝ Իսպանիայում Ադրբեջանի դեսպանը յայտարարել է, թէ բողոքի նոտա է ուղարկելու Իսպանիայի իշխանութիւններին՝ Բասկերի երկրի կողմից Ղարաբաղի անկախութիւնը ճանաչելու առնչութեամբ:

«Դեսպանութիւնը Բասկերի երկրի առաջնորդների հետ հանդիպում է պահանջել՝ բացատրութիւններ ստանալու նպատակով. Հանդիպման ժամկէտները դեռեւս չեն յստակեցուել», - դեսպան Ալթայ Էֆենդիեւի խօսքերն է մէջբերել ադրբեջանական գործակալութիւնը:

Բարոզու. «ԵՄ-Ն Յարգում Է Հայաստանի Որոշումը, Բայց Ափսոսում Է Դրա Համար

Եւրամիութիւնը յարգում է ասոցացման համաձայնագրից հրաժարուելու Հայաստանի որոշումը, անգամ եթէ ափսոսում է դրա համար: Այս մասին Սեպտեմբերի 12-ին Կիեւում յայտարարել է Եւրայանձնաժողովի նախագահ Ժոզե Մանուէլ Բարոզուն: NEWS.am -ին Եւրայանձնաժողովի մամուլի ծառայութիւնից յայտնեցին, որ Բարոզուն անդրադարձել է Արեւելեան գործընկերութեան քաղաքականութեանը եւ նշել, որ այդ քաղաքականութիւնը հրապարակային եւ թափանցիկ էր: «Մենք երբեք մեր քաղաքականութիւնը որեւէ մէկի դէմ չենք ուղղել: Մենք երբեք չենք ձգտել բացառող յարաբերութիւնների: Հակառակը, միշտապէս մեր արեւելեան գործընկերներին խրախուսել ենք լաւ յարաբերութիւններ ունենալ հարեւանների հետ»,- նշել է նա:

Եւրայանձնաժողովի նախագահ Ժոզե Մանուէլ Բարոզու

Ըստ Եւրայանձնաժողովի նախագահի՝ Հայաստանի օրինակը ուսանելի էր: «Այդ երկիրը եւս ԵՄ-ի հետ ասոցացման համաձայնագրի բանակցութիւններ էր վարում, բայց վերջին պահին ուժեղ ճնշման տակ որոշեց չստորագրել: Քննադատո՞ւմ ենք մենք այս որոշումը: Դադարեցնո՞ւմ ենք առեւտուրը: Նրա դէմ միջոցնե՞ր ենք ձեռնարկում: Իհարկէ՝ ոչ: Մենք յարգում ենք Հայաստանի որոշումը, անգամ եթէ ափսոսում ենք դրա համար»,- ասել է նա:

Ըստ Բարոզուի՝ Ուկրանիայի դէպքում տեղի ունեցածը, ցաւոք, ճիշդ հակառակն էր: «Ուկրանիան ցանկանում էր ստորագրել, եւ վերջապէս, ստորագրեց Ասոցացման համաձայնագիր իր, իսկ Ռուսաստանը չյարգեց դա: Նա չցանկացաւ, որպէսզի Ուկրանիան իր ուղին ազատ ընտրի կամ որոշի իր ապագան: Եւ դա, իհարկէ, չէր կարող ընդունուել»,- ընդգծել է բարձրաստիճան պաշտօնեան:

Իր խօսքի վերջում՝ Ժոզէ Մանուէլ Բարոզուն յայտարարել է. «Մենք հաւատարիմ ենք Ուկրանիայի միասնականութեանը եւ եւրոպական խաղաղութեան ու կայունութեանը: Մենք պատրաստ ենք միասին աշխատել՝ յանուն միացեալ Ուկրանիայի՝ միաւորուած մայրցամաքում»:

Թուրքիայի Ոստիկանութեան Ակադեմիայում Նաեւ Հայերէն Կը Սովորեն

Թուրքիայի Ոստիկանական Ազգային Ակադեմիայում շուտով դասաւանդուելու է նաեւ հայերէնը: «Տէյլի Սապահ»-ը օրերս գրել է, որ ոստիկանութեան ակադեմիա ընդունուած կամ վերապատրաստուող ոստիկանութեան ապագայ սպաները առաջիկայում սովորելու են քրդերէն, հայերէն, արաբերէն, որոնք լայնօրէն օգտագործւում են երկրի շատ մասերում:

Այս դասընթացների միջոցով Թուրքիայի ոստիկանութիւնը նպատակ ունի բարելաւել երկրի ազգային փոքրամասնութիւնների հետ հաղորդակցուելու աշխատանքը:

Երեւանի Մէջ Տեղի Ունեցաւ

Շարունակուածէջ 1–էն

Նառոլբերգականն էր հայ ժողովրդի պատմութեան մէջ, եւ այդ ընթացքում նրանք կարողացան հերոսանալ: Մենք այսօր պէտք է մեր սերունդներին փոխանցենք այս հերոսների կենսագրութիւնը, նրանց կատարած գործերը: Հայ Յեղափոխական Դաշնակցութիւնը, Ռամկավար Ազատական Կուսակցութիւնը, Սոցիալ Դեմոկրատական Հնչակեան կուսակցութիւնը մեր ազգի ազգային արժէքներն էին, որովհետեւ նրանք դարից աւել կարողացան պահել-պահպանել մեր ազգայինը»,-իր խօսքին մէջ ըսաւ Նախարար Հ. Յակոբեան:

«Յաւերժի ճամբու կերտիչներէն» խորագրով գիրքը գլխաւորաբար հնչակեան անյայտ գործիչներու գործունէութիւնը լուսաբանող կենսագրական ակնարկներու ինքնատիպ ժողովածու է, որ մասնագէտներուն կ'օգնէ ճիշդ հասկնալու եւ գնահատելու Սոցիալ Դեմոկրատ Հնչակեան Կուսակցութեան ունեցած տեղն ու դերը հայ ազատագրական պայքարի պատմութեան ընդհանուր խորապատկերին վրայ:

Սէյրան Օհանեան

Շարունակուածէջ 1–էն

նաեւ Հիւսիսատլանտեան դաշինքի մասնակից երկիրներուն հետ:

Պաշտպանութեան նախարարի համաձայն, Հայաստանի ռազմական ու ռազմաքաղաքական ղեկավարութիւնը հաւասարակշռուած քաղաքականութիւն կը վարէ: «Լինելով ՀԱՊԿ անդամ-երկիր, Հայաստանը, ինչպէս բազմակողմ, այնպէս ել երկկողմ ձեւաչափերով համագործակցում է նաեւ Հիւսիսատլանտեան դաշինքի մասնակից երկրների հետ: Այդ յարաբերութիւնները նորմալ կերպով զարգանում են, եւ բոլոր միջոցառումները իրականացւում են», - ըսաւ Սէյրան Օհանեանը՝ աւելցնելով, որ Ուքրանական ճգնաժամը ու Արեւմուտքի ու Ռուսաստանի միջեւ առկայ լարուածութիւնը Հայաստանի վրայ որեւէ ազդեցութիւն չեն ունեցած:

ԱՐԱԲԱԿԱՆ ԱՇԽԱՐՀ

ԲԱՑ ՊԱՏԵՐԱԶՄ ՏԱՀԷՇ-ԻՆ ԴԷՄ

Սպիտակ Տունը յայտարարեց, որ Ուաշինկթըն կը գտնուի ՏԱՀԷՇ-ին դէմ պատերազմական դրութեան մէջ: Միացեալ Նահանգներու պաշտպանութեան քարտուղարութեան բանբեր Ամիրալ Ճոն Քըրպի յայտարարեց, որ Ուաշինկթըն իր վերջին պատերազմը չի մղեր Իրաքի մէջ, այլ պիտի շարունակէ հարուածել ահաբեկչական կազմակերպութիւնները: Քըրպի նշեց, որ իրենք ՏԱՀԷՇ-ին դէմ պիտի կռուին այնպէս ինչպէս կը շարունակեն հարուածել Քայիտա կազմակեպրութիւնը: Եզրափակելէ ետք իր Սէուտական Արաբիա եւ Թուրքիա կատարած այցելութիւնները, Միացեալ Նահանգներու պետական քարտուղար Ճոն Քերի ժամանեց Եգիպտոս, ուր քննարկեց ՏԱՀԷՇ-ին դէմ պայքարելու միջոցները եւ ծրագիրները: Թուրքիոյ վարչապետ Ահմատ Տաւուտօղլու նախապէս նշած էր, որ ՏԱՀԷՇ տիրացած է Իրաքի մէջ լքուած ամերիկեան արդիական զէնքերու մեծամասնութեան: Վարչապետը սխալ համարեց Սուրիոյ նախագահին օժանդակելու առաջարկը:

Քէրի նախապէս յայտարարած էր, որ Թոշակառու զօրավար Ճոն Ալլէն նշանակուած է ահաբեկչութեան դէմ պայքարող միջազգային դաշինքի համակարգողը: Քէրիի համաձայն, Ալլէն կը համարուի վեթերան զինուորական մը, որ մեծ դեր խաղցած էր Իրաքի պատերազմին ընթացքին: «Ալլէն կը գիտակցի, թէ իր նոր առաքելութեան առջեւ ցցուած են լուրջ մարտահրաւէրներ: Ան կը համարուէր ահաբեկչական կազմակերպութիւններուն դէմ իրաքեան զինուորական խմբակներ կազմող եւ մարզող գլխաւոր պատասխանատուն», ըսաւ Քէրի:

Իսկ Իրաքի վարչապետ Հայտար Ապատի երկու օր առաջ հրահանգեց կասեցնել Իրաքի քաղաքներուն վրայ գործադրուած օդային յարձակումները:

Իսկ Իրանի Շուրայի Խորհուրդի Նախագահ Ալի Լարիջանի կարծիք յայտնեց, որ շրջանին մէջ ամերիկացիներուն ներկայութիւնը կը համարուի խաղալ՝ զինամթերանոցի մը հետ:

ԼԻԲԱՆԱՆ

ԸՆՏՐԱԿԱՆ ԹԵԿՆԱԾՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒ ԱՄԲՈՂՋԱՑՈՒՄ

Նոյեմբեր 16-ին նախատեսուած Լիբանանի խորհրդարանական ընտրութիւններուն վերջնական ճակատագիրը տակաւին անորոշ է, սակայն քաղաքական խմբակցութիւնները ներկայացուցած են իրենց ընտրական թեկնածութիւնները, որպէս նախապատրաստութիւն հաւանական որեւէ անակնկալի: Երեքշաբթի գիշեր աւարտեցաւ թեկնածութիւններու ներկայացման ժամկէտը՝ աւելի քան 500 թեկնածութեան թղթածրարներով: Ասով հանդերձ, երկրին մէջ տիրող ընդհանուր մթնոլորտը կը յուշէ Խորհրդարանի պաշտօնավարութեան հաւանական երկարաձգում մը:

Ներքին գործոց նախարարութեան մէջ տեղի ունեցաւ ապահովութեան կեդրոնական խորհուրդի արտակարգ նիստ մը, որուն ընթացքին քննարկուեցան երկրի ապահովական զարգացումները եւ խորհրդարանական ընտրութիւններ կայացնելու պատրաստութիւնները: Նախարար Նուհատ Մաշնուքի գլխաւորած նիստին ընթացքին զինուորական եւ ապահովական կառոյցները ներկայացուցին իրենց տեսակէտները՝ ապահովական կացութեան եւ ընտրական թղթածրարին մասին:

Մաշնուք բոլոր կառոյցներէն պահանջեց մէկ շաբթուան ընթացքին ներկայացնել տեղեկագիրներ, որոնց մէջ կ'արժեւորեն երկրի ապահովական կացութիւնը եւ ընտրական հոլովոյթին հետ կապուած խնդիրները, ինչպէս նաեւ ընտրութիւններ կայացնելու համար անհրաժեշտ մարդուժի եւ սարքերու առկայութիւնը:

Խորհրդարանի նախագահ Նեպիհ Պըրրի պահանջեց ջնջել քաղաքական յարանուանութեան դրութիւնը:

Անոր համաձայն, վերջին հանգրուանի զարգացումները ապացուցեցին, որ նշեալ երեւոյթը պէտք է արմատախիլ ընել ոչ միայն Լիբանանէն, այլ նաեւ Արաբական Աշխարհէն: Պըրրի ցաւ յայտնեց, որ Իսրայէլի դէմ կռուելու փոխարէն այսօր կը նկատուին ներքին մահմետական բախումներ, որոնք մեծագոյն վտանգը կը ներկայացնեն:

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ԶՕՐԱԿՑՈՒԹԻՒՆ՝ ԼԻԲԱՆԱՆԻՆ

Վարչապետ Թամմամ Սալամ վարչապետարանին մէջ տեսակցեցաւ Եւրոմիութեան երկիրները ներկայացնող դեսպաններու պատուիրակութեան հետ, գլխաւորութեամբ Պէյրութի մօտ Եւրոմիութեան ներկայացուցիչ Անճելինա Էխհորսթին: Վերջինս տեսակցութենէն ետք յայտարարեց, որ երկրին մէջ կը տիրէ մտահոգիչ կացութիւն: Եւրոպացիները ցաւակցութիւն յայտնեցին Արսէլի զոհերուն համար, բարի ապաքինում մաղթեցին վիրաւորներուն, դատապարտեցին ահաբեկչական գործողութիւնները եւ իրենց ամբողջական զօրակցութիւնը յայտնեցին Լիբանանի կառավարութեան, բանակին ու ներքին ապահովութեան ուժերուն: Էխհորսթ նշեց, որ Լիբանանի մէջ մէկ միլիոն 200 հազար սուրիացի գաղթականներու ներկայութիւնը կը համարուի վտանգաւոր մարտահրաւէր մը եւ դիտել տուաւ, որ Պէյրութ կարիք ունի միջազգային օգնութիւններու եւ ապահովական ու տնտեսական զօրակցութեան: Եւրոպացի դիւանագէտը կոչ ուղղեց շուտով ընտրելու երկրի նոր նախագահը, միացեալ դիրքորոշում մը որդեգրելու ահաբեկչութեան դէմ:

Իսկ ՄԱԿի մօտ Լիբանանի մնայուն ներկայացուցիչ Նաուաֆ Սալամ դիտել տուաւ, որ Լիբանանին զօրակցող միջազգային խորհրդաժողովը տեղի պիտի ունենայ Սեպտեմբեր 27-ին՝ Նիւ Եորքի մէջ:

ԸՆԿ. ՍԵՊՈՒՀ ԳԱԼՓԱՔԵԱՆԻ ՀԱՐՑԱԶՐՈՅՑԸ՝ LEBANON FILES-ԻՆ

Սոցիալ Դեմոկրատ Հնչակեան Կուսակցութեան Կեդրոնական Վարչութեան փոխ ատենապետ, պետական երեսփոխան Ընկ. Սեպուհ Գալփաքեան հարցազրոյց մը տուաւ Lebanon Files համացանցային կայքէջին, որուն մէջ անդրադարձաւ լիբանանեան վերջին զարգացումներուն: Նոր նախագահի ընտրութեան հարցով Ընկ. Գալփաքեան շեշտեց ընտրութեան նիստերուն մասնակցելու կարեւորութիւնը, յիշեցուց որ երեսփոխանի պարտականութիւն է Խորհրդարան ուղղուիլ եւ ընտրութեան մասնակցիլ:

«Քրիստոնեայ երեսփոխաններ կը զբաղին շատ մը այլ թղթածրարներով, մինչ պահանջուածը նոր նախագահ ընտրելն է», ըսաւ ան: Ընկ. Գալփաքեանի համաձայն, զանազան առաջարկներ ներկայացնելու փոխարէն, ինք զինք քրիստոնեայ մեծագոյն պլոքը համարող խմբաւորումը պէտք է ընդառաջէ 14 Մարտի քաղաքական ուժերու հրաւէրին եւ բանակցի՝ նախագահական հարցին լուծում մը գտնելու համար: Ընկ. Գալփաքեան ցաւ յայտնեց, որ երկու հայ երեսփոխաններ կը բացակային նախագահի ընտրութեան նիստերէն եւ յիշեցուց, որ լիբանանահայութիւնը միշտ կանգնած է պետութեան ու նախագահութեան կողքին: Պետական երեսփոխանը վերահաստատեց, որ հակառակ լիբանանեան տարակարծութիւններուն, հայ ազգային կուսակցութիւնները յաճախ տեսակցութիւններ կ'ունենան, քննարկելու համար հայութիւնը հետաքրքրող հարցերը՝ ներառեալ Ցեղասպանութեան հարիւրամեակի ոգեկոչումը եւ տեղահանուած սուրիահայերու խնդիրները: Խօսելով Լիբանան ապաստանած սուրիահայերուն մասին Ընկ. Գալփաքեան դիտել տուաւ, որ անոնք կը դիմագրաւեն մեծ խնդիրներ եւ լուրջ մարտահրաւէրներ, սակայն համագործակցութեամբ լուծումներ կը գտնուին, ապահովելու համար սուրիահայերու կրթական եւ բնակեցման անհրաժեշտութիւնները, նաեւ լուծելու ամէնօրեայ դժուարութիւնները: «Լիբանանեան քաղաքական տարակարծութիւնները պէտք չէ ազդեն ներհայկական յարաբերութիւններուն վրայ», ըսաւ պետական երեսփոխանը: Ան կոչ ուղղեց աշխուժացնելու Խորհրդարանի աշխատանքը:

«Պէտք չէ թոյլատրել հաստատութիւններու եւ քաղաքացիներուն ամէնօրեայ աշխատանքներուն խոչընդոտումը: Խորհրդարանը պէտք է վերաշխուժանայ, որպէսզի լուծուի աշխատավարձերու յաւելումի խնդիրը», ըսաւ Ընկ. Գալփաքեան:

Անոր խօսքով, ծայրայեղականութիւնը ծնունդ կու տայ ծայրայեղականութեան: Ընկ. Գալփաքեան կոչ ուղղեց յստակ դիրքորոշում որդեգրելու ահաբեկչութեան դէմ, պահանջեց ապօրինի բոլոր զէնքերուն վերացումը եւ նշեց, որ լիբանանցիները պէտք է խուսափին ներքին խռովութիւններէն: Աւարտին, ան կոչ ուղղեց չափաւորականութեան եւ շեշտեց, որ Լիբանան կարիք ունի չափաւորական եւ լայնախոհ ղեկավարներու:

ԶԵԿՈՒՑՈՒՄ ԵՒ ՑՈՒՑԱԴՐՈՒԹԻՒՆ

Կազմակերպութեամբ՝
ՆՈՐ ՍԵՐՈՒՆԴ ՄՇԱԿՈՒԹԱՅԻՆ ՄԻՈՒԹԵԱՆ
60-ամեակի Յանձնախումբի

ՀԱՅ ԳՈՐԳԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆԸ
եւ անոր նպաստը Հայապահպանութեան

Կը զեկուցէ՝
ՀՐԱՉ ԿԷՕՋԻՊԷՕՅՈՒՔԵԱՆ

Կը ցուցադրուին՝
Հայկական Հնամեայ Գորգեր

Ուրբաթ
Հոկտեմբեր 3, 2014
Ժամը 7:30-ին

Կլէնտէյլի Կեդրոնական Գրադարան
222 E. Harvard St., Glendale

Մուտքը ազատ
Հիւրասիրութիւն

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱՆԿԱԽՈՒԹԻՒՆ Ո՞ՒՐ Է(Ր) ՀԱՅՈՑ ՄՈՒՍԹԱՖԱ ՔԵՄԱԼԸ

ՅԱՐՈՒԹ ՏԷՐ ԴԱՒԻԹԵԱՆ

Հայաստանի անկախութեան տարեդարձին նուիրուած այս յօդուածի միտքն ու խորագիրը երբ բարեկամի մը յայտնեցի, ան կասկածանքով հարց տուաւ թէ արդեօք ձեռքս պիտի երթա՞ր զայն գրելու: Ինչպէս կը տեսնէք՝ գնաց: Գնաց, որովհետեւ խորն է ցաւը, ի տես այն հիասթափ վիճակին, որ կ՛ապրինք ազգովին: Գնաց, որովհետեւ մեր անփոյթ աչքերուն առջեւ մեր անկախութիւնը տակաւ կը հիւծուի: Գնաց, որովհետեւ գալիք հաւանական աղէտի սպառնալիքը եւ զայն կանխելու անհրաժեշտութիւնը պարտաւորեցուց զայն:

Յուլիս ամսուն, երկու շաբաթով այցելեցինք պատմական Հայաստանի ու Կիլիկիոյ զանազան շրջանները: Զգացական ու խորհրդածական ալեկոծումներու շարան մը ապրեցանք, որոնք յաճախ գիրար կը հակասէին: Կորսուած հողերու զգացմունքային վիշտը բախեցաւ կորուստի պատասխանատուներու փնտռտուքին հետ: Ապրուած ցաւը բախեցաւ անոր առաջքը առնելու, զայն կանխելու անփութութեան հետ: Լքուած ապարանքներու եւ աւերուած աղքատիկ տուներու տխուր պատկերը եկաւ հաստատելու այն չոր իրականութիւնը, որ աղէտը կը տանի հարուստն ու աղքատը, երբ անոնց կը պակսի հասարակաց ճակատագրի ենթակայ ըլլալու եւ հետեւաբար հաւաքական ուժ դառնալու գիտակցութիւնը:

Հասարակաց ճակատագրի եւ հաւաքական ուժի գիտակցութիւն: Ասոնք անհրաժեշտ հիմնաքարեր են որեւէ անկախ պետականութեան կերտման: Երբ ակնարկ մը կը նետենք Թուրքիոյ Հանրապետութեան եւ Հայաստանի Ա եւ Գ Հանրապետութեանց ստեղծման նպաստող իրադարձութեանց վրայ, բացայայտ կը դառնայ թէ ի՞նչպէս Համաշխարհային Ա պատերազմին ջախջախուած Օսմանեան Կայսրութիւնէն ծնաւ յաղթական Թուրքիան, մինչ Յաղթական Դաշնակիցներու «փոքր դաշնակից» Հայաստանը վրայ տուաւ իր նորակերտ անկախութիւնը եւ Արցախեան ազատամարտ կերտած ներկայ Հայաստանին մնացած է միայն անուանական անկախութիւն մը: Թէ ի՞նչպէս հակառակ սկզբնական անյաջողութեանց եւ օտար մեծ ու փոքր պետութեանց բանակներուն ենթակայ ըլլալով հանդերձ, Մուսթաֆա Քեմալ մը կրցաւ իր շուրջ համախմբել ժողովուրդը եւ ազատագրական պայքար մղելով բոլորին դուրս շպրտել, մինչ մենք հակառակ ռազմի, պարէնի, դիրքի եւ այլ առաւելութեանց, առանց փամփուշտ արձակելու անառիկ Կարսի բերդաքաղաքը եւ այլ հողեր յանձնեցինք թշնամիին: Թէ ի՞նչպէս Յաղթական Դաշնակիցներու ենթակայ եւ անոնց կողմէ հրահրուող Սուլթանի պատուիրակութիւնը գիտակցեցաւ զիջիլ իր ներկայացուցչութիւնը յօգուտ Քեմալի ազգային պատուիրակութեան, որ մէկ ճակատով ազդեցիկ ներկայութիւն ունենան բանակցութեանց սեղանին, մինչ մենք զոյգ պատուիրակութիւններով ու չհամակարգուած ծրագրով ներկայացանք: Թէ ի՞նչպէս Քեմալ յաջողեցաւ երկրին այբուբենը հիմնովին փոխելով, նոր ուղղութիւն տալ երկրին ու ապագայ սերունդներուն, մինչ մենք օտարի ազդեցութեան տակ, երկճիւղեցինք մեր դարաւոր ուղղագրութիւնը, իսկ անկախութեան վերատիրացումէն ետք ալ, զանազան պատճառաբանութիւններ առաջ քաշելով չի կրցանք գէթ միասնականացնել զայն: Թէ ի՞նչպէս Եւրոպայի «հիւանդ մարդը» նկատուող Օսմանցի Թուրքը, դարձած է աշխարհի 17րդ ամենահարուստ պետութիւնը, մինչ Հայաստանը կը գտնուի աղքատ պետութիւններու շարքին: Թէ ի՞նչպէս անկախ Թուրքիան իր 13 միլիոն բնակչութիւնը բազմացուց 77 միլիոնի, մինչ անկախ Հայաստանի բնակչութեան կէսը լքեց երկիրը:

Հարկ կա՞յ նշելու, որ երբ երկրի մը առաջնորդը խաբեբայութեամբ տիրացած է այդ պաշտօնին ու հետեւաբար չունի ժողովուրդի թիկունքը ու չի վայելեր անոր վստահութիւնը, այդ երկիրը խոցելի կը դառնայ օտարի շահատակութեանց ու չի կրնար յառաջդիմել: «Մասիս»ի Յունուար 2, 1999 թիւով հրատարակած էինք յօդուած մը՝ «Կը Փնտռուի Առաջնորդ» խորագրով, կարեւորելով յստակատեսիլ առաջնորդի դերը ազգի մը յառաջխաղացքին մէջ: Հոն կը նշէինք, թէ «Այսօր, յոյժ կարիքը կը զգանք առաջնորդներու, որոնք գիտակից են իրենց առաքելութեանց՝ որպէս պահապանը մեր ազգի աւանդութեանց եւ իտէալներուն, փայփայիչը անոր յոյսերուն եւ խթանիչը անոր հաւատքին, մտքի ու բազկի ուժին: Առաջնորդը գլխաւոր դեր կը խաղայ ժողովուրդի հոգեվիճակի աշխուժութեան մէջ: Ան տեսիլք ունեցող մարդ է եւ պարտի ժողովուրդը առաջնորդել այդ տեսիլքի ճամբով»: Դժբախտաբար տասնըհինգ տարիներ առաջ հնչեցուած այդ փնտռտուքը տակաւին կը շարունակուի ու վեհ տեսլական ունեցող արժանի առաջնորդի մը բացակայութեան պատճառաւ Հայաստանի վայրէջքն ալ կը շարունակուի:

Վայրէջքի մէջ ենք, որովհետեւ փոխանակ հաւաքական ուժի գիտակցութիւնը սնուցանելու, բաժանարար գիծեր կը ստեղծենք հատուածական փառամոլութեանց գոհացում տալու: Վայրէջքի մէջ ենք, որովհետեւ անհատական եսասիրութիւնն ու փառասիրութիւնը «տղամարդկութեան» չափանիշ դարձուցած ենք, ոտնակոխելով «մենք»ի արժանիքները: Վայրէջքի մէջ ենք, որովհետեւ անմիջական ու առտնին շահերը կը գերադասենք հեռակայ մնայուն ու գերագոյն շահերէն: Վայրէջքի մէջ ենք, որովհետեւ փոխանակ պատասխանատուութիւն վերցնելու մեր սխալներուն համար ու սրբագրելու զանոնք, օտարը կ՛այպանենք մեր բացթողումներուն համար, Լենինէն ու Քեմալէն, բոլշեւիկեան մուրճէն եւ թրքական սալէն, Գերմանիայէն, Ֆրանսայէն, Անգլիայէն մինչեւ Պուտին ու Էրտողան, Մաքսային Միութիւն եւ շրջափակում, Եւրոմիութիւն, Ատլանտեան Ուխտ, եւայլն, եւայլն:

Բայց ո՞ւր է ՄԵՐ պատասխանատուութիւնը այս բոլորին մէջ: Ի՞նչ արդարացում կարելի է գտնել, երբ քանի մը ամիրաներու եւ աղաներու շահերը կը խեղդեն գաւառներէն աղաղակող տառապող ժողովուրդի ճիչը. երբ քանի մը երեսփոխանական աթոռներու տիրացման տենչը կը շիջեցնէ Ատանայի կոտորածի կրակն ու գալիք նման աղէտներու առաջքը առնելու զգաստութիւնը. երբ կուսակցական մոլեռանդութիւնը կը պառակտէ Հայաստանեայց եկեղեցին ու կը տանի եղբայրասպան կռիւներու. երբ ոսկիի ընչաքաղցութիւնը ագահ օլիկարխներուն, կը տանի թունաւորելու երկրի ընդերքը եւ սպառնալու ապագայ սերունդներու առողջութեան: Ի՞նչու համար կը հանդուրժենք իշխանութիւնը առաջնորդներու, որոնք պարզապէս գործիքներ են օտարի ձեռքին ու վնասակար՝ մեր ազգային շահերուն: Չէ՛ որ իրականութիւն է, որ ամէն մէկ ժողովուրդ իր ապագան կը կ՛երտէ իր իտէալներու պատկերացումով: Ուրեմն ասո՞նք են մեր իտէալները: Բռնանալ սեպհական ժողովուրդի վրայ, ստորադասել զայն, անտեսել ազգային արժէքները, անձնական շահի համար կողոպտել երկրի եւ ապագայ սերունդներու հարստութիւնը: Դժբախտաբար այս է մեր նորօրեայ իրականութիւնը, զոր պէտք է հասկնալ ու ... ընդվզիլ:

Հարիւրամեակ մը առաջ, մենք «վերէն» կը նայէինք Թուրքին, որպէս անկէ աւելի բարձր մշակոյթի ու քաղաքակրթութեան տէր ազգ: Այսօր դժբախտաբար դերերը շրջուած են: Իրենք յառաջացան, իսկ մենք նահանջեցինք: Միջին Ասիայի տափաստաններէն եկած վաչկատուն եւ բարբարոս Թուրքերը ունեցան իրենց առաջնորդ «Աթաթիւրքը», այսինքն՝ Թուրքերու հայրը: Քաղաքակրթութեան օրրանի յաւակնորդ հայերս տակաւին կը սպասենք մեր առաջնորդ «հօր»:

www.massispost.com
daily news updates

ՄԵՐ ԱՆԳԵՐԱԴԱՍ ԱՆԿԱԽՈՒԹԻՒՆԸ

ՄԵԹՐ ՊԱՐԳԵՒ ԴԱՒԻԹԵԱՆ

Երկու հազարամեակներու վրայ երկարող մեր բաժան ու դաժան մութ անցեալէն ետք, կարելի է անվարան ըսել թէ մեր ներկան՝ եթէ ոչ ընկերային, գէթ ազգային եւ քաղաքական նուաճումներու տեսանկիւնէն դիտուած, աննախընթաց է հայոց պատմութեան մէջ: Մեծն Տիգրանի աշխարհակալ կայսրութեան օրերուն իսկ չենք ունեցած հայախօս, հայաբոյր ու հայազգաց պետութիւն մը ինչպէս մեր ներկայ ազգային պետութիւնը:

Մեր նորանկախ պետականութեան տարեդարձը մեզ կը դնէ տօնական օրուայ ուրախ ու զուարթ ըլլալու եւ զուարճանալու մթնոլորտին մէջ եւ մոռցնել կու տայ պահ մը բացասական պատկերները հայրենի մեր ժողովուրդի վայն ու ցաւն անտեսող պատասխանատուներուն:

Ցնծութեան պահին եւ մթնոլորտին մէջ այս կ՛ուզենք նախ եւ առաջ երկիւղածութեամբ եւ անսահման յարգանքով ծունկի գալ յիշատակին առջեւ բոլոր անոնց որոնք «Մահն իմացեալ անմահութիւն է» հաւատքով մեռան կախաղաններու վրայ կամ մեռան զէն ի ձեռին հայրենի լեռներու եւ դաշտերու մէջ, որպէսզի հայը ունենայ իր դարաւոր սեփական հողին եւ հայրենիքին վրայ՝ ազատ ու անկախ հանրապետութիւնն Հայաստանի:

Ցնծութեան պահին եւ մթնոլորտին մէջ այս հազար համբոյր ճակտին բոլոր անոնց, որոնք որպէս անծանօթ գործիչ կամ զինուոր պահեցին ու պահպանեցին, շինեցին ու կերտեցին, եւ իրենց արիւնով ու քրտինքով շաղախեցին, այն ամէն ինչը որուն հիմերուն վրայ կանգնեցաւ այս նորանկախ մեր երրորդ հանրապետութիւնը:

Ցնծութեան պահին եւ մթնոլորտին մէջ այս կ՛ուզենք Հայկական Ցեղասպանութեան Հարիւրամեակի սեմին, երդումով հանդէս գալ յիշատակին առջեւ մեր մէկուկէս միլիոն նահատակ նախնեաց ըսելու համար որ վճռած ենք շարունակելու մեր պայքարը, անզիջող երկաթեայ կամքով եւ անվերջ աշխատանքով, մինչեւ որ արդարութեան եւ հատուցման մեր յաղթանակով ձեր ոսկորները հանգչին եւ ոգիները խաղաղին:

Անգերադաս արժէք եւ իմաստ ունի Հայաստանի մեր ներկայ երրորդ հանրապետութեան անկախութիւնը: Տագնապած աշխարհ մը կայ այսօր մեր հայրենիքի շուրջ եւ նորօրեայ պաղ պատերազմի մը զոհ դառնալու վիճակուած են փոքր երկիրները այդ տագնապած աշխարհի սահմաններէն ներս: Համախմբուածութեան պէտքն ու կարիքը կայ այսօր մեր ժողովուրդի ամէն քաղաքական հոսանքներն եւ կողմերը իրար մօտ կանգնեցնելու եւ միասին գործելու որպէսզի մեր անկախութիւնը չվտանգուի: Պետական իմաստուն ղեկավարութիւն է պէտք որ գիտնայ ժողովուրդին հետ եւ ժողովուրդին համար աշխատանք տանիլ որպէսզի պետութիւն-ժողովուրդ գործակցութեամբ ամէն տեսակի դաւադրութիւն ձախողութեան մատնուի: Թող մեր նախագահը եւ իր զօրակից շրջապատը (Entourage) ժողովուրդի շարքերուն մէջ ըլլան եւ անոր հետ կանգնած դիտեն խղճալի վիճակը հայրենի տնտեսութեան եւ արտագաղթին եւ իրենց դասակարգի շահերէն մեկնած «սխալը ճիշդ որպէս» բացատրութիւններ չտան:

Վերստին մենք զմեզ դնելով տօնական օրերու ուրախ ու զուարթ ըլլալու մթնոլորտին մէջ, հեռուէն եւ սփիւռքի այս հեռաւոր մէկ անկիւնէն խանդավառութեամբ կ՛ողջունենք հայրենի մեր ժողովուրդը իր անկախութեան տօնին առթիւ, մաղթելով որ ազատ ու անկախ հայրենիքի կողքին ան ունենայ ընկերային ծառայութիւններով օժտուած վարչաձեւ մը, որպէսզի անոր միջոցաւ կատարուի եւ կիրարկուի արդար բաժանում ազգային հարստութեան:

Երէկ էր տակաւին երբ հայութիւնը ամենուրեք տօնեց Արցախի ազատագրման եւ անկախութեան ողջունելի տարեդարձը: Թող որ անկախ Հայաստանով անկախացած հերոս մեր Արցախը երբեք ցաւ ու վիշտ չճանչնայ, եւ իր հերոսամարտեր մղած քաջ ժողովուրդը միշտ վեր պահէ իրմով վեր պահուած մեր ազգային արժանապատուութիւնը:

Եւ վերջապէս, ողջո՜յն մեր հայրենի ազգային բանակին որուն առջեւ ամէն հայ սիրով կը խոնարհի եւ որուն համբաւով ամէն հայ հպարտութեամբ կը լեցուի եւ որուն յաղթական երթին ու տողանցքին ի տես ամէն հայու աչք ուրախութեան արցունքներով կը պղտորի:

Բարեփոխուած փոփոխութեամբ կարելի է հոս կրկնել:

Վերականգնած ազատ աշխարհ Հայաստան,

Բազում դարեր դաժան ճամբայ դու անցար,

Քաջ նախնիք մեր մաքառեցին քեզ համար,

Որ դառնաս դու մայր հայրենիք հայութեան:

ՎԱՐՁՈՒ ԳՐԱՍԵՆԵԱԿՆԵՐ
1060 North Allen Ave Pasadena, CA 91104

Գրասենեակները վերանորոգուած
եւ յարմար վարձքերով
հեռաձայնել՝ (626) 398-0506

ԱՆԿԱԽՈՒԹԵԱՆ ՃԱՄԲՈՎ ԻԴԵԱԼՆԵՐԻ ԻՐԱԿԱՆԱՑՈՒՄ

Ռ. ԿՈՐԻՒՆ

Մայր Հայաստանի անկախութիւնը Երկունքով ծնուեց, խանձարուրուեց աչքերը փակ, ականջները անլուր, մարմինը ձիգ, մանկական սիրտն էր բաբախում հազիւ լսող՝ թոյլ ու նուազ: Մեր ժողովուրդը երկա՜ր տարիներ սպասում էր նրա ծննդեան՝ անցեալի մաքառումների արդիւնքով սաղմնաւորուած պահանջով՝ ցոյցերով, բողոքներով եւ զոհեր նուիրաբերելով: Ազգի ժողովների տանը, ազգի պարագլուխների կողմից, միահամուռ ու միակամ հռչակուեց անկախութեան ծննդեան թուականը, որն էր՝ 1991 թիւ, Սեպտեմբերի 21, ոնց անում է պատասխանատու բժիշկը մատեանի մէջ դրոշմելով եւ կնքելով երեխայի աշխարհամուտը: Անկախութեան ծարաւ Մայր Հայաստանի զաւակները բոլոր թէ՛ երկրում եւ թէ՛ արտերկրում հանդիսութիւններով ու միջոցառումներով բարձրաձայնեցին յանուր աշխարհի Ծնունդը Հայաստանի Անկախութեան եւ այսպիսով հիմք դրուեց երրորդ հանրապետութեան, ծածանուեց եռագոյնը՝ կարմիր, կապոյտ, նարնջագոյն յուրախութիւն ողջ հայութեան:

Դիւրասահ չեղաւ կեանքի ընթացքը մեր նորահրաշ մանուկի՝ հայոց անկախ հանրապետութեան, իրար յաջորդող ահաւոր դժուարութիւններ դանդաղեցրեցին նրա առողջ առաջընթաց-վերելքը, ինչպէս ասաց՝ սէրը մինչեւ չի բոլորում տառապանքներ, նա չի դառնում իսկական բիւրեղեայ սէր: Մեր նոր հանրապետութեան ճամբան անցաւ լեռնային կածաններով արտաքին թշնամի հարեւան զոյգ երկրների սադրանքներով նիւթուած: Այդ պուճուր Մայր Հայաստանը՝ մեր բոլորիս սրտի հատոր լեռնաստանը, ահարկու աղէտների առջեւ կանգնեց՝ երկրաշարժ, պարտադրուած պատերազմ, ատրպէյճանից արտաքսուած փախստականների զանգուածային հայ աղէտեալներ, շրջապատուած տնտեսական ճամբաներ, ներքին կառավարման ոչ փորձառու կառավարողներ եւ այլն: Այս լեռ ծանրութիւնները ու ճնշումները որոշ չափով յաղթահարած մեր դէմ յանդիման է կանգնած Հայաստանի երիտասարդ պետականութիւնը իր քսաներեք տարիների վիճակացոյց տոմարներով:

Հպարտ ենք, որ Հայաստանի հանրապետութիւնը բոլորում է իր քսաներեք տարին, մանուկի, երեխայի վիճակից դուրս եկած դարձել է երիտասարդ, բայց ոչ չափահաս...: Այս տարիների ընթացքում կարեւոր ձեռքբերումներ են կատարուել, կարեւորագոյնը՝ հայկական բանակի կազմաւորումը, Արցախի ազատագրումը, պետութեան ամրապնդումը, վարչական եւ ղեկավարման ինստիտուտների կեանքի կոչում – կայացումը եւ այլ տեսանելի արդիւնքներ, սակայն եղել, կան, մնում եւ կատարւում են սխալներ՝ անլուրջ ուշադրութիւն ազգային ռազմավարութեան գաղափարախօսութեան նկատմամբ, արտագաղթի թոյլատրելի հոսքը, ժողովրդի սոցիալական ցաւալի վիճակը, մեր դարաւոր մշակոյթի եւ սովորութեանց անգունացումը, արդարադատութեան նուազ ընթացքը այլ եւ այլ հայրենասէր

Շար.ը էջ 18

AGBU ASBEDS

AGBU
ASBEDS

Under the Auspices of the
Armenian General Benevolent Union
Western District Committee

Invites you to
the First of Three Programs Commemorating the
100th Anniversary of the Armenian Genocide

Armenia's Hopes and Challenges,
Foreign and Domestic

Guest Speaker
Honorable
VARTAN OSKANIAN
Former Foreign Affairs Minister of the Republic of Armenia
and
Present Member of the Armenian Parliament

FRIDAY, OCTOBER 10, 2014 - 7:30 PM
AGBU Vatche and Tamar Manoukian Center
2495 E. Mountain Street, Pasadena, CA 91104
RSVP by October 3rd by calling 626-794-7942
Dinner: $60

ARMENIAN AMERICAN ORPHANS CHRISTMAS FUND, INC.

և «Քաջ Նազար» հանդէսն ու հեռուստաժամը ներկայացնում են

15-րդ ամեակի ԹԵԼԵԹՈՆ

Ի ՆՊԱՍՏ ՍՈՒՐԲ ԾՆՈՒՆԴԻ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄԻ, ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԾՆՈՂԱԶՈՒՐԿ
ԵՒ ՀԱՇՄԱՆԴԱՄ ԵՐԵԽԱՆԵՐԻ ՄԱՆԿԱՏՆԵՐԻ ՎԵՐԱՆՈՐՈԳՈՒԹԵԱՆ

Կիրակի, Սեպտեմբեր 21, 2014
ժամը 3-11:00

ARMENIAN AMERICAN ORPHANS CHRISTMAS FUND, INC.

and "KACH NAZAR" Magazine and TV Show
Presents

15th ANNIVERSARY
TELETHON

ON SUNDAY, SEPTEMBER 21, 2014

FOR DISABLED CHILDREN AND FOR
THE RESTORATION OF CHILDREN'S HOMES

Առաջին անգամ թելեթոն-հանդիսութիւն
պիտի սփռուի
Գլենդելի Իրանահայ Միութեան շքեղ կենտրոնից,
117 S. Louis St., Glendale, California
հայկական 5 հեռուստաժամերից:
Ժողովրդական թելեթոն ժողովրդի հետ, հայրենի
բախտից կտրուած մեր պաւակների համար:

Telethon will broadcast from
Armenian Society Center in Glendale

Mail your check Please to, (A.A.O.C. FUND,) P.O.BOX 250038, GLENDALE, CA 91225
Tel: 818-246-0125, 818-239-6880 or 818-606-2070 E-mail:forourkids99@gmail.com

Non-Profit Organization. a Tax Exempt 501 (c) 3 Charity.

Massis Weekly

Volume 34, No. 34 Saturday, September 20, 2014

Seyran Ohanian: Armenia to Acquire Longer-Range Weapons

YEREVAN (RFE/RL) — The Armenian military will soon acquire more long-range and precise missiles than it currently has in its arsenal, Defense Minister Seyran Ohanian said on Friday.

"Every year Armenia's armed forces receive modern weapons and military hardware," he told students and professors of a state-run university in Yerevan. "These are not just tanks, artillery and anti-aircraft systems. In recent years we also have reached agreements to implement that rearmament process faster and with longer-range and precise systems."

"These are not just words. In recent years, for instance, we acquired S-300 [air-defense] systems and the like. We will have longer-range systems very soon," Ohanian added in a speech.

Ohanian declined to elaborate on the promised acquisitions. Asked by RFE/RL's Armenian service (Azatutyun.am) after the speech to give details, he said, "Day by day we are expanding military-technical cooperation, especially with our strategic partner Russia, and new agreements are constantly reached so that we update and increase our modern weapons."

President Serzh Sarkisian similarly said last December that Armenia will get hold of more powerful weapons in the coming years. "One or two more years, and you will be able to proudly say that the Armenian army

Continued on page 3

Yeghig Jerejian Presents "From the Ones Who Built the Road to Eternity"

YEREVAN — On September 17, the RA Ministry of Diaspora and the Institute of History of the National Academy of Sciences of the Republic of Armenia, held a presentation led by Lebanese-Armenian political figure and historian, Yeghig Jerejian, with his sixth book released in Beirut entitled, "From the Ones Who Built the Road to Eternity."

The event began with welcoming remarks by RA Minister of Diaspora Hranush Hakobyan, who mentioned that the presentation of this book is symbolic since Yeghig Jerejian has brought home the Armenian heroes of the national liberation movement.

jerejian2"We don't know much about our heroes. Mr. Jerejian has wiped the dust off and has lifted our noble men. They are people who dedicated their lives to the national liberation movement of the Armenians in the late 19th century and early 20th century and experienced a period in their lives that is the most tragic in the history of the Armenian people, and it is in that period that they were able to become heroes. Today, we must pass on to our future generations the life stories and endeavors of these heroes. The Armenian Revolutionary Federation-Dashnaktsutyun, the Armenian Democratic-Liberal Party (Ramgavar) and the Social Democrat Hunchakian Party are Armenia's national assets since they have managed to preserve and maintain everything that is national for more than a century," Minister Hranush Hakobyan said in her speech, expressing gratitude to Yeghig Jerejian for his activities aimed at preserving the Armenian identity.

"From the Ones Who Built the Road to Eternity" is mainly a unique collection of biographical essays shedding light on the acts of members of the Hunchakian Party. The book will help experts gain a better understanding and appreciation for the placement and role of the Social Democrat Hunchakian Party in the general background of the history of the Armenian liberation struggle.

For many years, Yeghig Jerejian has been a member of the Parliament of the Republic of Lebanon and has made great contributions towards the establishment and development of interstate relations between Armenia and Lebanon.

James Warlick: Karabakh Participation in Negotiations Process is Important

YEREVAN — The US co-chair of the OSCE Minsk Group James Warlick considers the participation of the Karabakh authorities in the negotiations process to be important. "It is quite important that in the negotiations process the voice of the "de facto" Nagorno Karabakh authorities sounds. That is the reason we, the OSCE Minsk Group co-chairs, often visit the Nagorno Karabakh Republic and meet with the local authorities to take their opinion into account as well". Warlick stated at a news conference held at the US Embassy in Yerevan.

James Warlick also voiced alarm over Azerbaijan's arms build-up and the possible risks it poses to the region.

The diplomat stressed the role of the conflicting countries' active efforts towards reducing the tension in the border zone.

"This isn't an issue for co-chairs to deal with directly, but we do talk about the issue of violence along the Line of Contact and along the Armenia-Azerbaijan border. We are concerned about the violence that has taken place and the deaths and injuries it has resulted, and if we are to find a way to a lasting peace, we know that violence must stop and the ceasefire must be respected."

"We are working closely with the Russians and communicate regularly with the Russian co-chair in the framework of the Minsk Group. Despite our difference in other parts of the world,

Continued on page 4

Greco-Roman Wrestlers Arsen Julfalakyan and Artur Aleksanyan Win World Championship

TASHKENT. – Armenian Greco-Roman wrestlers Arsen Julfalakyan (75 kg) and Artur Aleksanyan (98 kg) won Gold medals at the 2014 World Championships held in Tashkent, the capital city of Uzbekistan.

Arsen Julfalakyan won the title after beating in the final Croatia's Neven Jugai 4:0. On the way to the final he defeated Azerbaijan's Elvin Mursaliyev 9:0, Austria's Florian Marchal, Mexico's Juan Escobar and Georgia's Zurab Datunashvili.

Arsen Julfalakyan is the son of famous Armenian wrestler, world and Olympic champion Levon Julfalakyan. Julfalakyan Jr. is a silver medalist at London Olympics and World Championship in Moscow in 2010.

He is also European Champion 2009, silver medalist at European Championship 2014 (Helsinki) and bronze medalist at European championship in 2012 (Belgrade).

London 2012 bronze medalist and 2013 world runner-up Aleksanyan won Armenia's second gold medal with a 56-second technical fall over Oliver Hassler (Germany) by a score of 8-0 in the 98kg final.

Alexanyan made it to the final bout after beating Ghasem Rezaei (Iran) 3:1 in the semifinals.

Alekasanyan's win made Armenia the only country with two gold medalists in this year's championships.

Basque Parliament Recognizes Nagorno-Karabakh Self-Determination

VITORIA-GASTEIZ, BASQUE — On September 12, the Basque Parliament adopted a Motion about the right to self determination of Nagorno Karabakh. The Motion expresses the Basque Parliament's support to the efforts of the OSCE Minsk Group and states that the implementation of all confidence building measures proposed by the OSCE Minsk group is a necessary condition for the settlement of the conflict. The parliament also calls on sides to withdraw snipers and activate the mechanisms for investigating ceasefire violations.

The Motion also stresses that the people of Nagorno Karabakh have a right to self-determination, and the only basis to the settlement of the conflict is through exercising this democratic right.

The Basque Parliament praises the loyalty of the people of Nagorno Karabakh to democracy and notes that the Nagorno Karabakh authorities should be part of any forum crucial for the future of the country.

Basque Parliament is the first European Union regional parliament to adopt such a resolution following several official visits to the region that were organized by European Friends of Armenia (EuFoA) and the commitment of EuFoA contacts' network.

The Motion was supported by all major political forces represented in the parliament.

Nagorno-Karabakh's Foreign Minister, Karen Mirzoyan, travelled to the Basque Country on this occasion and had official visits, including meetings with Basque country government high officials, the head of the legislative, Ms Bakartxo Tejeria Otermin, and departmental and main local authorities, as well as companies with an interest in the region.

"I am particularly pleased by the acknowledgment of the democratic governance development of Nagorno-Karabakh and the recognition of the efforts they are doing in transposing EU legislation. The Nagorno-Karabakh society should be proud that their commitment for democracy as an inalienable part of the European space is not only recognized in the US, but also in the EU," says EuFoA Director Eduardo Lorenzo Ochoa.

The Basque country is one of Spain's 17 autonomous communities since 1979 and has a population of approximately 2.5 million people. It has its own executive and legislative institutions. The Basque government is among the sub-state governments that enjoys the highest level of competences in the European Union. The Basque country represents one of the European Union most developed areas, showing an annual GDP per capital of over 31 000•, 20 % higher than the EU average (25 700•).

U.S. 'Aware' Of Syrian Armenian Concerns

YEREVAN (RFE/RL) — John Heffern, the U.S. ambassador in Yerevan, said on Thursday that he has discussed with Armenian officials the plight of ethnic Armenians remaining in Syria in the context of planned U.S. air strikes against Islamic State militants operating there.

President Barack Obama announced on Wednesday a "systematic campaign of air strikes against these terrorists" controlling large parts of Syria as well as neighboring Iraq. The announcement raised fears in Armenia of retaliatory attacks by the radical Islamists against the Syrian Armenian community.

Heffern was asked by journalists to comment on those concerns. "I can tell you that I have discussed this question with your government," he said. "Washington is very, very much aware of the presence and problems of Christian minorities and other minorities in Syria."

Heffern declined to reveal any details of that discussion. He argued that relations between the United States and Armenia are his main area of responsibility. "And I'm just not an expert on those [Syrian] issues," added the diplomat.

There were an estimated 80,000 ethnic Armenians in Syria before the outbreak of the bloody civil war there three years ago. The community is thought to have at least shrunk by half since then. More than 10,000 Syrian citizens of Armenian descent have taken refuge in Armenia.

European Court Demands Explanation from Azerbaijan on Karen Petrosyan Case

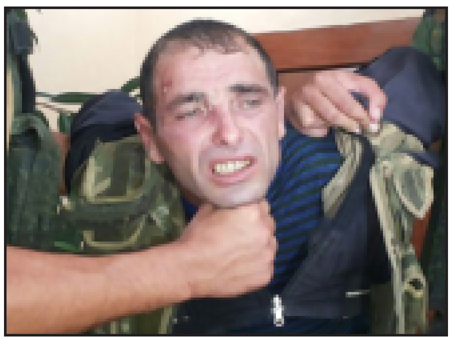

YEREVAN — The European Court of Human Rights has asked Azerbaijan to give explanation of its "official position in connection with the repatriation of Karen Petrosyan's body," the Foundation Against the Violation of Law (FAVL) informs.

On September 10, a working group representing the family of Karen Petrosyan, an Armenian civilian killed under Azerbaijani custody, applied to the European Court of Human Rights (ECHR) requesting intervention under Rule 39 of the Court's General Rules. The appeal calls for Azerbaijan to immediately return the remains of Petrosyan to his family in a dignified state.

"International law requires that the remains be returned without any preconditions," said Larisa Alaverdyan, Executive Director of the Foundation Against the Violation of Law (FAVL) and one of the members of the working group. "This illegal delay serves to compound the already tremendous suffering felt by this innocent civilian's family."

"The request was lodged aiming at prevention of irreparable and continuous violation of the right to respect the family and private life of Petrosyan family members" as one of the members of the working group, advocate Vahe Grigoryan said.

The working group is composed of experts in the field of international human rights law who will represent the interests of the Petrosyan family, both in domestic proceedings in Armenia and in the ECHR. Human Rights lawyers Kristina Gevorkyan, Ara Ghazaryan and Vahe Grigoryan, together with human rights defenders Larisa Alaverdyan and Artak Zeynalyan, are representing the family before the ECHR.

In response to the request of the Petrosyan family's representatives, the ECHR communicated to the government of Azerbaijan on September 12, asking "to explain its official position in connection with the repatriation of Karen Petrosyan's body and to provide information on the reasons for the delay in returning of the body to his relatives." The deadline for the information requested was indicated as September 26.

Petrosyan, who lived in a borderland village in northeastern Armenia, was taken captive on August 7 after mistakenly appearing in the territory of Azerbaijan. Shocking images of him being dragged by masked soldiers were distributed to the media by authorities in Azerbaijan, in which he was being brutally forced to beg pardon from the president of Azerbaijan. The next day, the Defense Ministry announced that he had "suddenly" died of "heart failure." The circumstances surrounding the death of Karen Petrosyan raise serious doubts as to the cause of the death announced by Azerbaijani authorities.

Despite calls from the United States, France, Russia, and the International Committee of the Red Cross, Azerbaijan has not repatriated the body of Petrsoyan.

AGMI to Host the 12th Conference of International Association of Genocide Scholars

YEREVAN — The International Association of Genocide Scholars (IAGS) will hold its twelfth meeting in Yerevan on 8-12 July 2015, hosted by the Armenian Genocide Museum & Institute. Director of the AGMI Hayk Demoyan will serve as Local Conference Chair. The conference theme is "Comparative Analysis of 20th Century Genocides."

2015 is an important year for all Armenians worldwide in terms of commemoration of the centennial of the beginning of the Armenian Genocide. The Armenian Genocide is considered as the first genocide of the 20th century and in many ways served as a template for subsequent genocidal crimes.

2015 is also is the year of 70th anniversary of the end of WWII and the Holocaust. Therefore, it is a significant time to analyze both crimes and all genocides of the 20th century in global and comparative perspectives. The event will bring together hundreds of renowned genocide scholars from all around the world.

The International Association of Genocide Scholars recognized the Armenian Genocide in 1997 and was awarded the Armenian President's 2010 Prize for considerable contribution to the international recognition of the Armenian Genocide.

The International Association of Genocide Scholars is a global, interdisciplinary, non-partisan organization that seeks to further research and teaching about the nature, causes, and consequences of genocide, and advance policy studies on genocide prevention.

The Association, founded in 1994, meets regularly to consider comparative research, important new work, case studies, the links between genocide and other human rights violations, and prevention and punishment of genocide. The Association holds biennial conferences and co-publishes the scholarly journal Genocide Studies and Prevention.

A central aim of the Association is to draw academics, activists, artists, genocide survivors, journalists, jurists, public policy makers, and other colleagues into the interdisciplinary study of genocide, with the goal of prevention.

Righteous Turks: Who Are They and Why Are They So Important?

By Hayk Demoyan
Director of the Armenian Genocide Museum-Institute

Within the last five years numerous talks could be heard about the Turks who rescued the Armenians during the years of genocide. The expression "the Turks who rescued the Armenians" sounds a bit strange, if not wrathful to an Armenian hearing. But is it true? An affirmative answer is recorded – yes, it is true. There are myriad examples and stories from handwritten and published memoires of the genocide survivors, as well as from oral stories stating about the mercifulness of ordinary Muslims – Turks, Kurds, Arabs and others, who helped Armenian individuals and whole families to survive, even if temporarily.

Yet, at least two challenges should be considered, referring to this topic. The first one is the classification of such cases. In general, human behavior reacts differently to wars, mass atrocities and natural disasters. Speaking about the Armenian genocide, the first and the most important statement is that the crime constituted a state organized and orchestrated genocide. Moreover, in case of the genocide against the Armenians there was an overwhelming consensus among the majority of the Turkish population of the Ottoman Empire. The latter regarded the state-initiated crime as beneficial for the state and for the security of the Ottoman Empire. It was also regarded as a great chance from the Heaven to make a profit while looting

and expropriating Armenian property, as well as the chance for the most fanatical part of the Ottoman Muslims to kill the "infidels" and get permission

for entering Paradise. Mass participation in the crimes against the Ottoman Christians, including also Turkish and Kurdish women and children, was also associated with the war time propaganda activities of the 'Committee of Union and Progress' government, especially with regard to the announcement of Jihad by late November 1914 shortly after the empire went into the war. This became a fatal point for the mobilization of the Ottoman Muslims to back the state planned crime of the genocide against the Armenians and other Christians.

In this regard the question of the mass participation of Turkish population in the crimes against the Armenians is vividly presented in a telegram sent to Paris Peace conference by Admiral Richard Webb, High Commissionaire in Istanbul:

"To punish all persons guilty of Armenian atrocities would necessitate wholesale execution of the Turks, and I therefore suggest retribution both on a national scale by dismembering the late Turkish empire, as well as individually by the trial of high officials, such as those on my list, whose fate will serve as an example."(A telegram sent to Paris Peace conference by High Commissionaire in Istanbul Admiral Richard Webb at April 13, 1919.)

This means that at the end of the war Allies had already realized the impossibility of full punishment of the Ottoman Turks who were involved in the crimes en mass.

The second challenge is the growing interest towards the topic of Righteous Turks and the need of the classification of rescue cases. Today we observe two hot topics being widely circulated in Turkey and beyond its borders at the threshold of the Armenian genocide centennial. One is about the "Turks who saved Armenians" and the second is about so called "hidden Armenians" still living in Turkey. Plenty of findings are available for research and data collection, as well as several international conferences also dedicated to this topic.

My sincere apologies if I destroy someone's rosy and well calculated plans and prospects, but I have to state that in overstressing on the rescuing stories the existence of which I admit, it is easy to understand, that we deal with a clear-cut strategy of shifting the main narrative of the Armenian genocide with a quite secondary one. Although it is not an attempt for banalization or denial of the genocide, however, it is aimed at making such events as the dominant paradigm in overall representation of the genocide committed.

It will be ludicrous to say that there has been an Armenian Genocide, but as a result of these "tragic events'' some Turks rescued Armenians. Any attempt to shift the main narrative of the genocide and any financial injection to support such attempts will be fruitless and will work against the real reconciliation of both sides. Such reconciliation is possible only after the acknowledgment of the crime committed and the acceptance of the necessity to deal with its consequences.

Another issue is why such stories must be important to the Armenian part too. Firstly, all the cases of the Armenian lives' rescue by the Turks during the genocide must be mentioned, even if those stories are few in number and scope over the general picture of the genocide, they MUST be presented, since the cover up or escape from mentioning such cases will be simply regarded as a denial. In other words, the stories of the rescue of the Armenians by the Turks are an unalienable part of the general story of the Armenian genocide. Secondly, those stories are important, since they additionally come to back the statement that the very state organized and orchestrated nature of the crime committed by Ottoman state. Those Muslims who saved the Armenians opposed to the Turkish state policy and risked their and their family members' lives while hiding the Armenians. It is well known that the Ottoman military issued a strict order stating that if any Muslim would hide an Armenian in his house he would be hanged in front of his house and the whole house would be burnt.

This is an essential point in this topic since we have to clarify that the whole discourse of the rescue stories touched upon the questions who, in which circumstances and from whom saved Armenian victims. Clearly enough such questions appear in the second place. Additional note: cases of those who saved Armenian lives simply to exploit them or expropriate their property ARE NOT among the cases of rescue. Similar to that is when a Turk, a Kurd or whoever saved whole family members' lives just to get married to a beautiful Armenian female. These were often just physical rescue cases, and many times rescued Armenians, among them children, were forced to convert to Islam, were made Turkish in their new families and as a result lost their identity. These constitute the genocidal act according to the Genocide Convention. Let's return to the main definition: the real rescue story is that when a Turkish individual or a whole family while opposing to the state order to destroy Armenians and while risking their lives hid or saved Armenians from deportations or helped them to escape from an inevitable death with no economic or personal benefit. Sorry, but the rest of the stories are a part of overall violence and shameful genocidal acts…

Julian Assange: Turkish Censorship Result of Genocide Denial Policy

ISTANBUL — "Censorship in Turkey has advanced because many were happy to see that with respect to Kurdish and Armenian Genocide issues. Now it has spread onto everything else," said Julian Assange, the founder of WikiLeaks, during an online Q&A session with the participants of the Internet Governance Forum in Istanbul, Turkey.

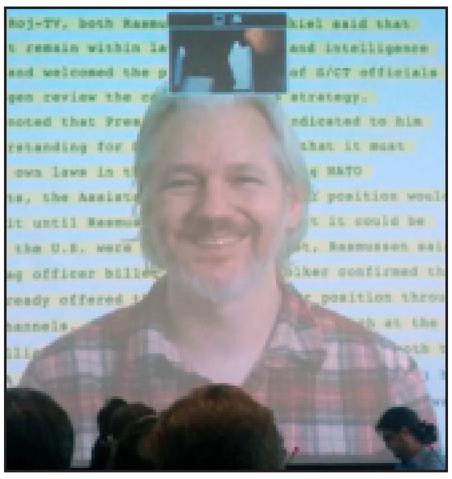

Samvel Martirosyan – information security expert who was invited to participate in the event – said to Life.Panorama.am that Edward Snowden was also scheduled to appear online in the forum, however in the last minute he was replaced by Assange due to technical issues.

"In general, Assange criticized internet governance methods. Then he took upon Turkey and as an example and basis of internet censorship he mentioned Kurdish and Armenian Genocide issues, open discussions on both of which are avoided (in Turkey). He underlined once again that due to the Armenian Genocide issue Turkey is trying to keep the Ottoman archives closed," the expert told Life.Panorama.am.

According to Martirosyan, in another event entitled "Human rights protection on the Internet," an internet activist from Turkey said there was no freedom in his country, alluding to the 45.000 websites and YouTube video hosting ban. In response, a representative of the Turkish authorities tried to explain to the audience that was being done in protection of children rights in the Internet. "Everyone in the audience started laughing loudly at this explanation of the Turkish official. Turkey is one of very few countries where freedom of speech is in dire situation. Participants from many different countries around the globe had been very concerned of this issue," added Martirosyan.

Armenia to Acquire Longer-Range Weapons

Continued from page 1

possesses weapons which other states 20, 30 or 40 times our size do not possess," he told soldiers at a military base in the northeastern Tavush province.

Some analysts believe that Sarkisian referred to Russian precision-guided Iskander-M missiles that can strike targets more than 400 kilometers away. One of the most potent weapons of its kind existing in the world, Iskander was designed to overcome any of the existing missile defense shields.

"They know very well that we have ballistic missiles which have a range of more than 300 kilometers and can turn any thriving settlement into the kind of ruins that now exist in Aghdam," Sarkisian declared on August 10, referring to an Armenian-controlled ghost town just east of Karabakh.

Three Scholars Receive Viktor Ambartsumian International Prize 2014

By Alisa Gevorgyan
Public Radio of Armenia

The award ceremony of the Viktor Ambartsumian International Prize 2014 took place at the Armenian National Academy of Sciences today. This year the award went to Felix Aharonian nominated by the National Academy of Lincei, Italy, Igor Karachencev (Russia) and Brent Tully (USA). The Prize amounting to $500 thousand, was divided among the three laureates. Felix Aharonyan received $250 thousand, the others received $125 thousand each. Armenian President Serzh Sargsyan handed the awards.

Viktor Ambartsumian International Prize was established by the President of Armenia in 2009 and at present it is one of the important awards in astronomy/astrophysics and related sciences. It is being awarded to outstanding scientists from any country and nationality having significant merit in science. The Prize totals $500 thousand and is awarded once in two years.

Professor Felix Aharonian told reporters in Yerevan he'll allocate part of the sum to the science development fund of the Academy.

Professor Igor Karachentsev of the Special Astrophysical Observatory, Russia, said he started his scientific activity at Byurakan Observatory, and defended his PhD thesis under Viktor Ambartsumian's leadership. "It was a great experience," he said. The scholar recalled that Ambartsumian had made him and other Russian students to learn Armenian and even take an exam. He still remembers a few words today.

At the award ceremony in Yerevan President Serzh Sargsyan noted that any of the three scholars is in some way connected with Armenian astronomy.

"Felix Aharonian began his career in Armenia and had a number of meetings and discussions with Viktor Ambartsumian. Igor Karachentsev also started his scientific activity in Armenia and was Viktor Ambartsumian's student. Brent Tully is one of the rare American scholars, who visited our country in Soviet times. We hope that after receiving the awards, they will continue their scientific activity with greater vigor with a view of making the world a better place," President Sargsyan said.

The President said many ask him how little Armenia has managed to set such a large scientific prize. "Being a young state, Armenia has always attached great importance to the development of science even in hardest periods, and continues to have its unique place in the scientific world. With all this in mind, we understand that we still have a lot to do to ensure effective scientific work and worthy life in our country, to equip the scientific institutions with modern equipments and ensure inflow of young specialists."

"Armenian American Orphans Christmas Fund" Annual Telethon

A Heartfelt Message

The true beauty and power of any philanthropic act or charitable giving is in the amount of love and attention, the amount of warmth and kindness that we sincerely offer to someone in need. For the past fifteen years, the continuous moral and financial contributions from generous individuals like you have made it possible to organize holiday celebrations and provide gifts to over 185,000 children in different cities and villages all over the Republic of Armenia. In addition, we KACH NAZAR2 8x11tele tonhave been able to provide some decent living and learning environment for numerous disabled and orphan children in different corners of our beloved homeland. Together, we have made sure that hundreds of needy children have a roof over their heads and a safe and warm place to sleep. Thank you for being an active part of such crucial humanitarian projects. Indeed, we thank you very much for being one of the thousands of enthusiastic and committed sponsors and supporters of the "Armenian American Orphans Christmas Fund" organization.

As you are fully aware, the important restoration project in the village of Dalar has been successfully completed. The amazing 44,000 square feet boarding school is ready for full utilization by hundreds of needy children. As a reminder, throughout the past decade, we were also proudly able to complete similar renovation and restoration projects in Kharberd Boarding School, Paravakar School in Tavush province and School #1 in Spitak region. Our collective efforts; furthermore, reached the Boarding School for Blind Children in Yerevan as we provided them with much needed electronic equipments and specialized computers. All of these tangible achievements have been made possible through the enthusiasm, dedication, and active participation of amazing people like you, individuals that strongly and sincerely believe in the importance of these ongoing humanitarian efforts.

Our charitable organization greatly appreciates your continuous support and encouragements throughout the past fifteen years. For as long as the needy and disadvantaged children of our beloved homeland are in need of support and assistance, we are determined to continue our commitment in helping them and ensuring their safety, comfort, and happiness.

DSC00795 (1)We are truly proud of our enormous achievements yet we look forward to successful completion of many new and important upcoming school restoration and renovation projects as we participate in Armenia's continuous nation-building process. This year we will focus on two new boarding schools in Gyumri and in the village of Goght in the Kotayk Province of Armenia and in order to meet the financial obligations of these new projects, we would like to inform you about our upcoming 15th annual telethon. This important event will be held on September 21st, 2014, from 3:00 pm to 12:00 am, and will simultaneously be live broadcasted by Charter cable network's AMGA (Ch. 380), High Vision (Ch. 381), AABC (Ch. 384), Horizon TV and the BEST TV (Ch. 387). This year's fifteenth anniversary telethon will take place at the "Armenian Society of Los Angeles" building located at 117 S. Louise St. in Glendale, California. The names of all the participants and donors at this event will be broadcasted live on the television screens. We thank you very much for your dedication and your continuous moral and financial support.

Respectfully,
Ovanes Balayan
Armenian American Orphans Christmas Fund, Inc.
Founder & President

James Warlick: Karabakh Participation in Negotiations Process is Important

Continued from page 1

we see the way forward. And we want to coordinate our diplomacy and work together, and I hope we can, at some point as mediators, achieve a lasting settlement [of the Nagorno-Karabakh conflict]. We are concerned about the arms buildup and risks it poses for peace and for successful negotiations. That's our shared goal of peace," he said.

Asked whether he doesn't think that the continuing negotiations bear a formal character against the backdrop of the recent border tensions, Mr Warlick replied, "Well, I understand that people are frustrated, as the negotiations have been going on for twenty years now. The war that took place from 1992 to 1994 was devastating for the countries, for both Armenia and Azerbaijan, and we don't ever want to see those days return. Negotiations that cover such an important issue are never easy, but as I said before, there is a window of opportunities."

In that context, he recalled particularly the Armenian and Azerbaijani presidents' 2013 meeting in Vienna and their recent talks with Secretary of State John Kerry on the sidelines of the NATO summit in Wales.

He further stressed the importance of reaching a new level in the negotiations. "The time has come to move the negotiations to another level. It's not enough for the presidents to meet on an occasional basis or foreign minister to meet on an occasional basis. There needs to be a more formal negotiating process. And it's up to the parties to determine what that format should be and what that process should be. We are not predetermining an outcome, we are not asking any of the parties to make compromises, we are asking for a process to begin," the diplomat said.

Ձեր Ծանուցումները Վստահեցէք «Մասիս» Շաբաթաթերթին
T: (626) 797-7680 F: (626) 797-6863
Email: massis2@earthlink.net

ԱՁՆԱՒՈ՛ՒՐ՝ STOP

ԱՒԵՏԻՍ ՌԱԶՄԻԿ

Երգիչ Շարլ Ազնաւուր կը ցանկայ քաղաքական ասպարէզ նետուիլ:

Արդեօ՞ք երգարուեստի աշխարհին մէջ փայլուն յաջողութիւններ արձանագրած երգիչ Շարլ Ազնաւուր նո՛յնքան փայլուն յաջողութիւններ կ՚ուզէ ձեռք ձգել քաղաքական կեանքին մէջ... զգայացունց յայտարարութիւններով:

Միջին-արեւելեան արիւնալի իրադարձութեանց հետ առնչուած անոր վերջին յայտարարութիւնները կ՚ապացուցեն, որ գործ ունինք հակասական անձնաւորութեան մը հետ եւ ի խորոց սրտի պիտի փափաքէինք որ ան մնար արուեստի ու երաժշտութեան աշխարհին մէջ. մնար յարգուած ու սիրուած բանաստեղծ երգիչ մը. մնար իր նուաճած գագաթի բարձունքին:

Միջին Արեւելքի մեծ կաթսային մէջ, ուր կ՚եռայ միջ-կրօնական ատելութիւնը, ուր միջ-յարանուանական թշնամութիւնը հասած է իր բարձրակէտին, ուր արիւն կը հեղու համասարսուռ կատաղութեամբ եւ ուր առաջին հերթին վտանգուած են քրիստոնեաներն ու ազգային փոքրամասնութիւնները, կրօնական ու քաղաքական քրիստոնեայ առաջնորդներ, ի հեճուկս մահուան ու եաթաղանի սարսափին՝ կը հաստատեն՝ կառչած մնալ հողին, տոկալ, չկորսնցնել հաւատ եւ ինքնութիւն, չյուսահատիլ եւ ապացուցել որ քրիստոնեաները մէկ անտրոհելի մասնիկն են այս տարածաշրջանին: Յանկարծ, քաղաքական-անհատական ինչ-ինչ դրդապատճառներէ մղուած, ֆրանսահայ հանրածանօթ երգիչը կոչ կ՚ուղղէ՝ միջին-արեւելեան վտանգուած համայնքները բնակեցնել հարաւային Ֆրանսա՝ որպէսզի անոնք հոն խաղաղ պայմաններու մէջ շարունակեն ապրիլ ու արարել: Սիրելի մեծանուն երգիչ, ինչո՞ւ այսպիսի անհեթեթ ու պարզունակ յայտարարութեամբ դուն քեզ կը նսեմացնես. ինչո՞ւ կը խառնուիս քաղաքական մթին ու խրթին հաշիւներու մէջ. ինչո՞ւ կը հակադրուիս քրիստոնեայ փոքրամասնութեանց մօտ առկայ տրամադրութեան:

Շարլ Ազնաւուրի յաջորդ յայտարարութեամբ, մեզի կը թուի, թէ իսկապէս կը գտնուինք արտակեդրոն արուեստագէտի մը դիմաց: Ան իր մէջ խեղդելով բանաստեղծի փխրուն սիրտը, շրջանցելով իրմէ ակնկալուած մարդասիրական ու հաշտարար ոգին, յախուռն եւ բոցաշունչ տրամադրութեամբ մը հրապարակ կը նետէ «ակն ընդական, ատամն ընդ ատաման» քինախնդիր կարգախօսը, յայտնելով՝ որ «եթէ մեզի կը մորթեն, մենք ալ զիրենք կը մորթենք»: Զէ՛, չեղաւ: Ներկայ խառնիճաղանճ մթնոլորտին մէջ, քաղաքական ու զինուորական պատաս խանատուներ, աշիրէթապետներ թէ հրոսակապետներ, նման անհակակշիռ խօսքերէ կը խուսափին՝ առաւել չշիկացնելու համար արդէն լարուած կացութիւնը: Ամենածայրայեղ անհաբեկիչն անգամ հարկադրուած զգուշաւորութիւն եւ զսպուածութիւն կը դրսեւորէ՝ նկատի առնելով այժմու դիւրավառ իրադրութիւնը: Ուրեմն՝ 90-ամեայ հայ արուեստագէտի՞ն մնաց ոխակալական ու մաղձոտ ելոյթներով հրապարակը պղտորել:

Այսպիսի անխոհեմ եւ չմտածուած խօսքեր միթէ՞ ծայրայեղականները աւելի չեն գրգռեր. չեն դրդեր զանոնք առաւել ատելութեան: Եւ մի գուցէ նաեւ հայկական հաստուածին դէմ՝ Իրաքի թէ Սուրիոյ մէջ: Շարլ Ազնաւուր, քրիստոնեաներ կամ հայեր ի՞նչ շահեցան այս պղպջակային պոռթկումէն: Իսկ եթէ արմատականներ առ ի պատասխան անոր՝ թիրախ ընտրեն հայերը կամ քրոստոնեայ համայնքները Ազնաւուր պատրա՞ստ է պատասխանատուութիւն կրելու:

Արուեստը եւ քաղաքականութիւնը հակադիր բեւեռներ են. մին՝ զգայուն սիրտի արգասիք, միւսը՝ չոր հաշուարկի արուեստ ու արհեստ: Իսկ այս պարագային՝ քաղաքականութենէ աւելի արիւնախում աշաբեկչութիւնն է խնդրոյ առարկան: Միշտ տարակուսած եմ, որ արդեօ՞ք գրագէտներ, արուեստագէտներ, մտաւորականներ, փխրուն սիրտի տէր մարդիկ պէտք է զբաղին քաղաքականութեամբ,

Շար.ը էջ 19

«ԸՆԴԱՄԷՆԸ ԹՈՒՂԹԻ ԿՏՈՐ ՄԸ». ԱՏՐՊԷՅՃԱՆԸ ԱՅՍՊԷՍ Կ'ԱՆՈՒԱՆԷ ԱՐՑԱԽԻ ՎԵՐԱԲԵՐԵԱԼ ՔԱԼԻՖՈՐՆԻՈՅ ԲԱՆԱՁԵՒԸ

ՅԱՐՈՒԹ ՍԱՍՈՒՆԵԱՆ
«Քալիֆորնիա Քուրիըր» թերթի հրատարակիչ եւ խմբագիր

Ատրպէյճանի արտաքին գործոց նախարարութիւնը անցեալ շաբաթ խստօրէն դատապարտեց Քալիֆորնիոյ օրէնսդիր մարմինը՝ նահանգի Ծերակոյտին կողմէ 32 բանաձեւի ընդունումէն ետք, որ «կը խրախուսէ Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետութեան շարունակական ջանքերը եւ կ՚աջակցի անոր՝ զարգանալու իբրեւ ազատ եւ անկախ պետութիւն» եւ «կոչ կ՚ուղղէ Միացեալ Նահանգներու նախագահին ու Քոնկրեսին՝ սատարելու Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետութեան ինքնորոշման եւ ժողովրդավարական անկախութեան»: Բանաձեւը նաեւ ճանչցաւ այն, որ Արցախը «պատմականօրէն եղած է հայկական տարածք. սակայն 1921 թուականին Խորհրդային Միութեան օրօք ապօրինաբար անջատուած է Հայաստանէն եւ յանձնուած նոր կազմաւորուած Խորհրդային Ատրպէյճանի կառավարման»:

Քալիֆորնիոյ օրէնսդիր մարմինի երկու պալատները ճնշող մեծամասնութեամբ թեր քուէարկած են Արցախի բանաձեւին՝ Օգոստոս 27ին նահանգի Ծերակոյտը 24-0, իսկ Մայիս 8-ին նահանգի ժողովը՝ 72-1 ձայներու յարաբերակցութեամբ: Այսպիսով, Քալիֆորնիան, Արցախին սատարող նման բանաձեւ ընդունելով, կը միանայ Լուիզիանա, Մէյն, Մասաչուսէթ եւ Ռոտ Այլընտ նահանգներուն:

Քալիֆորնիոյ օրէնսդիր մարմինի որոշումները զայրացուցած էին Ատրպէյճանի կառավարութիւնը եւ Միացեալ Նահանգներու մէջ անոր դիւանագէտները: Ատրպէյճանի արտաքին գործոց նախարարութեան խօսնակ Էլման Ապտուլլաեւը արհամարհեց Արցախի բանաձեւը՝ զայն անուանելով «ընդամէնը թուղթի կտոր մը»: Լոս Անճելըսի մէջ Ատրպէյճանի գլխաւոր հիւպատոսը խստօրէն քննա-

Շար.ը էջ 19

ՊՈԼՍԱՀԱՅ ՄԻՈՒԹԵԱՆ
ՄՇԱԿՈՒԹԱՅԻՆ ՅԱՆՁՆԱԽՈՒՄԲԸ

Կը ներկայացնէ

ԶՐՈՅՑ ԵՒ ԳԻՐՔԻ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՄ

ՓՐՈՖ. ՌԻՉԸՐՏ ՅՈՎՀԱՆՆԻՍԵԱՆԻ հետ

«Կեսարիա / Kayseri Կապադովկիա»

Ուրբաթ, Սեպտեմբեր 26, 2014, Երեկոյեան ժամը 8:00ին Միութեան Հրանդ Տինք սրահին մէջ

Ներկայացումը պիտի կատարուի Հայերէնով, որուն պիտի յաջորդէ տեսերիզի հատուածներ Տիգրանակերտի վերջին հայերուն, ինչպէս նաեւ Սեւ Ծովու երկայնքին բնակութիւն հաստատած Հայախօս Համշէնահայերուն մասին:

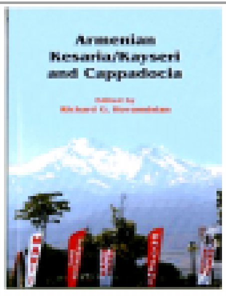

Այս հատորը կը սերի 18 միջազգային գիտաժողովներէն, որոնք կազմակերպուած են Փրոֆ. Րիչըրտ Յովհաննիսեանի կողմէ, 1997 եւ 2010ի միջեւ եւ որոնք կը վերաբերին պատմական կարեւոր մարզերու, որոնց գրեթէ բոլորը այժմ զուրկ են իրենց հայրենի Հայ բնակիչներէն:

Փրոֆ. Յովհաննիսեանը հիմնադիրն է Հայ Ուսումնասիրութիւններու Ընկերութեան, անդամ է նաեւ ինը գիտական եւ հասարակական կազմակերպութիւններու տնօրէններու խորհուրդի: Ան առաջին սեփականատէրն է, Հայերէն կրթական հիմնադրամի ամպիոնի ժամանակակից Հայոց Պատմութեան UCLAի մէջ, ուր ան նաեւ երկու տասնամեակ ծառայած է որպէս Գործակից Տնօրէն GE Von Grunebaum Մերձաւոր Արեւելեան Ուսումնասիրութիւններու կեդրոնին: Փրոֆ. Յովհաննիսեան ծառայած է որպէս խորհրդատու Գալիֆորնիոյ Պետական Խորհուրդի Կրթութեան, հեղինակելով Հայոց Ցեղասպանութեան Մասնաճիւղը Նահանգին Ընկերային Ուսումնասիրութեանց Model ծրագրի, Մարդու Իրաւունքներու եւ Ցեղասպանութեան մասին: Ան ստացած է շքանշաններ եւ կոնդակներ՝ Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Ա. եւ Գարեգին Բ.էն Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի եւ Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Բ. եւ Արամ Ա. Մեծի Տանն Կիլիկիոյ: Փրոֆ. Յովհաննիսեան Guggenheim Fellow է, եւ եղած է անդամ՝ Հայաստանի Ազգային Ակադեմիայի Գիտութիւններու, 1990 թուականէն ի վեր: Ան ստացած է բազմաթիւ պատիւներ իր գիտութեան, քաղաքացիական գործունէութեան եւ ձեռքբերումներուն համար աւելի քան յիսուն տարիներու ընթացքին, ուսուցանելով, հետազօտելով, գրելով եւ դասախօսելով ամբողջ աշխարհի տարածքին, Հայոց Պատմութեան, մշակոյթի եւ ընթացիկ հարցեր: Նաեւ, ան առընթեր այցելու Փրոֆ.ն է USCի մէջ, աշխատելով Shoah Հիմնադրամի հետ Հայոց Ցեղասպանութեան մասին տեսաժապաւէնի վկայութեան վրայ:

Հիւրասիրութիւն՝ Կեսարիոյ համադամ ուտելիքներու *Մուտքը՝ ազատ*

Տոքթ. Յովհաննէս Գ.Աւետիքեան: 818-800-1976 Պոլսահայ Միութեան գրասենեակը: 818-342-0110
Address: 19726 Sherman way, Winnetka, CA 91306

«ՄԷԿ ՓԱՄՓՈՒՇՏ ՈՒՆԻՍ ՄԻԱՅՆ...».
«ՄԱՆՈՒԿԸ ԱՄԷՆԷՆ ՇԱՏ ԿԸ ԶԳԱՅ ՊԱՏԵՐԱԶՄԻՆ ՑԱՒԸ»

ԴՈԿՏ. ՀՐԱՅՐ ՃԷՊԷՃԵԱՆ

Ջիւան Աւետիսեանին հանդիպեցայ Կիպրոս, երբ հրաւիրուած էր Համազգային մշակութային միութեան կողմէ, որպէսզի ներկայացնէ իր բեմադրած եւ պատրաստած «Թեւանիկ» ժապաւէնը: Երիտասարդ բեմադրիչը լուռ է ընդհանրապէս՝ արուեստագէտի եւ արուեստի զգայնութեամբ եւ հոգեվիճակով, որ կը փորձէ մեր ազգային-հայրենասիրական հիմնահարցերը դիտել եւ ներկայացնել իր այդ ներաշխարհին մէջէն:

«Թեւանիկ»-ը հեռու է այսպէս ըսած «սպառողական» շուկայի համար պատրաստուած «Թեզեր» ներկայացող եւ պաշտպանող ժապաւէններէ եւ տուեալներէն: Ոչ ալ «ահաւոր» եւ «սարսափազդու» տեսարաններով լեցուն է, որով պիտի փորձէր այդ տեսակի պատկերներուն մէջէն ներկայացնել ղարաբաղեան պատերազմին ահաւորութիւնը: «Թեւանիկ»-ը լեցուն է մարդկային փոխյարաբերութիւններու եւ անոնց ներաշխարհի պոռթկում-ապրումներով՝ պատերազմի ճնշիչ ու «կենաց-մահու» պայմաններուն տակ: Եւ նոյնինքն այս ապրուած պոռթկում-ապրումները, որոնք «իրական» էին, բաւարար էին հանդիսատեսին հաղորդելու եւ անոր հետ բաժնեկցելու պատերազմին ահաւորութիւնը:

Արցախեան ազատագրական պայքարի ընթացքին Ղարաբաղի տարածաշրջանի մէկ փոքր գիւղի մը ապրած իրական կեանքն է՝ պատերազմի արհաւիրքին մէջ: Եւ այդ «իրական» ապրուած կեանքը երիտասարդին, չափահասին եւ տարեցին է, որ ընդհանրական եւ ամբողջական էր, եւ Ջիւան Աւետիսեան այդ բոլորը կը փորձէր համադրել եւ ներառել երեք մանուկ-պատանիներու կեանքին մէջէն՝ Արամին, Աստղիկին եւ Թեւանիկին:

Եւ արժէ մէկ-մէկ քակել ապրուած իւրաքանչիւր ներաշխարհ՝ այդ փոքրիկ գիւղի բնակիչներուն: Տարեցին հայրենասիրութիւնը եւ հողին կապուածութիւնը, երիտասարդին «վախը», որ չկարենալով դիմանալ այդ բոլորին, ձգելով՝ կը հեռանայ, իսկ միւս կողմէ՝ հօրը վճռակամութիւնը. «Ինչպէ՞ս կրնամ այս տունը եւ մօրդ գերեզմանը ձգել եւ երթալ...»: Հայ հօր անհանդուրժողութիւնը իր երիտասարդ զաւկին «սիրոյն» նկատմամբ, որ ամուսնացած էր ազերիի մը հետ: Ու կար նաեւ Աւոն, որ միշտ հաւատարիմ էր «հրամանատարին»: Եւ իւրաքանչիւր գիւղացի-քաջամարտիկ, որ չի կրնար հրահանգին ենթարկուիլ, երբ հրամանատարը ըսաւ, թէ պէտք էր վերադարձնեն: «Հապա ի՞նչ պիտի ըլլայ մեր այս գիւղը եւ իր ընտանիքները, եթէ քաշուինք...»:

«Մանուկը ամէնէն շատ կը զգայ պատերազմին ցաւը...»: Ջիւանն է խօսողը: «Եւ ատոր համար է, որ ժապաւէնը ուզեցի ներկայացնել մանուկներու ապրած ներաշխարհին մէջէն»:

Ջիւան Աւետիսեանը ինը տարեկան էր, երբ սկսած էր ղարաբաղեան պատերազմը: Ինք ալ մանուկ էր եւ ապրած էր այդ պատերազմին «ցաւը»... ինչպէս՝ մինչեւ օրս շատ մը մանուկներ, որոնք կ՛ապրին պատերազմներու «ցաւեր»՝ հոսկէ հոն: «Ես պատմում եմ այն մասին՝ ինչ տեսել եմ, զգացել եմ, ապրել եմ...»:

Եւ Ջիւան կը պատմէ իր «ապրած»-ը ամենայն «անկեղծութեամբ» եւ «հարազատութեամբ»:

Արամը «կ՛ողբայ» իր ազերի մօր «կորսուող» սէրը: Երբ մայրը իր փոքր եղբօր հետ ստիպուած է լքել գիւղը եւ անցնիլ միւս կողմ: Աստղիկ «կը կիսէ» եւ «կը բաժնէ» իր պատանեկան սէրը: Սէրը՝ Թեւանիկին, մանաւանդ երբ չի մոռնար իրեն տալու «խնձոր»-ը, երբ Թեւանիկ հրամանատարին հետ կ՛ուղղուի դէպի հովիտ: Բայց Աստղիկ նաեւ կ՛ուզէ «բաժնել» սէրը, եւ ամէն գնով կ՛ուզէ «հրամանատարին» հասցնել անոր կնոջ նամակը: Հոն, ուր հրամանատարին կինը վերջապէս կրնայ հասկնալ իր ամուսնոյն «սէր»-ը իր երկրին, ազգին ու ինքնութեան, եւ թէ ինչո՛ւ իր ամուսինը պէտք էր ճակատ երթալ պաշտպանելու այս բոլորը, եւ թէ՝ ինք կ՛ուզէ միանալ եւ իր քովը ըլլալ: Աստղիկ անպայման ուզեց այս նամակին մէջի «սէր»-ը բաժնել հրամանատարին հետ, բայց չհասաւ...

Իսկ Թեւանիկը երեւի ամբողջացումն է այս բոլոր ապրուած փորձառութիւններուն եւ հոգեվիճակներուն:

«Մէկ փամփուշտ ունիս՝ կա՛մ կը սպաննես եւ կա՛մ կը սպաննուիս»...: Հրամանատարին վերջին խրատն էր Թեւանիկին՝ ազերի արձակազէնի գնդակէն սպաննուելէն առաջ...:

Եւ Թեւանիկ պիտի ապրէր այդ մէկ փամփուշտով, մինակը, առանց հրամանատարին: Եւ կարծէք այդ մինակ իրավիճակը թաւալագլոր կեանքն էր, երբ հետզհետէ պիտի մեծնար, եւ հասուննար Թեւանիկը, բայց նաեւ իւրաքանչիւր պատանի՝ այդ արհաւիրքին մէջէն:

Զուշացաւ Թեւանիկին փորձութիւնը: Կար իր պատանեկան արբունքի շրջանի կիրքը եւ սէրը, երբ տեսաւ ազերի կին արձակազէնը, որ կը լոգնար հովիտին մէջ: Եւ հոն զէնքը մէկ կողմ դնելով՝ մտաւ նոյն այդ փորձութեան հմայքին մէջ: Բայց կար սթափումը՝ եթէ մէկ կողմէ ազերի կնկան, բայց նաեւ Թեւանիկին, եւ վերադարձը զէնքին՝ ինքնութեան: Եւ Թեւանիկ կը գլորուի: Եւ իւրաքանչիւր գլորուելու հետ կարծէք Թեւանիկ քիչ մը աւելի «կը մեծնար», մինչեւ որ գտնէր ամուր եւ հաստատ ու ապահով կայք մը, ուր կրնար դիրքորոշուիլ: Եւ չ՛ուշանար վճռական պահը, երբ խօսքը իսկութեան կը վերածուի, եւ մէկ ու միակ փամփուշտ ունի եւ պէտք է գիտնալ, թէ ինչպէ՛ս պիտի գործածէ զայն:

Թեւանիկ կը կենայ հաստատ եւ վճռական՝ ազերի կին արձակազէնին դիմաց: Ան կը գիտակցի, թէ պէտք էր գործածել իր «մէկ հատ փամփուշտը», որպէսզի... «ապրի»: Ինք, բայց նաեւ՝ գիւղն ու... հայը:

Շար.ը էջ 18

Alumni of KNB, Inc.

Invites you

3 Nights Cruise on

Carnival Inspiration

Departure to Ensenada Mexico

October 10 to October 13

2014

ITINERARY

DAY	DATE	PORT	ARRIVE	DEPART
Fri	Oct 10	Los Angeles (Long Beach) ,CA		5:30 pm
Sat	Oct 11	Ensenada Mexico	9:00am	6:00 pm
Sun	Oct 12	At sea		
Mon	Oct 13	Los Angeles (Long Beach) , CA	8:00am	

Hurry Make your reservation by calling

Vacations to Go

Mr Ferris 1(800) 514-9986 Ext #7020 From 7:00 am to 4:00 pm Monday to Friday

Ask for K.N.B Cruise Deal #27824 $199.00 and up and $179.00 for ages 55 plus

Per person based on double occupancy

Cancellation Insurance is strongly recommended at the time of reservation

For more information call

Alice Keshishian------------------------------ (323)722-7465

Arto Sevajian-------------------------------(818)956-6162

Vania Vartzbedian/Gordian -------------(818) 731-5456

ՀԱՅՑ. ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ ԱՐԵՒՄՏԵԱՆ ԹԵՄ

ՅԻՇԱՏԱԿԻ ԵՐԵԿՈՅ

ՀԱՆԳՈՒՑԵԱԼ

ԵՐՈՒԱՆԴ ՊԱՊԱՅԵԱՆԻ

ՄԱՀՈՒԱՆ ՔԱՌԱՍՈՒՆՔԻՆ ԱՌԻԹՈՎ

ՀՈԳԵՀԱՆԳՍՏԵԱՆ ՊԱՇՏՕՆ

ՆԱԽԱԳԱՀՈՒԹԵԱՄԲ ԹԵՄԱԿԱԼ ԱՌԱՋՆՈՐԴ

ԳԵՐՇ. Տ. ՅՈՎՆԱՆ ԱՐՔԵՊԻՍԿՈՊՈՍ ՏԷՐՏԷՐԵԱՆԻ

ՊԱՏՇԱՃ ՅԱՅՏԱԳԻՐ

ՏԵՂԻ ԿՈՒՆԵՆԱՅ ՊԸՐՊԷՆՔԻ

ՍՐԲՈՑ ՂԵՒՈՆԴԵԱՆՑ

ՄԱՅՐ ՏԱՃԱՐԻՆ ՄԷՋ

3325 N Glenoaks Blvd., Burbank, CA 91504

ՈՒՐԲԱԹ, ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 3-ԻՆ, 2014

ԵՐԵԿՈՅԵԱՆ ԺԱՄԸ 7:30-ԻՆ

ԱՐԱՐՈՂՈՒԹԵԱՆ ԱՒԱՐՏԻՆ ՀՈԳԵՃԱՇ

ՊԻՏԻ ՄԱՏՈՒՑՈՒԻ ԳԱԼԱՅՃԵԱՆ ՍՐԱՀԻՆ ՄԷՋ

ՄԵՐՏԻՆԵԱՆ ՀԱՅ ԱՒԵՏԱՐԱՆԱԿԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆԻ ՎԵՐԱՄՈՒՏԸ

«Մենք մանուկներ՝ հայոց ազգին, Ծագող լոյսին հետ առտուան, Միշտ կենսուրախ եւ ժպտագին, Կ՚երթանք դպրոց շարան - շարան»:

Իսկապէս, Երկուշաբթի Օգոստոս 18, 2014ի առաւօտուն, ոչ միայն հայ մանուկներ ու պատանիներ, այլ նաեւ հայրեր ու մայրեր, «ուրախ ու ժպտագին», եկած էին Մերտինեան Վարժարան՝ «Հայ Դպրոց»: Ճիշդ ժամը ութին հնչեց տարուան առաջին դպրոցական զանգը, եւ դասարան առ դասարան, «շարան 6 շարան», Ծաղիկէն մինչեւ Ը. կարգերու աշակերտները, իրենց դաստիարակ ուսուցիչներու առաջնորդութեամբ եւ հետեւողութեամբ ծնողներու, ուղղուեցան դէպի վարժարանի ամբողջովին վերանորոգուած սրահը, ուր տեղի ունեցաւ 2014-2015 տարեշրջանի վերամուտի բացման հանդիսութիւնը: Ծնողներու դէմքերը կը ճառագայթէին ժպիտով եւ հպարտութեամբ: Ոմանք յուզուած էին, իրենց հոգեհատորներէն պիտի բաժնուէին ... քանի մը ժամով... մինչդեռ աշակերտները կ՚եռային իրենց աթոռներուն վրայ նստած, անհամբեր՝ լսելու իւրաքանչիւրը քովինին ամառնային արձակուրդին մասին:

Ամերիկեան եւ հայկական քայլերգներու երգեցողութենէն ետք, Վեր. Արա Զագըրեանը առաջնորդեց տարուան առաջին պաշտամունքի պահը եւ տուաւ իր պատգամը: Ան Աստուածաշունչի մէջբերումներով հիմնաւորեց իր խօսքը, թելադրելով բոլորին՝ աշակերտներուն, ուսուցիչներուն եւ ծնողաց «նոր» մտքով, մտածելակերպով եւ մանաւանդ ամենայն կամեցողութեամբ սկսիլ «նոր» տարեշրջանը, որպէսզի հաստատուն քայլերով յառաջանան իրենց դիմաց բացուած ուղիէն:

Պատուելիէն ետք բեմ բարձրացաւ Տիկ. Լենա Էքմէքճեանը՝ վարժարանի կրօնի բաժանմունքի պատասխանատուն, որ 23րդ Սաղմոսը արտասանել տուաւ աշակերտներուն եւ առաջնորդեց գանոնք Տէրը փառաբանող երգեր երգել տալով, դաշնակի ընկերակցութեամբ երաժշտութեան նոր ուսուցչուհի Տիկ. Ալիս Տէր Գէորգեանի:

Ապա ելոյթ ունեցաւ վարժարանի կենտրոնակ տնօրէնուհին՝ Տիկ. Լինա Արսլանեանը: Ան բարի գալուստ մաղթեց բոլոր ներկաներուն, փառք տուաւ Ամենակալ Հայր Աստուծոյ՝ Մերտինեան վարժարանին ուսումնական նոր տարի մը եւս շնորհելուն համար եւ շնորհակալութիւն յայտնեց վարժարանի պատկան մարմիններուն, որոնք ոչ մէկ ճիգ չեն խնայեր հաստատութիւնը ամուր հիմերու վրայ պահելու եւ անոր հեզասահ ընթացքը ապահովելու համար: Ան շնորհակալութիւն յայտնեց նաեւ ամառնային դպրոց եկող աշակերտներուն, ծնողաց եւ մանաւանդ ուսուցիչներուն, որոնք լրիւ 5 շաբաթներ ապրեցան կենսուրախ եւ դաստիարակիչ մթնոլորտի մը մէջ:

Տիկ. Արսլանեանը մատնանշեց յատկապէս, որ նոր տարեշրջանը կը սկսինք ուրախալի երեւոյթով մը՝ վարժարանիս Նախամանկապարտէզը պետական արտօնագրով մինչեւ հիմա կրնար ընդունիլ միայն 36 աշակերտ. շնորհիւ աւելցուած դասարանի մը եւ կատարուած բարենորոգումներու, այժմ արտօնութիւն ստացած ենք ընդունելու 48 աշակերտ եւ շուտով այդ թիւը պիտի բարձրանայ 57ի: Տիկ. Արսլանեան յիշեցուց նաեւ, որ տարուան առաջին ծնողական ժողովը տեղի պիտի ունենայ Սեպտեմբեր 5ին, թելադրեց բոլորին ներկայ գտնուիլ եւ մասնակցիլ այդ հանդիպման ընթացքին տեղի ունենալիք Ծնողա-Ուսուցչական կազմի նոր վարչութեան ընտրութեան:

Հուսկ ապա, ան ներկայացուց այս տարեշրջանի ուսուցչակազմի, ինչպէս նաեւ պաշտօնէութեան իւրաքանչիւր անդամը եւ բոլորին մաղթեց բարի եւ արդիւնաւէտ տարի մը: Հանդիսութիւնը վերջ գտաւ Վեր. Զագըրեանի օրհնութեան աղօթքով եւ Տէրունական Աղօթքի երգեցողութեամբ, որմէ ետք աշակերտները անցան իրենց դասարանները:

Մերտինեանի Նախամանկապարտէզի վերամուտը տեղի ունեցաւ նոյն օրը, առաւօտեան ժամը 10:00ին:

Հանդիսութիւնը սկսաւ Տիկ. Լենա Էքմէքճեանի աղօթքով, որմէ ետք խօսք առաւ տնօրէնուհին՝ Տիկ. Լինա Արսլանեանը. ան բարի գալուստ մաղթեց բոլորին, ներկաներուն տեղեկացուց

Նախամանկապարտէզի պետական նոր արտօնագրի մասին՝ որ իրաւունք կու տայ 36ի փոխարէն ընդունիլ 48 աշակերտ. կը սպասուի որ այդ թիւը շուտով բարձրանայ 57ի. ապա շեշտեց Նախամանկապարտէզի կարեւորութիւնը «Կակուղ Թաթիկներ»ու կեանքին մէջ, ուր անոնք կը ստանան անսահման սէր ու գորով, կը սորվին լսել, խօսիլ, երգել ու պարել՝ դրական եւ ջերմ մթնոլորտի մը մէջ: Ապա ան

Շար.ը էջ 19

ՍԱՀԱԿ-ՄԵՍՐՈՊ ՀԱՅ ՔՐԻՍՏՈՆԵԱՅ ՎԱՐԺԱՐԱՆԻ 35ՐԴ ՎԵՐԱՄՈՒՏԸ

Սահակ-Մեսրոպ Վարժարանի 35րդ վերամուտը սկսաւ 14 Օգոստոս 2014ի առաւօտեան:

Մեծ թիւով ծնողներու ներկայութիւնը ակներեւ էր, որոնք իրենց զաւակներուն հետ ուրախ տրամադրութեամբ լեցուցած էին դպրոցիս շրջափակը:

Աշակերտներ իրենց ընկերներուն հետ սիրալիր կը զրուցէին իրենց ամառուան արձակուրդին մասին:

Զգալի էր իրենց աչքերուն փայլքէն, դպրոցին կարօտը: Կարծես յոգնած էին արձակուրդէն եւ դարձեալ կ՚ուզէին դպրոց յաճախել, աշխատիլ եւ նոր գիտութիւն ամբարել:

Ահաւասիկ հնչեց դպրոցական առաջին զանգը: Աշակերտներ դասարանային շարքով մանկապարտէզէն մինչեւ 8րդ դասարան շարուեցան, դիմաւորելու իրենց ուսուցիչները:

Դպրոցիս տնօրէն՝ Պրն. Յովսէփ Ինճէճիքեան ողջունեց բոլոր ներկայ աշակերտութիւնը, ծնողները, հոգաբարձուները, ուսուցիչները եւ դպրոցիս բարեկամները: Ան բարեգալուստ մաղթեց եւ իր գոհունակութիւնը յայտնեց, որ դպրոցս աշխոյժ մթնոլորտի մէջ վերագտած է իր նախկին տարիներու աշակերտութեան թիւը, որ ոգեւորիչ եւ խրախուսիչ է բոլորիս համար, փառք տալով որ հակառակ բազմաթիւ դժուարութիւններու, կանգուն մնացած է 35 բեղուն տարիներ: Ան վստահեցուց նաեւ, որ նոյն թափով պիտի շարունակէ գոյատեւել դաստիարակելու համար նոր սերունդներ:

Առաջին առիթով, Տիկ. Պատալեան ներկաները առաջնորդեց Ամերիկեան եւ Հայկական ուխտերը կատարելու, ապա արտասանուեցաւ «Հայր Մեր»ը եւ երգուեցաւ հայկական քայլերգը, որմէ ետք Տիկ. Ապաճեանի առաջնորդութեամբ երգեցին «Օրհնէ Տէր»ը:

Վեր. Վաչէ Էքմէքճեանի աղօթքով բացուած յայտարարուեցաւ 2014-2015 դպրոցական տարեշրջանի վերամուտը, հաւատալով, որ Սահակ-Մեսրոպ Վարժարանի աշակերտութիւնը պիտի ստանայ բարձր ուսում եւ հայեցի ու կրօնական դաստիարակութիւն:

Հոգաբարձութեան Թարգմանը հանդիսացաւ Վահագ Ակօճեան, որ իր կարգին ուրախութեամբ դիմաւորեց ներկաները եւ յայտնեց հոգաբարձական կազմին պատրաստակամ կեցուածքը,որ միշտ պատրաստ է իր ներդրումը ընծայելու բարոյապէս եւ նիւթապէս օժանդակելու մեր սիրասուն փոքրիկներուն, որպէս մեր ապագայի առաջնորդները եւ տիպար հայ քրիստոնեաները:

Վերամուտի բացման արարողութեան փակումը կատարեց Տէր Պօղոս Քհնյ. Պալթայեան, որ իր գոհունակութիւնը յայտնեց իր ներկայութեան համար եւ նորանոր յաջողութիւններ մաղթեց Տնօրէնութեան, Ուսուցչակազմին եւ գոհողութիւն ստանձնած ծնողներուն: Այսպիսով պահպանիչով այս բաժինը աւարտեցաւ:

Ապա աշակերտները իրենց ուսուցիչներու առաջնորդութեամբ, եւ ամենայն կարգապահութեամբ տեղաւորուեցան իրենց դասարանները, դիմաւորելու նոր ուսումնական տարեշրջան մը նոր յոյսերով եւ երազներով, հասնելու համար լաւագոյնին եւ զարգացնելու իրենց միտքերն ու հոգիները Սահակ-Մեսրոպի հովանիին ներքեւ, դառնալու հպարտ հայորդիներ, ծառայելու իրենց ազգին, եկեղեցիին եւ հայրենիքին:

Սօնա Պատալեան

ՄԱՍԻՍ ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ
ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԿՏՐՈՆ
Yes, I wish to subscribe to Massis Weekly
Enclosed a check for (one year)
* $50,00 * $100,00 (first class) for USA
$ 100,00 (Air Mail) for Canada.
$ 250,00 (Air Mail) Overseas.
Name: --
Address: --
City: --------- State:--------- Zip Code:------
Country: -------------
Tel :---------------------- Fax : -------------------------

ՊՈՂՊԱՏԻ ՊԷՍ ՍԷՐ, ՈՉ ԹԷ ՀՐԱԲՈՒԽԻ ՊԷՍ ԺԱՅԹՔԵԼ ԵՒ ՀԱՆԳՉԵԼ

Ռ. ԿՈՐԻՒՆԻ
(Շարունակուած նախորդ թիւէն)

Կողքիս պրն. Ցակոբը ոգեւորուած ձայնեց.

-Ապրես դու երիտասարդ, էս ինչ գեղեցիկ բնորոշեցիր հայ ընտանիքի առաքելութիւնը, շատ ապրե՛ս:

Բոլորիս կողմից յատուկ կենաց խմուեց տան տիկնոջ՝ տիկ. Սիրանուշին գնահատելով ճաշակով սեղան եւ համեղ կերակուրներ պատրաստելու համար: Ջուարթահայեաց տիկ. Սիրանուշը ոգեւորուած էր երեւում իմ ներկայութեամբ եւ ընտանիքի կազմի միատեղ սեղանը բոլորած լինելով: Նա շատ յարմար զոյգ էր երեւում ամուսնուն իր համաչափ հասակով:

Ընթրիքը աւարտուեց, տեղափոխուեցինք բազկաթոռների վրայ, նկատելով Արցախում շարունակւող կռիւները, հայ ընտանիքներում կամ հայ շրջանակներում անկարելի էր կռիւների մասին չխօսուէր, ամէն հայի տանը Արցախն էր ու Հայաստանը, ուրախանում էին, տխրում էին, երբ բեկորներ էին խլւում մեր սրտերից եւ հպարտանում էին ազատամարտիկների յաջողութիւններով, այդու կարեւոր խօսակցութիւն սկսուեց Արցախի ազատագրական կռիւների շուրջ, բոլորի արիւնը եռում էր սպասելով քաջ ու անվեհեր ազատամարտիկների վերջնական յաղթանակին: Առաջինը եղաւ պրն. Ցակոբը՝ հին սերունդի ներկայացուցիչ, կեանքի տաքն ու պաղը ճաշակած եւ Թուրքերի արիւնահեղութիւններից աւելի տեղեակ անձ:

-Թուրքերն ինչեր ասես, որ չեն արել մեր ժողովրդի գլխին, թէ՛ 1915-ից առաջ, եւ թէ՛ 1915-ին եւ յետոյ: Մէկ ու կէս միլիոն մեր ժողովրդի կոտորածը, հայրենիքի բռնագրաւումը, Նախիջեւանի կոտորածը, Արցախն էլ ուզեցին այդպէս անել, բայց չյաջողեցին, քանի որ հայերը գիտակցեցին իրենց ուժով միայն կայ փրկութիւն ոչ թէ սրանից նրանից կախուած մնալով, ուրիշները միշտ մեզ շահագործել են եւ զգոյշ պիտի լինենք ուրիշների խաղաքարտը չդառնալու համար:

Պրն. Ցակոբի ամփոփ բանաձեւումը Թուրքերի վերաբերեալ սպառիչ գտայ: Էդ րոպէին նրա աւագ տղան՝ Վարդանը արտայայտուեց.

-Արցախի պաշտպանութիւնը բոլորիս պարտականութեան մէջ է մտնում, ով ինչ ձեւով կարող է թող օգնի, նկատելով որ քանակով քիչ ենք եւ կարիք է նաեւ աղջիկների անվերապահ մասնակցութիւնը, եթէ Հայաստանը հայ ժողովրդի աջ ձեռքն է, Արցախն էլ ձախ ձեռքն է, երկու թեւեր ճախրելու համար:

Հերթական կարծիքներ հնչեցին՝

-Դեռ կռիւները շարունակւում են, փառք ու պատիւ մեր ազատամարտիկներին նրանք մեծ հերոսութիւն են ցուցաբերում, մահու եւ կենաց կռիւ է գնում, մերոնք քիչ եւ նախնական զէնքերով, իսկ թշնամին մինչեւ ատամները զինուած այլ իսլամական երկրների վարձկան-կամաւորների օգնութեամբ, նոյնիսկ բոլոր ճակատներում էլ թշնամին տանուլ է տալիս, Անդրանիկն էր:

Ուշադրութիւնս լարուեց, երբ Աստղիկը խօսել սկսեց.

-Ուրախալի է, որ մեր հայաստանաբնակ, արցախաբնակ եւ սփիւռքաբնակ ժողովուրդը մէկ մարդու պէս ոտքի է կանգնել իր պապենական Արցախը ազատագրելու եւ թշնամուն ապացուցելու, որ միակամ ու միասնական հայութիւնը իր պահանջներից նահանջողը չի: Սովետի ժամանակ Թուրք հեղինակաւորները Կրեմլինի մօտ բամբասանքներով ու սադրանքներով յաջողել էին Արցախը պահել իրենց իշխանութեան տակ եւ որեւէ ազգային շարժում կամ պահանջ խեղդում էին ստալինեան անձերի օգնութեամբ: Հայոց պետականութիւնը նոր է ծնունդ առել, դեռ երկար ճամբայ ունի կտրելիք, յուսով այս միասնականութիւնը ընդմիշտ գոյատեւի կուռ շարքերով դէպի յաղթութիւն եւ բարւոք կեանք:

Հիացած էի նրա մտածումների վրայ, որքան տեղին, որքան պատմականօրէն եւ քաղաքականապէս ճշգրիտ բացատրութեամբ ներկայացրեց իր հայեացքը հակիրճ ու սեղմ: Այս նուրբ ու գեղատեսիլ աղջիկը ապացուցեց իր գիտելիքներով արժանաւոր հայուհի է հայութեան կեանքի իրադարձութիւններով հետաքրքրւող ու մտահոգւող: Նրա մօտեցումը հարցերին ինձ մօտ առաջացրեց յարգանք եւ համակրանք:

Գիշերը բաւական առաջացել էր, պրն. Ցակոբը դիմեց տղաներին ասելով.

-Վարդան եւ Անդրանիկ, դուք երկուսով Դերենիկին կը հասցնէք հանրակացարան, երբ միամտուեցիք, նա արդէն սենեակումն է, կը վերադառնաք, էս օրերին այնքան վստահելի չէ ատրպէյջանցիների ազատ մուտքի պատճառով քաղաք:

Անհուն շնորհակալութեամբ ձեռքեր սեղմեցի անմոռանալի հիւրասիրութեան համար եւ տղաների հետ դուրս եկանք փողոց:

Թաւրիզ քաղաքը քնի մէջ էր, մեքենան գնում էր աղօտ լուսաւորուած փողոցներով, ուր անդորրն էր տիրում, հասանք հանրակացարան, տղաներին բարի գիշեր ասելով բաժանուեցինք:

Վաղը ուրբաթ արձակ էր, դասերս թողեցի վաղուայ համար, արդէն ուշ կէս գիշերը անցել էր, պառկեցի քնելու, մարմնով յոգնած, բայց ուղեղս ջաղացի պէս բանում էր, Աստղիկն էր ողջ էութեամբ մտքիս ոգեւորիչը իր թողած խոր տպաւորութեամբ, այսպէս քաղցր ապրումների մէջ մարմին ու ուղեղ թմրած քուն էին մտել:

Հետզհետէ իմ շփում-յարաբերութիւնները Աստղիկենց տան հետ յաճախակի էր դառնում առաւելապէս նրա եղբայրների հետ, նրանց հօրից ժառանգած աւտօ նորոգման արհեստանոցը գնալով, իմ ներկայութիւնը հաճելի էր թէ իրենց եւ թէ իմ համար, իմ ճիւղին վերաբերւող արհեստ էր: Նրանք աշխատասէր եղբայրներ էին, հմուտ վարպետներ եւ վստահելի մարդիկ յաճախորդների մօտ:

Գրեթէ շաբաթուայ մի երկու գիշերը ընթրիքի հիւր էի լինում հաճոյքով հիւրասիրուելով: Առիթ էր լինում Աստղիկի հետ զրուցում էինք իր եւ իմ համալսարանական դասերի մասին, նա տարրալուծաբանի ճիւղն էր ուսանում, ի՜նչ զուգադիպութիւն, նոյն տարին ենք աւարտելու: Ընտանիքում ամենասիրուած անձն էր, եղբայրները ուսման մէջ յաջողութիւն չէին ունեցել՝ հետեւելով հօր արհեստին, Անուշը ընդունակ է եղել գտնուելով ընտանեկան կազմի հոգատար հսկողութեան տակ, արդէն դառնում էր համալսարանաւարտ մասնագիտանալով կարեւոր բնագաւառում:

Աւարտական քննութիւններով էինք ծանրաբեռնուած թէ ես եւ թէ Աստղիկը, այնպէս որ քիչ էի հանդիպում, պրն. Ցակոբը անհամբեր սպասում էր ինձ, դժուար էր տանում իմ բացակայութիւնը, հեռախօսով կապւում էր ասելով՝

-Ա՛յ տղայ, Դերենի՛կ, չկաս, աչքս ճանապարհիդ ա, որ գաս միասին ընթրենք, առանց քեզ հացը ջանիս չի նստում:

Նրա խօսքերում ծնողական գուրգուրանք եւ փայփայանք էի նկատում եւ փոխանակ պրն. Ցակոբ ասէի, հայրիկ է կոչում:

-Հայրի՛կ, քննութիւններով եմ զբաղուած, ինչպէս՝ Աստղիկը, ժամերը թանկ արժեն հիմա, կը գամ, հէնց վաղը գիշեր կը գամ, վստահ եղիր:

Փորձաքննութիւնները յաջողութեամբ աւարտել էի թեթեւացած ծանրաբեռնուածութիւնից՝ իմ այցելութիւնները յաճախակի էին դարձել պրն. Ցակոբենց տանը, սակայն աշխատում էի չխանգարել Աստղիկին, քանի որ նրանը դեռ ընթացքի մէջ էին:

Իմ բուհի յաջողած ուսանողներս սպասում էինք մեր ուսման գնահատման վկայականների բաշխման, օրը արդէն որոշուել էր, զանգեցի Թեհրան ծնողներիս.

-Պապ ջա՛ն, համալսարանս յաջողութեամբ աւարտել եմ, սպասում եմ վկայականս ստանամ, ուզում եմ դուք էլ էդ օրը էստեղ ներկայ լինէք:

-Դերենիկ բալա՛, մատաղ ըլլնեմ քեզ, էս ինչ մեծ եւ ուրախ լուր տուիր ինձ, հէնց հիմա մօրդ կ՛ասեմ, նաեւ մեծ պապին ու մեծ մամին էլ ետներս կը բերենք, նրանք շատ կ՛ուրախանան:

-Պապ ջա՛ն ամէնով եկէք, վաղն էլ ճանապարհուէք:

Աստղիկին տեղեկացնելու համար երեկոյեան գնացի իրենց տուն:

-Էս ինչ լաւ ես արել այ տղա՛յ, մի լաւ ախորժակով միասին կ՛ընթրենք, պրն Ցակոբն էր:

-Նախ ինձ ասէք Աստղիկն ո՞ւր է:

-Ըստ սովորականի դասերովն է սենեակում, տիկ. Սիրանուշն էր:

Նա լսելով իմ ձայնը սենեակից դուրս գալով մօտեցաւ.

-Ահաւասիկ Դերենիկ, ասելիք ունե՞ս:

-Բայց կը ներես, չեմ ուզում քեզ խանգարել, եկել եմ ձեզ հրաւիրելու իմ աւարտական վկայականի բաշխման օրուայ հանդիպման (Այն տարիներին յատուկ հանդէս չէր կազմակերպւում, պարզ-սովորական յանձնում էր տեղի ունենում):

-Էս ի՜նչ ուրախ լուր տուիր, սրտանց շնորհաւորում եմ, ե՞րբ է, կը գամ, լաւ դու պապայի եւ մամայի հետ խօսիր:

Արդէն նրանք էլ լսել էին:

-Այ տղա՛յ, Դերենի՛կ, բոլորս ենք գալու, ծնողներդ ինչպէ՞ս:

-Նրանք չորս հոգով են գալու՝ մեծ հայրս եւ մեծ մայրս էլ իրենց հետ:

-Ո՞ւր են մնալու:

-Հիւրանոց եմ տանելու:

-Նրանք ոչ մի տեղ չեն գնալու, կը գան մեր տուն, խօսքս քննարկման ենթակայ չէ:

-Շատ լաւ:

Տիկ. Սիրանուշի եւ պրն. Ցակոբի ուրախութիւնը կրկնապատկուեց: Սպասեցինք տղաներն եկան եւ միասին ընթրեցինք, գիշերն էլ չթողին գնամ հանրակացարան:

Հայրս իր սեփական մեքենայով հանրակացարանի առջեւում հանդիպեցինք, ծնողներս, պապիկս ու տատիկս մեքենայից իջան, արի ու տես, փողոցում ինչպէս են ինձ համբուրում ու գովում:

Ցետ միջօրէ էր, մերոնք գիտէին, ուր պիտի գնանք, նրանք եկել էին ծաղիկներով, քաղցրաւենիքներով եւ նուէրներով: Մեքենան ես քշեցի դէպի Աստղիկենց տունը:

Նրանք դռան առջեւում մեզ դիմաւորեցին: Խինդ ու ժպիտը անպակաս փայլատակում էր բոլորի հայեացքներին, անմիջական ծանօթութիւն տեղի ունեցաւ, պրն. Ցակոբը մեզ առաջնորդեց դէպի վերի յարկաբաժին:

Բարձր տրամադրութիւն էր տիրում ներկաների մօտ:

Մերոնք շնորհակալութեան եւ յարգանքի խօսքեր ասացին:

-Անհունապէս շնորհակալ ենք, որ մեր տղային էս քանի ժամանակներում հոգ էք տարել չտարբերելով ձեր զաւակների հետ, պապիկս էր:

Մայրս եւ տատիկս շատ ուրախ էին, զրուցում էին տիկ. Սիրանուշի եւ Աստղիկի հետ, Իրենց մօտենալով ասացի.

-Մամ ջա՛ն, թողէք Աստղիկին իր դասերով լինի, մէկ քննութիւն եւս ունի անցկացնելու:

Արդէն երեկոյ էր, Վարդանն ու Անդրանիկն էլ աշխատանքից եկան, միացան տնւորներին:

Մօրս եւ տիկ. Սիրանուշի միասնական օգնութեամբ ընթրիքի սեղանը պատրաստ էր:

Պրն. Ցակոբը առաջարկեց ես «Հայր Մերը» ասեմ:

-Սիրելի՛ բարեկամներ, բարի էք եկել, այս օջախը ձեզ է պատկանում, հանգիստ զգացէք, շնորհաւոր լինի Դերենիկի բարձրագոյն ուսման մագիստրոսի աստիճանին արժանանալու յաջողութիւնը, էլ աւելի բարձր տիտղոսների եւ նուաճումների մաղթանքով խմենք նրա կենացը, պրն. Ցակոբն էր:

Ջորս կողմից ուրախ կանչեր, բաժակների զարնուելու չխկչխկոցը իւրայատուկ նուագների սիմֆոնիա հնչեց՝ գնահատիչ, ոգեւորիչ, ուրախացուցիչ:

Այսպէս մի խումբ հայեր սրտերը վառ, երգն անպակաս, քէֆ էին անում սիրտ-սրտի տուած զաւակի յաջողութիւններով:

Վաղուան օրը երկու մեքենաներ, որոնց շարքին նաեւ Աստղիկը ծաղկեփունջերով ուղղուեցինք դէպի համալսարանի հանդիսասրահը, ես եւս ուսանողների դասի հետ արժանացանք գնահատանքի համալսարանի նախագահի կողմից դասախօսների ներկայութեամբ, իւրաքանչիւր շրջանաւարտ կրելով յատուկ տարազ ու գլխարկ ստանալով մագիստրոսի վկայական: Հայրս մօտեցաւ նախագահին եւ դասախօսներին նրանց ծաղիկներ նուիրեց եւ խորին շնորհակալութիւն յայտնեց երկրի սերունդների նկատմամբ իրենց ցուցաբերած ուսումնական հոգատարութեամբ:

Արարողակարգը աւարտուել էր, սակայն կեանքը նոր սկսւում էր շրջանաւարտներիս համար: Աստղիկը շնորհաւորանքի քաղցր ժպիտով ծաղկեփունջ նուիրեց ինձ (Իրանում հասարակական վայրերում յարմար չի նկատւում կին արմատի ձեռքսեղմումը եւ ողջագուրումը տղամարդու հետ): Մերոնք բոլորը ուրախութեամբ ինձ գնահատեցին եւ շնորհաւորեցին:

Մօրս հետ առանձին զրոյցում.

-Դերենիկ ջա՛ն, կ՛ուզե՞ս, մե-

Շար.ը էջ 17

ՀԻՆԳ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՔԱՅԼԵՐ ԿԵԱՆՔԻ ՆՈՐ ՀԱՆԳՐՈՒԱՆ ՄԸ ՍԿՍԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ

Կեանքի ընթացքին գրեթէ ամէն բան ունի աւարտ: Երբեմն մենք մեր կամքով կը հրաժինք որոշ աշխատանքէ կամ յարաբերութենէ, իսկ այլ պարագաներու ստիպուած կ'ըլլանք դիմագրաւել անոնց աւարտը: Յաճախ մարդիկ համոզուած կ'ըլլան թէ երբ դուռ մը փակուի, անոր փոխարէն կը բացուի նոր դուռ մը՝ նոր ապագայ, նոր առիթներ: Սակայն, որպէս մարդ, բոլորս ալ մեր մէջ ունինք վախ մը նոր հանգրուան մը սկսելու նկատմամբ: Մարդը իր բնոյթով ապահով կը զգայ իր սովորական առօրեային մէջ, սակայն երբ բան մը փոփոխութեան ենթարկուի վախն ու մտահոգութիւնը կը սկսին մէջտեղ գալ: Փոփոխութիւնները անխուսափելի են, հետեւաբար պէտք է քայլ պահենք անոնց հետ եւ շրջանցենք անոնց պատճառած դժուարութիւնները:

Հետեւեալ հինգ խորհուրդները կրնան նպաստել փոփոխութեան դժուարութիւններու դէմ պայքարին եւ նոր հանգրուանի մը սկիզբ դնելու աշխատանքին:

1. Յարաբերութեան մը աւարտին, կեանքի հանգրուանի մը աւարտին կամ կորուստի պարագային բնական է, որ մարդիկ ունենան զղջումի զգացումներ: Զղջումը բնական զգացում մըն է, որ կրնայ շինիչ կամ կործանիչ ըլլալ: Լաւագոյն պարագային, զղջումը մեզի կ'օգնէ որ ապագային ճիշդ եւ մեզի յարմար որոշումներ առնենք, իսկ յոռեգոյն պարագային կրնայ մեզ քանդել եւ պատճառ դառնալ ընկճուածութեան կամ տխրութեան: Երկրորդ պարագային, զղջումը մեզ կը տատամսեցնէ եւ կը բարդացնէ նոր հանգրուան մը սկսելու աշխատանքը: Հետեւաբար, անհրաժեշտ է հասկնալ զղջումի զգացումը, ընդունիլ զայն եւ համոզուիլ որ այդ կրնայ դրական գործօն մը ըլլալ ապագայի ծրագիրներու որոշումներուն համար: Ի դէպ, զղջումի ծիրին մէջ կատարուած ուսումնասիրութիւնները ցոյց կու տան թէ մարդիկ իրենց ձախող որոշումներէն աւելի կը զղջան իրենց խուսափած ծրագիրներուն համար:

2. Անցեալի մտածումներու շարունակական շրջագիծէն դուրս ելլելը բաւական դժուար է: Յաճախ մեր մտքին մէջ կը մնան այն մտածումները, որոնք մեզի նեղութիւն կը պատճառեն եւ անոնցմէ ձերբազատուիլը անկարելի կը թուի մեզի: Կարեւոր է տեղեկանալ թէ առանձնութիւնը կը վատթարացնէ անհատի մը տառապանքը, հետեւաբար երբ պէտքը զգանք լաւ կ'ըլլայ որ մենք մեզ շրջապատենք դրական անհատներով:

Մտածումներու եւ մտահոգութիւններու սաստկութենէն դուրս ելլելու համար նաեւ օգտակար կ'ըլլայ օրուան ընթացքին նշանակել յատուկ ժամ եւ զայն յատկացնել մտածումներու կամ մտահոգութիւններու: Եթէ այդ ժամէն դուրս մեր մտքին մէջ արթննան մտածումներ՝ զանոնք ժխտելու փոխարէն կարելի է յետաձգել անոնց հետ զբաղելու աշխատանքը:

3. Մասնագէտները կը թելադրեն, որ նոր հանգրուանի մը սկիզբը պէտք է կեդրոնանալ միայն մեծ նպատակներու վրայ եւ խուսափիլ կազմակերպելէ անոնց ամէնէն փոքր մանրամասնութիւնները: Ժամանակի ընթացքին քայլ առ քայլ մանրամասնութիւնները կը յստականան:

4. Նպատակի իրականացման ճամբուն վրայ պէտք է ըլլալ ճկուն եւ ընդունիլ բոլոր այլընտրանքները: Թէեւ նպատակին կառչած մնալը կարեւոր է, սակայն անոր հասնելու միջոցները կրնան փոփոխութեան ենթարկուիլ: Այս պարագային պէտք է շարունակել նոյն ջանքերով եւ յոյսով:

5. Անպայման մեր կողքին պիտի գտնուին քաջալերող անձեր, որոնք իրենց դրականութեամբ կրնան շատ օգտակար դառնալ մեզի թէ՛ հոգեպէս եւ թէ՛ գործնական գետնի վրայ: Սակայն ամէնէն շատ կարեւոր է, որ մենք մեզ կարենանք քաջալերել եւ վերականգնել մեր կորովը՝ նոյն հետաքրքրութեամբ եւ հաճոյքով շարունակելու մեր ծրագիրները:

ԱՐՀԵՍՏԱԳԻՏԱԿԱՆ ԿԱԶՄԱԾՆԵՐՈՒ ՀԵՏԵՒԱՆՔԸ ՓՈՔՐԵՐՈՒՆ ՎՐԱՅ

Միացեալ Նահանգներու մէջ գտնուող UCLA համալսարանի հետազօտական խումբը իր կատարած վերջին փորձարկումի արդիւնքներուն վրայ հիմնուելով կը յայտնէ թէ փոքրերը յետագային կրնան կորսնցնել դէմ դիմաց հաղորդակցելու կարողութիւնը:

Ամերիկացի փորձագէտները իրենց ուսումնասիրութիւնը կատարած են մասնակցութեամբ Հարաւային Գալիֆորնիոյ պետական դպրոցի վեցերորդ դասարանի աշակերտներու, որոնցմէ մաս մը հինգ օրուան տեւողութեամբ ոչ մէկ կապ ունեցաւ բջիջային հեռաձայններու, համակարգիչի կամ հեռատեսիլի հետ: Իսկ մնացեալը՝ շարունակեցին իրենց սովորական կեանքը՝ ժամեր տրամադրելով արհեստագիտական կազմածներուն:

Աւելի քան հարիւր մասնակիցները փորձարկումի սկիզբը եւ աւարտին ենթարկուեցան յատուկ քննութեան, որուն միջոցով մասնագէտները կրցան եզրակացնել թէ մասնակիցը որքա՞ն կրնայ ճանչնալ այլ մարդոց դէմքի արտայայտութիւնները եւ անոնց յետին պահուած զգացումները:

Փորձարկումը աւարտելէ ետք, մասնագէտները կ'եզրակացնեն թէ արհեստագիտական կազմածներէ զուրկ փոքրիկ մասնակիցներու մօտ հինգ օրուան ընթացքին բարելաւուած են այլ մարդոց դէմքի արտայայտութիւնները եւ զգացումները ըմբռնելու կարողութիւնը:

Առողջ հաղորդակցութեան համար անհրաժեշտ է ըմբռնել մարդոց ոչ- խօսակցական շարժուձեւերը, որոնց մաս կը կազմեն դէմքի եւ մարմնի արտայայտութիւնները: Կազմածներու միջոցով հաղորդակցութեան ընթացքին փոքրերը հեռու կը մնան այս փորձառութենէն եւ ժամանակի ընթացքին կրնան կորսնցնել այլ մարդոց զգացումները հասկնալու կարողութիւնը:

ՀԻՆԳ ՎԱՐԺՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ՈՐՈՆՔ ՍՈՎՈՐԱԿԱՆ ԵՆ ՈՒՐԱԽ ՄԱՐԴՈՑ ՄՕՏ

Ուրախութեան ձեռք բերումը մեծ մասամբ կախեալ է անձէն:

Ինչպէս ամէն բան, ուրախութիւնը եւս կը պահանջէ լուրջ աշխատանք՝ թէ՛ զայն ձեռք բերելու եւ թէ՛ պահպանելու համար: Սան Ֆրանսիսքոյի Պետական Համալսարանի դասախօս եւ հետազօտող՝ Տոքթ. Րայան Հաուէլ իր ուսումնասիրութիւնները կատարած է ուրախութեան ծիրին մէջ: Ան բազմաթիւ ուսումնասիրութիւններ կատարած է յայտնաբերելու համար թէ նիւթական հարստութիւնը որքա՞ն եւ ի՞նչ ձեւերով կրնայ օգտակար հանդիսանալ մարդուն, որպէսզի ան ուրախ ըլլայ: Վերջերս, Հաուէլ եզրակացնելով իր տարիներու փորձառութիւնը եւ հիմնուելով իր հետազօտութիւններու արդիւնքներուն վրայ՝ կը փոխանցէ հինգ հիմնական սովորութիւններ, որոնք սովորական են ուրախ անձերու մօտ:

1. Ուրախ անձերը գուրգուրանքով կը մօտենան իրենց անցեալին: Մարդը միակ կենդանին է, որ կարողութիւնը ունի իր մտքով ճամբորդելու դէպի անցեալ եւ ապագայ: Մարդ արարածը կրնայ վերապրիլ անցեալը եւ մտքին մէջ ստեղծել իր ապագան: Սակայն ուրախ մարդը կը վերապրի միայն իր անցեալի երջանիկ պահերը եւ կը վերյիշէ դրական զգացումներ արթնցնող յիշատակները: Ուրախ մարդը կը շրջանցէ անցեալի ցաւերը:

2. Ուրախ մարդիկ կը վարակուին այլ մարդոց դրական զգացումներով: Զգայուն անձեր դիւրութեամբ կ'ըմբռնեն ուրիշներու զգացումները եւ անոնց հետ կը բաժնեն ցաւը եւ ուրախութիւնը: Ուրախ մարդիկ սովորաբար կը զգան այլ մարդոց դրական զգացումները եւ այդ մէկը կ'ուրախացնէ զիրենք:

3. Ուրախ մարդիկ կ'ունենան դրական միջավայր: Առողջ ներաշխարհի համար անհրաժեշտ է պատկանելիութեան զգացումը, որովհետեւ մարդ արարածը որքան ալ ինքնաբաւ ըլլայ, պէտքը կ'ունենայ իր շրջապատի գնահատանքին կամ քաջալերանքին: Ուրախ մարդիկ յաճախ կ'արտայայտուին իրենց պատկանելիութեան զգացումի մասին: Դրական միջավայրի պատկանելիութիւնը կ'օգնէ, որ մարդիկ պահպանեն իրենց ուրախութիւնը:

4.Ուրախ մարդիկ լաւ կը դասաւորեն իրենց եկամուտը: Ըստ հոգեբաններու՝ ուղղակի կապակցութիւն գոյութիւն ունի եկամուտի եւ ուրախութեան միջեւ, սակայն դրամը չէ որ մեզի ուրախութիւն կը պարգեւէ: Դրամի միջոցով ուրախութիւն ձեռք կրնանք ձգել միայն երբ անիկա ճիշդ ձեւով ծախսենք: Հաուէլի համաձայն՝ դրամը պէտք է ծառայէ նպատակի մը եւ մարդիկ պէտք է խուսափին պատահական ծախսերէ:

5.Ուրախ մարդիկ իրենց դրամը կը ծախսեն կեանքի փորձառութիւններու վրայ: Թանկարժէք իրերու գնումները, ինչպէս՝ smartphone-ի laptop-ի, հագուստեղէնի, ոսկեղէնի եւ այլ իրերու ձեռք ձգումը կրնայ վայրկեանական մեծ գոհունակութիւն պատճառել, սակայն այս գոհունակութիւնը երկար չի տեւեր: Երկարատեւ ուրախութեան համար թելադրելի է որ մարդիկ դրամ յատկացնեն կատարելու իրենց նախասիրած վարժութիւնները, ինչպէս՝ ski, ճամբորդութիւն, ուսում, եւայլն:

ՊՈՂՊԱՏԻ ՊԷՍ ՍԷՐ

Շարունակուած էջ 16-էն

րոնք խօսեն Աստղիկի ծնողների հետ ձեր սիրոյ մասին:

-Ո՛չ, դեռ ժամանակը չէ, մենք երկուսս էլ փորձառական ժամանակ ենք անցկացնում, միասնական կեանքը պէտք է մտածուած ոչ թէ պատահական սիրոյ արդիւնք լինի, ինչպէս հրաբուխի պէս ժայթքի եւ ապա հանգչի: Մեր օրերին հաճոյքի նպատակով ամուսնանում են եւ անամօթաբար մէկ երկու տարի ապրելով բաժանւում են: Խոր ճանաչողութեամբ ամուսնութիւնը տեւական եւ երջանկաբեր է լինում:

-Ինչպէս որ դու ասես բալէս, կարեւորը քո եւ Աստղիկի որոշումն է:

-Մա՛մ, դուք առաւօտը մեկնէք, ես դեռ ժամանակ ունեմ հանրակացարանում մնալու, ամէն ինչ կը տեղեկացնեմ ձեզ:

Երբ պրն. Յակոբն ու տիկ. Սիրանուշը իմացան, որ մերոնք առաւօտեան պիտի մեկնեն, դէմ կանգնեցին, թէ՝

-Մի քանի օր էլ մնացէք, տանենք ձեզ քաղաքի տեսարժան վայրերը ցոյց տանք, ինչ է այսպէս շուտ էք մեկնում:

-Մի անհնգստացէք էլի կը գանք, այս անգամ երկար կը մնանք, հայրս էր:

Մի քանի օրից Աստղիկը աւարտեց վերջին քննութիւնը եւ սպասեց արդիւնքի:

Մեր հանդիպումներն առաւել եւս զարգացան, զրուցում էինք կեանքին առնչւող տարբեր խնդիրների եւ պարտականութիւնների մասին, տարրաձայնութիւնները փարատւում էին տրամաբանական խոր համոզումով, այդուհանդերձ երկուստեք սէրն էր որ խօսում էր մեր մէջ, սէրը գաթայի խորիզի պէս կեանքի համն ու հոտն է՝ շարժիչ ուժն ու գեղեցկութեան արարիչը: Ես ու Աստղիկը սիրով որոշեցինք միասնական կեանք սկսել նուիրուածութեամբ:

Աստղիկն եւս բարձր գնահատականներով արժանացաւ տարրալուծարանի մասնագիտական մագիստրոսական վկայականին:

Որոշեցինք ճոխ խնճոյքով նշել իր վաստակած յաջողութիւնները:

Աստղիկի ընտանեկան կազմի ուրախութիւնը անբացատրելի էր, անշուշտ ես էլ նրանց շարքում, ամէն ինչ դասաւորում էինք միասնաբար:

Խնճոյքի օրը եւ իմ ու Աստղիկի սիրային կնքուածութիւնը տեղեկացրեցի մօրս եւ առաջարկեցի մեր ազգային սովորութիւններին համապատասխան պատրաստութիւն տեսնել:

Պրն. Յակոբի եւ տիկ.Սիրանուշի ուրախութիւնը կրկնապատկուեց լուր ստանալով, որ մերոնք ներկայ են լինելու նաեւ խնամախօսութեան նպատակով:

Այսպիսով երկու երիտասարդ համազօր ուժերով կապուեցին իրար ապրելու իմաստալից կեանք, կազմելու ընտանիք կիրթ ու ուսեալ զաւակներ ընծայաբերելու իրենց ժողովրդին:

Խաբէութեան եւ ինքնախաբէութեան վարպետները

Շարունակուածէջ 2–էն

Իհարկէ, չի բացառւում, որ իրականում այն քննարկուել է: Սակայն եթէ կողմերը նախընտրում են դրա մասին ոչինչ չտեղեկացնել, փոխարէնը չեշտադրում են զուտ մարտավարական նշանակութիւն ունեցող՝ իշխանութեանը ներկայացուած 12 կէտանոց պահանջագրի կատարման վիճակն ամփոփող առաջիկայ հանրահաւաքի կազմակերպչական խնդիրների վրայ, պէտք է ենթադրել, որ նրանք չեն կարողանում այդ հարցում գալ ընդհանուր յայտարարի: Արդիւնքում, ինչպէս միշտ, ներքին այդ հակասութիւնները, շահերի բախումը թաքցնելու հիմնական ձեւը դարձել է երկրորդական, տակտիկական որոշ հարցերի շուրջ փոխզիջումային որոշումներ կայացնելու հանգամանքը թմբկահարելը, ինչը պարզունակ քաղաքական աճպարարութիւն է:

Դրանցից էր, օրինակ, այդ 12 կէտանոց պահանջագրի ներկայացումը իշխանութիւններին, որի կատարման համար, ինչպէս յայտնի է, ժամանակ էր տրուել մինչեւ Սեպտեմբեր: Այդ ժամկէտն արդէն սպառուել է, եւ հիմա քառեակը պէտք է որոշի՝ ի՞նչ անել դրանց հետ կամ աւելի ճիշտ՝ ինչպէ՞ս դուրս գալ դրա տակից: Խնդիրն այն է, որ իշխանութիւնն այդ իսկապէս առարկայական եւ կարեւոր, բայց իրավիճակային պահանջներից մէկ-երկուսը կատարել է, մեծ մասը՝ ոչ: Հիմա քառեակը պէտք է որոշի՝ արդեօ՞ք չկատարուած մասն այնքան կարեւոր է, որ իշխանութիւններին «կարմիր քարտ» ցոյց տրուի: Առայժմ միակ բանը, որ կարողացել են անել քառեակը ներկայացնող ուժերը, Հոկտեմբերի կէսերին հանրահաւաքի անցկացումն է եւ այդ հարցի պատասխանը տալը: Բայց բոլորը հասկանում են, որ ամենակարեւորը ոչ թէ այդ պատասխանն է, այլ այն, թէ ի՞նչ է հետեւելու դրանից յետոյ, որո՞նք են լինելու ընդդիմութեան քայլերը, մինչեւ ո՞ւր է այն գնալու, եւ արդեօք դա հի՞մք է դարձուելու ամբողջական իշխանափոխութեան խնդիր դնելու եւ, օրինակ, նախագահի կամ գոնէ վարչապետի հրաժարականը պահանջելու համար: Ահա սրան է, որ քառեակն իրականում պատրաստ չէ եւ չի եղել երբեք:

ՀԱԿ-ը եւ «Ժառանգութիւնն» առաջ են քաշում ամբողջական իշխանափոխութեան եւ Սերժ Սարգսեանի հրաժարականը պահանջելու հարցը: ՀՅԴ- ու ԲՀԿ-ն, սակայն, նման արմատական մօտեցումը մերժում են՝ պաշտպանելով այսպէս կոչուած դանդաղ շտապելու տարբերակը: Նրանց բոլորի դիրքորոշումների վրայ ոչ թէ այս կամ որեւէ այլ պահանջը կամ դրանց կատարման վիճակն է ազդել, այլ դրուած մարտավարական բացարձակապէս տարբեր եւ ի սկզբանէ բոլորին հասկանալի միանգամայն տարբեր նպատակները:

Բանն այն է, որ ԲՀԿ-ն առաջնորդւում է առաւելագոյնը ներքին թաւշեայ յեղաշրջման տրամաբանութեամբ, ընդ որում՝ չկարողանալով շրջանցել Յովիկ Աբրահամեանի գործօնը: ԲՀԿ-ում հասկանում են, որ ծայրայեղ գործողութիւնների գնալը գործող իշխանութեան հետ կարող է խորտակել նաեւ իրեն՝ որպէս այդ իշխանութեան գենետիկան ամբողջութեամբ կրող հոգեզաւակ: Այդ պատճառով ԲՀԿ-ի գործողութիւնների հիմքում ընկած է գործող համակարգը Սերժ Սարգսեանից սահուն կերպով վերցնելու, նուազագոյնը՝ առաւել յարմար պայմաններով կիսելու մտադրութիւնը: Անգամ Ռոբերտ Քոչարեանի՝ իշխանութեան վերադառնալու կամ նրան վերադարձնելու խնդիրը ԲՀԿ-ն դիտարկում է հենց այս տեսանկիւնից: ՀԱԿ-ը եւ «Ժառանգութիւնն. իրենց հերթին հասկանում են, որ այն սցենարը, որով առաջնորդւում է ԲՀԿ-ն ու իր ետեւից քարշ է տալիս իրենց, չի հանգեցնելու որակական, համակարգային փոփոխութեան, այլ ընդամէնը բերելու է դերակատարների պարզ փոխատեղման, որից իրենց բաժին չի հանուելու: Աւելին, նրանք լուրջ մտավախութիւն ունեն, որ կարող են կամայ թէ ակամայ դառնալ Քոչարեանին վերադարձնելու նպատակին ծառայող գործիքներ:

Միաժամանակ այս 4 ուժերից իւրաքանչիւրն էլ հասկանում է, որ առանց իրար եւ քառեակից դուրս դատապարտուած են մարգինալացման՝ իրենց համար շատ աւելի դրամատիկ հետեւանքներով: Հենց այս գործօնով պայմանաւորուած՝ ոչ իշխանական ուժերի համար առաջնայինը դառնում է ոչ թէ իշխանափոխութեան խնդիրը կամ իշխանութեան վերարտադրման կանխարգելումը, այլ, այսպէս ասած, առայժմ ջրի երեսին մնալը, չսուզուելը, քաղաքական դաշտում իրենց ներկայութիւնն ինչ-որ բանով արդարացնելը: Դրա միակ շանսը տալիս է երկրորդային նշանակութեան հարցերի շուրջ փոխզիջումային համաձայնութիւնների հասնելու, շարունակ հանդիպումներ անցկացնելու միջոցով միասնականութեան տպաւորութիւն ստեղծելը եւ դա քաղաքական գործօն դարձնելը:

Սա, իհարկէ, չի բացառւում, որ իշխանութեան եւ մասնաւորապէս Սերժ Սարգսեանի դիրքերի թուլացման նախանշանների ի յայտ գալու պարագայում միասնականութեան այդ իմիտացիան կարող է փոխակերպուել իրականի: Բայց որքան էլ ներկայումս ընդդիմութեան դաշտի այս իմիտացիոն դրսեւորումները վանող են, այնուամենայնիւ, պէտք է հաշուի առնել, որ սա այն է, ինչին ընդունակ է ներկայիս ընդդիմութիւնը: Այս դաշտում խաղացողների՝ իրականութիւնն ամէն կերպ կոծկելու ձգտումը նրանց ստիպում է երբեք չթուլացնել ակտիւութիւնը, շարունակ հանդէս գալ նոր կրեատիւ կամ շաբլոնային նախաձեռնութիւններով, ինչը կենդանութիւն է հաղորդում քաղաքականութեանը եւ ամենակարեւորը՝ իշխանութեանը որոշ հարցերում փոխզիջումների դրդելու միակ միջոց հանդիսանում:

«ՀԵՏՔ»

HayastanInfo.net

ԱՆԿԱԽՈՒԹԵԱՆ ՃԱՄԲՈՎ ԻԴԵԱԼՆԵՐԻ ԻՐԱԿԱՆԱՑՈՒՄ

Շարունակուածէջ 7–էն

Հայի սիրտը ցաւեցնող եւ հոգին տանջող թերացումներ:

Յոյսեր ենք փայփայում մեր սրտերում չմոռանալով քննադատումն ու զգուշացումը յանուն մեր ժողովրդի բարօր եւ պայծառ ապագայի, մեր ժողովրդի ձգտումների եւ նպատակների իրականացման ճամբին տեսնել Հայաստանի կառավարութեան յառաջխաղացումները՝ դէպի ցեղասպանութեան եւ մեր արդար իրաւունքների ճանաչման եւ ձեռքբերման ի խնդիր, ի մասնաւորի Արցախ աշխարհի ազատութիւնն ու ազատագրուած տարածքների որեւէ մի գիրջում, Հայաստան եւ Արցախ միասնականօրէն լրացնում են ճախրող արծուի զոյգ թեւերը:

Դարերի բովում զուրկ հայկական պետականութիւնից մեր ժողովուրդը ապրել է տառապալից կեանք ենթարկուելով հալածանքների, կեղեքումների, կոտորածների, ջարդերի եւ հազար ու մի տեսակ նեղութեանց եւ չարչարանաց: Վերջապէս ծագել է լոյսը, վառուել է դարերով մարած ճրագը, որով մեր ժողովուրդը ցանկանում է խաղաղ եւ արժանապատիւ կեանք: Եկէք միասնաբար պաշտպանենք մեր անկախութիւնը, պետականութիւնը, քանի որ այս ծիրի եւ պարոյրի մէջ ենք ծլելու եւ ծաղկելու որպէս ազգ, ժողովուրդ, Հայաստան երկրի քաղաքացիներ՝ զարգանալու, բարգաւաճելու եւ մեր իրաւունքների տէրը դառնալու:

Անկախութիւնը նկատենք գերագոյն պարգեւ մեր մարտնչող հերոսների եւ չթողնենք նրա վրայ գէթ մի պուտ ստուեր իջնի:

«ՄԵԿ ՓԱՄՓՈՒՇՏ ՈՒՆԻՍ ՄԻԱՅՆ...»

Շարունակուածէջ 14–էն

Ու դարձեալ Աւոն է: Ան ալ ամուր կեցած է իր դիրքին ու խարիսխին վրայ եւ ստանձնած է հրամանատարի պարտաւորութիւնը: Հեռադիտակով կը դիտէ ու կը հետեւի Աւոն, բայց այն համոզումով, որ պիտի տեսնէ «հայուն վերապրումը»:

«Մէկ փամփուշտ ունիս միայն...»:

Յստակ է եւ պատմութեան տուեալներէն մեկնելով՝ բացայայտ է, թէ հայուն ապրիլը եղած է «ցաւով»: Եւ երեւի տակաւին կը շարունակուի այդպէս ըլլալ: Եւ այդ «ցաւոտ» կեանքին մէջ հայը ունեցած եւ ապրած է «փորձութիւնը»...: Բայց նաեւ «իրական» է, թէ հայը այդ «ցաւին» մէջէն ու «փորձութեան» փորձառութենէն միշտ կառչած է «արժանապատիւ» կեանքին:

Ջիւանն է դարձեալ եւ իր ժապաւէնին մէջէն...

Ղարաբաղցի քաջամարտիկը դուրս եկաւ իր խարիսխ-դիրքէն՝ «խելագարած», կը կրակէ թշնամիին դիրքին վրայ ու կը յառաջանայ բացագանչելով. «Մենք մեր արժանապատուութեամբ է, որ պիտի ապրինք...»:

Հայը «մէկ փամփուշտ ունի միայն»: Եւ այդ փամփուշտը պիտի գործածէ, որպէսզի ապրի իր «արժանապատուութեամբ»-ը: Եւ «արժանապատուութիւնը» իր ազգային ինքնութեան եւ իր արդար պահանջատիրութեան մէջն ու անոր միջոցով է:

Եւ հայը իր «մէկ փամփուշտը» պիտի գործածէ, որպէսզի շարունակէ ապրիլ իր «արժանապատուութեամբ»:

SAVE THE DATE

AMAA-Haigazian University Celebratory Banquet in honor of Dr. Mihran Agbabian and George R. Phillips, Esq.; Saturday, November 15, 2014, 6 pm, Beverly Hills Hotel, $200; Information: Julie Aharonian 818-368-5266; Katia Kermoyan 818-242-5064.

SAVE THE DATE

DECEMBER 6 - Saturday: Western Diocese Eleventh Annual Christmas Ball; 7:00 p.m. Reception and Gala Tree Lighting Ceremony, 8:00 p.m. Dinner-Dance and Program honoring Ten Young Professiional Community Activists, Nazareth and Sima Kalaydjian Hall, 3325 North Glenoaks Blvd., Burbank. For further info call the Western Diocese (818) 558-7474.

Գրաւուած օր
Նոյեմբեր 15, 2014
ՆՈՐ ՍԵՐՈՒՆԴ ՄՇԱԿՈՒԹԱՅԻՆ ՄԻՈՒԹԵԱՆ
60 Ամեակի Շքեղ հանդիսութիւն

Office Space for Lease

ՎԱՐՁՈՒ ԳՐԱՍԵՆԵԱԿՆԵՐ

1060 North Allen Ave Pasadena, CA 91104

Գրասենեակները վերանորոգուած
եւ յարմար վարձքերով
հեռաձայնել՝ (626) 398-0506

ԱԶՆԱՒՈ՛ՒՐ՝ STOP

Շարունակուած էջ 13-էն

դիւանագիտական կամ ռազմական հռետորաբանութեամբ: Անուանի արուեստագէտ ըլլալ, չի նշանակեր նաեւ անուանի քաղաքագէտ ըլլալ:

Յիշեցնենք, որ առաջին անգամը չէ որ հանրածանօթ երգիչը կը գայթի քաղաքականութեան ոստայնին մէջ: Եւ ի հարկէ, նոյնքան ձախող եւ անհարկի կարծիքներով: 2011-ի աւարտին, երբ հայ-թրքական յարաբերութիւնները թեւակոխած էին զգայուն փուլ, հայաշխարհը երկփեղկուած էր թեր ու դէմ կարծիքներով, զգալիօրէն ճեղք մը յառաջացած էր հայրենի պետական քաղաքականութեան եւ Թուրքիոյ մերձեցման ընդդիմացողներուն միջեւ, սիրուած երգիչը երկու հարցազրոյցներով խռովեց հայ կեանքը. վշտահար ու յուսախաբ դարձուց իր համակիրներն ու հայատրոփ սիրտերը. իր բերնէն սպրդած մի քանի կարծիքները պաղ ցնցուղ մը պատճառեցին բոլորիս. ահա անոնցմէ՝ «ցեղասպանութիւն բառը թուրքերուն կը խանգարէ, ճիշդն ըսած ինծի ալ կը խանգարէ. եկէք ուրիշ բառ մը գտնանք», աւելի եւս՝ «միայն թէ սահմանները բացուին եւ թրքական կառավարութիւնը մտածէ մեզի հետ երկխօսութիւն սկսելու մասին», «սեպենք թէ թուրքերը վերադարձուցին հայկական հողերը, ո՞վ պիտի երթայ բնակելու հոն», «ի՞նչ սպասել օտարներէն, անոնք առաւելագոյնը պիտի ճանչնան ցեղասպանութիւնը, յետո՞յ»:

Արդարեւ, տասնամեակներու հայկական պայքարը ցեղասպանութիւն եզրին շուրջ, զայն միջազգայնօրէն ճանչցնելու ուղղութեամբ եւ հայկական հողերու հատուցման առնչութեամբ, այդ օրերուն 87-ամեայ Շարլ Ազնաւուրի միջոցաւ յօդս ցնդեցաւ: Թրքական կողմին համար՝ ինչ համեղ խայծ: Ուստի՝ ան խորտակեց շատերուն սիրտերը՝ թէեւ ներողամտութեան ոգին եւ թիւրիմացութիւնը չրջանցելու տրամադրութիւնները եղան հասկնալիօրէն տիրական:

Բայց կայ հարցին մտահոգիչ երեսակը: Միջին Արեւելքի եւ հայկական պահանջատիրութեան շուրջ վերոյիշեալ խնդրայարոյց խօսքերը եթէ պատկանէին սոսկ արուեստագէտի մը, վերագրէինք պատահական երգիչի մը, կամ նկատէինք ջղապիրկ եւ պոռթկունակ պահի մը ազդեցութեան հետեւանք, հարցը հեշտութեամբ կը կծկուէր: Սակայն, անոնք Հայաստանի Հանրապետութեան դեսպանի մը կարծիքներն են. այսինքն՝ դիւանագիտական բարձրագոյն պաշտօնի մը տիրոջ խօսքերը: Շարլ Ազնաւուր Հայաստանի Հանրապետութեան դեսպանն է Զուիցերիոյ եւ ԵՈՒՆԵՍՔՕ-ի մօտ: Պատասխանատու զոյգ պաշտօններ, որոնց ստանձնողը հաշուետու է պետութեան, հանրութեան եւ պատմութեան:

Մեր նիւթէն տեղին շեղում մը.- Հայաստանի նախագահը կամ արտաքին դիւանագիտութեան պետը ի՞նչ հիմունքներով մեծահասակ արուեստագէտ մը կը կարգեն դիւանագիտական ներկայացուցիչ մը: Սա մասնագիտական կոպիտ սայթաքում մը չէ՞: Դիւանագէտներու տագնա՞պ կայ միթէ: Քաղաքականութեան նուրբ մասնագիտութիւնը յարմա՞ր է յանձնել Շարլ Ազնաւուրի նման անհատի, այն ալ Զուիցերիոյ նման երկրի մը մօտ: Հայրենասիրութիւնը կապ չունի այստեղ. խնդիրը լուրջ ու պատասխանատու մասնագիտութեան կը վերաբերի: Նոյնն է պարագան Եուրի Վարդանեանի: Աշխարհահռչակ ծանրամարտիկ մը ինչպէ՞ս կը դառնայ Վրաստանի մօտ Հայաստանի Հանրապետութեան դեսպան: Անգուգական լեկենտար է Եուրի Վարդանեան, մի գուցէ յարմարագոյն նախարարն էր սպորտի եւ երիտասարդութեան, սակայն միթէ՞ դիւանագիտական ասպարէզ պէտք է նետուէր ան՝ այն ալ Թիֆլիսի նման մայրաքաղաքի մը մէջ, որուն հետ կը պահանջուի մշակել նրբանուրբ եւ զգոյշ քաղաքականութիւն: Շարլ Ազնաւուրի եւ Եուրի Վարդանեանի փոխարէն ճկուն եւ հմուտ դիւանագէտ ներ պէտք չէ՞ր տեսնէինք Զուիցերիոյ եւ Վրաստանի մէջ:

Ո՞վ կրնայ ըմբռնել այս առեղծուածը:

Յամենայնդէպս, Շարլ Ազնաւուրի հերթաբար եւ մերթաբար անճահ դրսեւորումները ո՛չ տարեց մարդու, ո՛չ դիւանագէտի եւ ո՛չ ալ արուեստագէտի յարիր են:

Ձայնդ անսպա՛ռ, կեանքդ երկա՛ր, վարձքդ կատա՛ր հայրե - նասէր երգիչ ու բեմի գործիչ. բայց՝ քաղաքական բեմահարթակի վրայ որեւէ արտայայտութենէդ առաջ յետայսու պիտի շտապենք ըսելու՝ Ազնաւո՛ւր՝ stop...:

ՄԵՐՏԻՆԵԱՆ ՀԱՅ ԱՒԵՏԱՐԱՆԱԿԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆ

Շարունակուած էջ 15-էն

պաշտօնապէս ներկայացուց նոր նշանակուած Նախամանկապարտէզի պատասխանատուն՝ Տիկ. Մարիժան Գէորգեանը՝ «որուն երկար տարիներու փորձառութիւնն ու հմտութիւնը մեծապէս պիտի նպաստեն այս հաստատութեան յաջող ընթացքին» ըսաւ Տիկ. Արսլանեան:

Իր կարգին, Տիկ. Գէորգեան խօսք առնելով, ողջունեց ներկաները, իր երախտագիտութիւնը յայտնեց Աստուծոյ՝ իրեն վստահուած այս պաշտօնին համար, որ նոր առիթ մը պիտի ընծայէ իրեն՝ ուղղելու հայ մանուկին առաջին քայլերը: Ապա ան ներկայացուց Նախամանկապարտէզի անձնակազմը:

Հանդիսութեան աւարտին, ծնողներ, իրենց զաւակներուն հետ այցելեցին Նախամանկապարտէզի դասարանները, ծանօթանալու աշակերտներու առօրեայ միջավայրին եւ օրէնքներուն: Վարժարանի այս բաժնին համար , դպրոցական առաջին երեք օրերը որոշուած էր կէս օր ընել:

«Ամէն գործի յաջողութեան կէսը զայն սկսելուն մէջ կը կայանայ», կ՚ըսէ ժողովրդային ասացուածքը. Մերտինեան Վարժարանը նոր տարի մը սկսաւ՝ զայն յաջողութեամբ աւարտելու տեսլականով:

«ԸՆԴԱՄԷՆԸ ԹՈՒՂԹԻ ԿՏՈՐ ՄԸ»

Շարունակուած էջ 13-էն

դատեց տեղւոյն հայ համայնքը, Քալիֆորնիոյ նահանգը եւ բանաձեւը: Վերջինը խափանելու իր ձախողութիւը արդարացնելու համար ան պնդեց, թէ Քալիֆորնիոյ ծերակուտականները «իրենց ընտրական քարոզարշաւներուն համար հսկայական նիւթական նուիրատուութիւններ» ստացած են «հայկական լոպիէն»: Մոռնալով, որ ան կը ներկայացնէ աշխարհի ամենաբռնապետական վարչակարգերէն մէկը, Ատրպէյճանի գլխաւոր հիւպատոսը յանդգնած է դաս տալ Միացեալ Նահանգներու պաշտօնեաներուն՝ «Ամերիկայի քաղաքական համակարգին մէջ առկայ լուրջ թերութեան համար, որ կարիք ունի իսկոյն շտկուելու»:

Ատրպէյճանի գլխաւոր հիւպատոսը, նախքան նման անհիմն մեղադրանքներ ընելը, պէտք է համացանցի վրայ փնտռէր, որպէսզի տեսնէր, թէ Արցախի բանաձեւին համար քուէարկած 24 ծերակուտականները որքան գումար ստացած են ամերիկահայերէն, եթէ այդպիսիք եղած են: Միացեալ Նահանգներու մէջ քարոզարշաւներու նուիրատուութիւնները թափանցիկ են, ի տարբերութիւն Ատրպէյճանի, ուր այցելած քաղաքական գործիչներուն ճոխ ընդունելութեան կ՚արժանացնեն եւ կը ճանապարհեն դրամի տրցակներով, ձկնկիթի տուփերով եւ ոսկիի ձուլակտորներով...

Գլխաւոր հիւպատոսը բանաձեւի ընդունումը նաեւ վերագրած է «հայկական լոպիին չափազանց մեծ ջանքերուն Քալիֆորնիոյ մէջ, ուր շուրջ մէկ միլիոն հայ կը բնակի»: Մէկ միլիոնը այլ չափազանցութիւն մըն է ատրպէյճանցի դիւանագէտին կողմէ, որ շարունակելով իր ընթացքը՝ կեղծ մեղադրանք կը ներկայացնէ հայկական «ցեղական լոպիին», որ, իբր թէ դիմած է «սպառնալիքներու, շանթաժի եւ այլ միջոցներու» Քալիֆորնիոյ ծերակուտականներու դէմ:

Այնուհետեւ Ատրպէյճանի գլխաւոր հիւպատոսը կը պարծենայ իր գործադրած ջանքերով ընդդէմ բանաձեւին՝ պնդելով, որ ան եւ իր հիւպատոսութիւնը շարք մը «լուրջ քայլերու» ձեռնարկած են, ներառեալ «բողոքի նամակներու յղում բոլոր ծերակուտականներուն (եւ) բազմաթիւ հանդիպումներ անոնց հետ...»: Հակառակ անոր խելայեղ գործունէութեան, ոչ մէկ ծերակուտական դէմ քուէարկեց Արցախի օրինագիծին- Անըբեւակայելի է, սակայն հիւպատոսը կը պնդէ, որ ան մեծ յաղթանակ տարած է, որովհետեւ վերջնական քուէրակութիւնը ի նպաստ Արցախին եղած է 24-0, եւ ոչ թէ 40-0, քանի որ որոշ ծերակուտականներ կա՛մ բացակայած են, կա՛մ ձեռնպահ մնացած...

Հասկնալիօրէն, գլխաւոր հիւպատոսը մոռցած է նշելու Արցախի օրինագիծին դէմ պայքարի իր մեծագոյն կողմնակիցները՝ հզօր լոպիական ընկերութիւնները, զորս Ատրպէյճան վարձած է Ուաշինկթընի եւ Լոս Անճելըսի մէջ՝ հսկայական գումարներով: Այդ ընկերութիւններէն մէկը՝ JCI World-wide-ը, Սէթ Ճէքըպսընի գլխաւորութեամբ, նամակ յղած էր Քալիֆորնիոյ 40 ծերակուտականներուն՝ Ռապպի Տով Նիւմըրի, Պեւերլիուտի Խապատի, Ռապպի Մենտի Քոհէնի, Սագրամենթոյի Խապատի, Ռապպի Եոնահ Պուգչթէյնի եւ Փիքօ Շուլի ստորագրութեամբ: Երեք ռապպիները ծերակուտականներուն գրած էին, որ անոնք «կտրականապէս դէմ են թիւ 32 բանաձեւին.... Ատրպէյճանը կարեւոր դաշնակից է Իսրայէլի եւ հրեայ ժողովուրդին համար: Հրեաները հազարաւոր տարիներ ազատ եւ պաշտպանուած կ՚ապրին Ատրպէյճանի մէջ. Իբրեւ Քալիֆորնիոյ հրէական համայնքի ռապպիներ եւ առաջնորդներ, մենք կը զօրակցինք մեր եղբայրներուն ու քոյրերուն Ատրպէյճանի մէջ եւ կը պահանջենք ԴԷՄ քուէարկել բանաձեւին»: Այս ռապպիները ակնյայտօրէն անյարմար վիճակի մէջ դրին իրենք զիրենք՝ նման անհեթեթ նամակ ուղարկելով, քանի որ չկրցան նոյնիսկ մէկ ծերակուտական համոզել դէմ քուէարկելու Արցախի բանաձեւին: Աւելին, շրջանառութեան մէջ դրուած իրենց նամակը Ատրպէյճանի քրիւղի տոլարներու անիմաստ վատնում էր, քանզի JCI-ի մեծածախս լոպիինկը անարժէք էր:

Հետաքրքրական է, արդեօք Նախագահ Ալիեւ գիտէ՞, որ Լոս Անճելըսի մէջ Ատրպէյճանի հիւպատոսութիւնը եւ Ուաշինկթընի մէջ դեսպանատունը միլիոնաւոր տոլարներ կը վատնեն անարդիւնաւէտ լոպիական ընկերութիւններուն վրայ: Արդեօք Ատրպէյճանի քաղաքացիները, որոնք կ՚ապրին ծայրայեղ աղքատութեան մէջ, տեղեա՞կ են, որ իրենց ղեկավարները յօդս կը ցնդեցնեն երկրի հարստութիւնը արտասահմանի մէջ քաղաքական գործունէութեան վրայ՝ ընդամէնը «թուղթի կտորի մը» հակազդելու համար: Իսկապէս, եթէ Քալիֆորնիոյ Ծերակոյտի բանաձեւը անիմաստ «թուղթի կտոր մըն» էր, ինչպէս կը պնդէ Ատրպէյճանի արտաքին գործոց նախարարութեան պաշտօնեան, ուրեմն ինչո՞ւ Ատրպէյճանը այդքան ժամանակ, ջանք ու գումար կը ծախսէ՝ փորձելով խափանել անոր ընդունումը:

Թարգմանեց՝
ՌՈՒԶԱՆՆԱ ԱՒԱԳԵԱՆ

ՀԱՅՐԵՆԻՔԸ ԱՄԷՆ ԲԱՆԷ ՎԵՐ
ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱՆԿԱԽՈՒԹԵԱՆ ՕՐՈՒԱՅ
ARMENIAN INDEPENDENCE DAY
FESTIVAL
Փառատօն
Կազմակերպութեամբ Organized By
ՆՈՐ ՍԵՐՈՒՆԴ ՄՇԱԿՈՒԹԱՅԻՆ ՄԻՈՒԹԵԱՆ
NOR SEROUNT CULTURAL ASSOCIATION
SUNDAY SEPTEMBER
21, 2014
VERDUGO PARK
GLENDALE
1621 Canada Blvd., Glendale, CA, 91206
Starting at 11:00 am
LIVE MUSIC
DANCING
ART WORK EXIBITION
KIDS GAMES
ARMENIAN FOOD
ԵՐԳ ՈՒ ՊԱՐ
ԱՐՈՒԵՍՏԻ ԳՈՐԾԵՐՈՒ
ԵՒ ԳԻՐՔԵՐՈՒ ՎԱՃԱՌՔ
ՓՈՔՐԵՐՈՒ ԽԱՂԵՐ
ՀԱՄԱԴԱՄ ՃԱՇԵՐ
FREE ADMISSION
ՄՈՒՏՔԸ ԱԶԱՏ
To reserve your vendor booth
please call Nor Serount Cultural Association
Ձեր կրպակները ապահովելու համար
Հեռաձայնեցէք Նոր Սերունդ Մշակութային Միութեան
(818) 391-7938